

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7,
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2,
— Telefon št. 190.
Računi pri post. ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo
78.180, Viena št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—,
za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo

Irske stvari

Povsem nenadoma so dogodki obrnili zopet pozornost na irske stvari. Kakor na dano znamenje so začele pokati bombe in začeli eksplodirati peklenjski stroji ter so bile razkrite priprave za atentate na javna poslopja in politične osebnosti po Veliki Britaniji. Tako nenadoma je prišlo, da splošno niti ni bilo jasno, kdo tiči za temi skrivnostnimi naskoki. Toda polagoma se je pokazalo, da je presenečenje prav za prav veljalo samo širši javnosti, dočim so bile oblasti o pripravah za atentate že zgodaj obveščene. Še prav posebno so bili poučeni o dogajanju uradni krogi v Ulstru, kjer so že o pravem času uvedli nekatere ukrepe zoper teroristične priprave. Vesti o tem so v javnost dospelo brž po prvih eksplozijah, kar je mnogo pripomoglo, da so se sledovi obrnili v pravo smer. Kakor je stvar razjasnjena sedaj, ne more biti dvoma, da izvirajo atentati od irskih ekstremistov. Po tem, da so se skušali najbolj pokazati v Ulstru, se da sklepati, da jim je poglavitni cilj naperjen prav na to deželo.

Teroristična dejanja te vrste v zgodovini irskega političnega prizadevanja niso nič izrednega. Apel na silo nikdar ni bil tuj v irski politiki; vedno znova so se našli ljudje, ki so smatrali, da more ta metoda najzanesljiveje dovesti do cilja in da predstavlja uporaba zastraševalnih sredstev prav dober pripomoček v borbi za dosego političnega uspeha. Ne samo posamezniki, tudi večje skupine ljudi so bile ob raznih prilikah, v raznih razdobjih pripravljene, da se povežejo v večje organizacije ter z orožjem in silo posežejo v borbo. Sploh opisujejo nagajenje k ustanavljanju trdnih organiziranih tajnih družb in krepkih radikalnih organizacij, ki delujejo izven zakona, kot eno važnih svojstev irskega duha. Irske politične razpoloženosti. Irska zgodovina zadnjih treh, štirih desetletij nam zgovorno potrjuje to karakteristiko. Domala vsi poglavitni vodje, ki so imeli kako pomembnejšo vlogo v irski politiki v teku povojnih let, so bili med udeleženci znamenite velikonočne vstaje v Dublinu v letu 1916. Nekateri med njimi so bili zaradi tega obsojeni na smrt, pa pozneje pomiljeni.

Dosedanje objave o ozadju irskih atentatov še ne dovoljujejo določene presoje. Toda toliko se zdi po dosedanjih razkritjih izven dvoma, da gre za zarotniško organizacijo, ki deluje povsem na svojo pest v smislu radikalnega nacionalizma. Njena akcija se nikakor ne sme identificirati z de Valerovo politiko, dasi more biti komaj dvoma, da se v končnih težnjah med seboj bistveno ne razlikujeta. Zarotniki hočejo angleški svet opozoriti, da ne more biti miru in sprave, dokler ne zapusti zadnji angleški vojak irskih tal; tako nekako so sami na posebnih letakih karakterizirali svoje zahteve. Ker so angleške oborožene sile ozemlje svobodne ali južne Irske že zapustile, more veljati zahteva le Ulstru. In poglavitna zahteva De Valere obsega prav isto, to je združitev Ulstra z ostalo Irsko v eno državno enoto, makar ob ohranitvi pokrajinske avtonomije. Toda iz tega še nikako ne sledi, da bi imel De Valera neposredno ali posredno kaj opravka z zarotniško akcijo. Saj je na prvi pogled razumljivo, da se taktika odgovorne vlade ne more ujemati z metodami tajne organizacije najradikalnejšega razpoloženja. Vrh tega se zdi, da so v teroristične vrste povezani zlasti elementi, ki stoje že dolgo v hudi opoziciji napram De Valeri in njegovemu režimu, in sicer elementi v glavnem skrajno desničarske orientacije.

Kakor je razvidno iz najnovejših dogodkov, si je nadela teroristična akcija za cilj, da »omehta« nasprotnika in ga po tem potu pridobi za koncesije. Irska nacionalna politika je svoj cilj v glavnem že dosegla. Irska je svobodna in urejena v samostojno državo. Toda ostal je še Ulster, ki se v zadnji dobi še prav posebno odločno postavlja zoper težnje za priključkom k Irski. Ulsterci so pripravljali boriti se zoper priključek z vsemi sredstvi, tudi z orožjem v roki. Predvojna leta so pokazala že priprave za tako državljansko vojno med Irski in Ulsterci. Na obeh straneh so kopičili orožje in zbirali dobrovoljske čete ter jih urili za boj. Izbruh svetovne vojne je preprečil resnične komplikacije. Odkar se je Irska pod De Valerovim režimom skoro popolnoma emicirala od Anglije, je postal ulsterski odpor še trdovratnejši in odločnejši. Zadnji dogodki kažejo, da je postala s tem tudi irska akcija energičnejša in radikalnejša v sredstvih.

Irski atentati so razporejeni na zelo širokem področju. V Londonu, Liverpoolu, Manchesteru in drugih velikih mestih Anglije in Škotske so se dogodili atentati. Dosedaj še ni javnosti pojasnjeno iz kakih krogov izvirajo atentatorji in zarotniki. Zato tudi še ni

TISOČI IN TISOČI KATALONCEV BEŽIJO IZ ŠPANJE V FRANCIJO

Med njimi so že tudi prvi vojaški oddelki — Posebna seja francoske vlade — Predlog za sklicanje mednarodne begunske konference

Perpignan, 28. jan. br. Dotok beguncev narašča z vsako uro. Danes popoldne je prispela preko meje že tudi prva skupina republikanskih milicnikov, ki je štela 3000 mož. Vsi so hudo izčrpani in sestradani. Najprvo so jih nasitili, nato pa so jih razorožili in odpeljali v posebno taborišče. Pripovedujejo, da so vse ceste proti francoski meji prepolne beguncev. Vsi kraji v severni Kataloniji so preplavljeni z begunci, ki ne morejo nikjer več dobiti strehe in prenočujejo kljub deževju in mrazu na prostem. Zaradi pomanjkanja živil so skrajno izčrpani in pojavljajo se v vedno večjem obsegu razne bolezni. Girona in Figueras sta tako prenapolnjena, da niti vsa ministrstva niso mogla dobiti prostora. Le najvažnejša ministrstva so pod zasilno streho, vse ostale oblasti pa uradujejo kar v šotorih in na vozovih.

Iz Granollersa poročajo, da je tudi na cestah, ki vodijo tja, več deset tisoč beguncev. Še 30 km proti jugu se vrstijo po cestah begunske kolone. Vsa dolina reke Tordere je prepolna ljudi, ki so zapustili Barcelono.

Pariz, 28. jan. br. Francoska vlada je imela danes sejo pod predsedstvom predsednika republike Lebruna. Zunanji minister Bonnet je poročal o zunanjem političnem položaju s posebnim ozirom na padec Barcelone. Njegovo poročilo je izpopolnil še notranji minister, ki je poročal o ukrepih za sprejem in nastanitev španskih beguncev. Finančni minister je razpravljal o nujno potrebnih finančnih ukrepih za preskrbo španskih beguncev. General Franco je odklonil predlog, da bi se vzdolž francoske meje na španskem ozemlju določil nevtralen pas, kamor bi se lahko zatekli begunci. Zato se bo ves tok usmeril v Francijo, kjer pričakujejo okrog 150.000 beguncev, ki jih bodo začasno nastanili v južni Franciji. One, ki se bodo hoteli vrniti v Francovo Spanijo, bodo ta-

koj odpravili nazaj preko meje, ostale pa bodo polagoma prepeljali v severno Afriko.

Danes so pričeli prihajati tudi že celi oddelki republikanskih čet, ki so jih na meji takoj razorožili in internirali v posebne zasilne taborišča. Ker Francija sama ne more prehraniti toliko števil beguncev in ne sama nositi vseh stroškov za nje, bo francoska vlada v smislu sklepa današnje seje ministrskega sveta predlagala, naj se takoj skliče mednarodna konferenca, da reši problem španskih beguncev.

Silna beda beguncev

Pariz, 28. jan. br. Mednarodna akcija za begunce zavzema vedno večji obseg. Danes je pričel delovati že tudi posebni mednarodni odbor za begunce iz Spanije.

V katalonskih krajih tik ob meji je uredil celo vrsto okrepčevalnic, v katerem prehranjujejo predvsem otroke, žene in starce. Te okrepčevalnice se bodo lahko vsak čas premestile na francosko stran. Položaj beguncev, ki prihajajo iz Girona na francosko mejo, je strašen. Ljudje so od naporov in lakote do skrajnosti onemogli, tako da jih morajo delno voziti celo v zasilne bolnišnice in poljske lazarete, ki so jih v naglici zgradili na francoskem obmejnem ozemlju.

Stiska v Figuerasu

Figueras, 28. jan. AA. Begunci prihajajo še vedno v velikem številu. Njihova oskrba je združena z znatnimi težavami. Kavarnar so spremenjene v stanovanjske za begunce. Vojaki in civilisti so pomešani z ženskami in otroci. Važnejše ustanove, med njimi vojno ministrstvo, so nastanjene v šolskih poslopjih, kjer bodo ostale, dokler ne najdejo boljših prostorov, razna diplomatska zastopstva pa so se preselila

v Perpignan. Francosko poslaništvo je obdržalo svojega zastopnika v Figuerasu, drugo osebo pa je v Perpignanu. Dopolnili tujih listov so še vedno na terenu, vendar pa imajo velike težave, ker so telefonske proge zasedene z uradnimi razgovori. Do poročil je težko priti. Uradni list bo po vsej priliki začel izhajati v ponedeljek in bo datiran v Figuerasu.

Nadaljnje prodiranje Francovih čet

Barcelona, 28. jan. br. Francove čete so zasedle že vsa obala 25 km vzhodno od Barcelone. Danes so zasedle mesto Galzetas, ki je 40 km severovzhodno od Barcelone.

Francove čete so dalje zasedle Mataro, Molet ter še 50 manjših krajev, ki vsi ležijo v važnih industrijskih predelih v barcelonski oblasti.

Figueras, 28. jan. AA. Francova letala so štirikrat bombardirala mesto, škoda pa je neznatna. Žrtv ni mnogo. Sovražna letala so bombardirala tudi Granollers, kjer je bilo nad 100 ljudi ubitih, največ med velikim številom beguncev, ki so se zadnje dni tja zatekli.

Valencia, 28. jan. AA. Pet letal je bombardiralo pristanišče Denijo. Človeških žrtv ni bilo.

Obramba Madrida

Madrid, 28. jan. br. Vrhovno poveljstvo republikanskih čet je imelo danes konferenco, na kateri je bilo sklenjeno, da bodo republikanci do skrajnosti držali prestalo fronto v srednji Spaniji in do zadnjega branili Madrid. V zvezi s tem so začeli silno utrjevati vse postojanke. Na

estremadurski fronti so se republikanske čete umaknile na izhodne postojanke zadnje ofenzive, ki so že dobro utrjene. Republikanci so zbrali velike zaloge municije in se pripravljajo na obupno obrambo.

★

Mussolini Francu

Rim, 28. jan. AA. Mussolini je poslal generalu Francu naslednjo brzojavko:

Italijanski narod je navdušen zaradi vaše sijajne zmage v Barceloni, ki pomeni uvod v končno zmago, ki bo svetu odprla novo dobo krepke in močne Španije. V trenutku, ko je nerazdružljivo vojno tovarištvo s krvnim bratstvom vnovič doživelo triumf, sprejmite z mojim pozdravom tudi moje najtoplejšje želje za bodočnost vašega naroda. Arriba España!

General Franco je odgovoril takole:

Zmaga nad Barcelono je krona vojaških operacij v Kataloniji in izraz življenjske sile narodov, ki jih navdihujejo doktrine polne idealov. Kot vojskovođa in kot Španec sem ponosen, da lahko med te čete štejem blesteče črne srajce, ki so skupaj s svojimi španskimi tovariši popisale te strani slave proti mednarodnemu komunizmu. Izvolite sprejeti z mojimi najlepšimi željami za vaš imperij tudi moj najtoplejši in najprisrčnejši pozdrav. Eviva Italia!

Belgijski zastopnik pri Francu

Bruselj, 28. jan. AA. Po tukajšnjih poročilih je belgijska vlada imenovala za svojega zastopnika v Burgozu generalnega konzula Pholina in zaprosila zanj agrement. Dosedanji neuradni zastopnik nacionalistične Španije v Bruslju bo postal njen uradni zastopnik.

Franco zahteva priznanje od Francije

Pariz, 28. jan. br. General Franco je sporočil francoski vladi, da se ne more zado- voljiti zgolj z imenovanjem trgovskega zastopnika, marveč zahteva na tem, da tudi Francija prizna njegov režim ter imenuje svojega rednega diplomatskega zastopnika.

Vznemirjenje v Londonu

Napeto pričakovanje Chamberlainovega in Hitlerjevega govora — Pariška pričakovanja

London, 28. jan. o. Posvetovanja angleške vlade, ki so se pričela že snoči v obliki posebnih ministrskih konferenc, so se dopoldne nadaljevala na izredni seji kabineta. V glavnem je šlo za izjave, ki jih namerava min. predsednik Chamberlain podati v okviru svojega političnega govora na nocojšnjem zborovanju konservativne stranke v Birminghamu. Ker bo Chamberlain govoril 48 ur pred Hitlerjem, pripisujejo tukajšnji politični krogi njegovim izjavam poseben pomen.

V vladnih krogih ne prikrivajo vznemirjenosti sprito padca Barcelone in obnovljene italijanske kampanje proti Franciji. Z veliko nestrpnostjo pričakujejo za ponedeljek napovedani Hitlerjev govor. Nastala je bojazan, da ne bi Hitler ob tej priliki tudi za Nemčijo zahteval kolonij, poleg tega pa še ves denar, ki ga je Nemčija svoičas plačala na račun vojnih reparacij. Na splošno sodijo v Londonu, da je ves nadaljnji razplet mednarodnih političnih dogodkov v Evropi odvisen v glavnem od ponedeljkovih Hitlerjevih izjav.

Pariz, 28. jan. h. »Paris Soir« se bavi z govori, ki jih bosta imela Chamberlain in Hitler. Kar se tiče govora nemškega kancelarja smatra list, da bo sicer podčrtal solidarnost osi Rim—Berlin, vendar na bo glede italijanskih zahtev rezerviran. To domnevo potrjuje tudi dejstvo, da je nemški tisk glede italijansko-francoskih odnosov zelo zmeren. Kar se tiče govora Chamberlaina, ki ga bo imel nocoj v Birminghamu, ni pričakovati nikakih senzacionalnih izjav. Chamberlain bo predvsem podčrtal solidarnost Anglije in Francije ter upanje v mirno rešitev obstoječih sporov.

Italijanski odmev na pariška govora

Rim, 28. jan. a. Italijanski listi se obirno bavijo z govori Daladiere in Bon-

mogoče odgovoriti na vprašanje, v koliko so pri tem udeleženi oni Irci, ki žive v teh mestih samih. Zakaj velika angleška mesta, posebno tista, na zapadni strani, nasproti Irski, imajo jako mnogo irskih doseljencev, ki tvorijo kar cele mestne dele. Še prav posebno se je teroristična akcija koncentrirala v Ulstru. Tu je domačega prebivalstva nič manj kot tretjina irskega rodu in katoliške vere in irski ekstremisti imajo v njem krepko oporo. Tu se obenem odpira edina možnost za kompromis, v tem smislu, da bi se Ulster razdelil na protestantski in katoliški del ter ta zadnji priključil k Irski. Toda podoba je, da ni niti na eni niti na drugi strani najmanjšega razpoloženja za tako kompromisno rešitev. Teroristična akcija sama ni pa seveda prav nič prikladna, da bi se ob njej reševali taki problemi.

Irski dogodki so znova pokazali, da je celo v tako liberalnem ozračju, kakor je v Veliki Britaniji, težko reševati nacionalne spore brez kriz in pretresljajev.

neta ter naglašajo, da se italijansko-francoski odnosi morejo popraviti samo tedaj, če pride do temeljne spremembe v francoski zunanji politiki. S padcem Barcelone je nastopila nova doba v ustroju mednarodne politike. Ideja nove konference vlesil zaradi rešitve španskega vprašanja je še prezgodnja. O popolnem umiku italijanskih prostovoljcev iz Spanije ne more biti govora dotlej, dokler bo Francija odkrito ali prikrito pomagala republikanski Spaniji. Samo če se bo francoska politika v resnici začela ravnati po Chamberlainovih smernicah in se bo popolnoma spravila v sklad z angleško zunanjo politiko, bo mogoče sporazumno urediti vse probleme in rešiti evropski mir.

Povečanje letališča v Džibuti

Pariz, 28. jan. h. Te dni so pričeli z delom za povečanje civilnega in vojaškega letališča v Džibuti. Dela bodo do skrajnosti pospešena in bodo končana najkasneje v dveh mesecih.

Obisk rumunskega zunanjega ministra

Bukarešta, 28. jan. AA. Rumunski zunanji minister Gafencu bo prišel v Beograd na zasebni obisk, da stopi s predsednikom jugoslovenske vlade dr. Stojadinovićem v stik. Gafencu se bo mudil v Beogradu 1. in 2. februarja.

Imredy na večerji v našem poslaništvu

Budimpešta, 28. jan. AA. Jugoslovenski poslanik Rašić je snoči priredil večerjo na čast predsedniku madžarske vlade Beli Imredyju. Razen predsednika vlade so bili na večerji notranji minister Fischer, nemški poslanik v. Ermannsdorf, brazilski poslanik Gracie, italijanski odpravnik Formentini, upokojeni poslanik Nelki, grofica Klebelsbergova, tajnik italijanskega poslaništva grof Revedin, tajnik jugoslovenskega poslaništva Jovanović in več drugih uglednih osebosti.

Program nove turške vlade

Ankara, 28. jan. AA. Vlada deklaracija, prebrana na včerajšnji seji poslanske zbornice, poudarja zlasti potrebo po točnem izvajanju vseh ukrepov za ohranitev vladavine in izvedbo vladnega programa. Deklaracija naglašuje nujnost izvedbe oboroževalnega programa ter ohranitev varnosti in popolnega reda v državi na podlagi osnovnih načel turške republike. Nato govori o denarni stabilnosti in o proračunskem ravnotežju. Glede zunanje politike pravi: Turška zunanja politika se bo razvijala tudi v bodoče po dosedanjih smeri in bo turška republika v celoti izpolnila vse prevzete obveznosti ter ohranila vsa sedanja prijateljsva.

Vzajemnost nemških in italijanskih zahtev

Govora Farinaccija in Streicherja v Berlinu — „Bliza se doba velikih odločitev in skupne preizkušnje“

Monakovo, 28. jan. AA. (Stefani). Na manifestaciji italijansko-nemškega prijateljstva v cirkusu »Krone« ob navzočnosti zastopnikov krajevnih oblasti in velike množice ljudstva je član direktorija italijanske fašistične stranke min. str. Farinacci govoril tudi o vprašanju nemških kolonij. Izjavil je, da imajo nemške zahteve na tem področju politično podlago, obenem so pa stvar časti nemškega naroda, in poudaril, da mora versajska mirova pogodba, ki je že itak skoraj popolnoma izbrisana, docela izginiti. Govornik je dalje insistiral na potrebi po ohranitvi miru, temelječega na pravici. Nato se je dotaknil italijanskih zahtev in govoril o zgodovinskem razvoju Korzike in Nice ter omenil tuniško vprašanje. Poudaril je, da

je Tunis protektorat, nikakor pa ne francoska posest. Glede Džibutija je izjavil, da zavira kolektivne interese več milijonov ljudi sovražnost Francije, ki jo predstavljajo majhne kapitalistične skupine in pohlepni spekulant. Takšnemu stanju je treba vsekako napraviti konec kljub senegal-skim bataljonom, ki jih je Francija tja poslala.

Za njim je pokrajinski vodja Streicher izjavil, da bo kmalu prišel čas, ko bosta oba prijateljska naroda stala pred velikimi odločitvami, in da je potrebno, da se prijateljski državi pripravita na skupne preizkušnje.

Minister Farinacci je ponoči odpotoval nazaj v Italijo. Na postaji so mu priredili viharne ovacije.

Že 50.000 žrtev potresa

Včeraj so prišli novi potresni sunki — Pomanjkanje živil in vode — Širjenje bolezní — Izpraznitev potresnega ozemlja — Prebujen ognjenik

Santiago de Chile, 28. jan. br. Položaj v potresnem ozemlju je čimdalje bolj obupen. Število smrtnih žrtv narašča od ure do ure. Po zadnjih ugotovitvah je bilo samo v mestu Concepcion nad 22.000 mrtvih. Sedaj računajo, da je potresna katastrofa zahtevala nad 50.000 človeških življenj. Vojništvo, ki pomaga pri reševanju, je moralo osredotočiti vso akcijo na pokop trupel, ki so jih izkopali izpod ruševin. V Chillo- nu so samo danes pokopali nad tisoč trupel. Po večini so tako izmaličena, da identitete sploh ne morejo ugotoviti. Odigravajo se pretresljivi prizori.

Povsod primanjkuje živil, ker je prekinjen ves dovoz. Najhuje pa je pomanjkanje vode. Bolezni se širijo med begunci s strahovito naglico. Da bi se omogočilo čim hitrejšo očiščenje potresnega ozemlja, je vlada odredila, da se morajo izseliti vsi, ki niso zaposleni neposredno pri reševalni akciji. Uredili so več velikih taborišč, da na ta način osredotočijo in olajšajo preskrbo beguncev. Vsi razpoložljivi parniki so določeni za prevoz beguncev v neprizadete pokrajine. Vse bolnišnice so že prenapolnjene z ranjenci. Vlada je odredila, da se do nadaljnjega zapro vse šole, šolska poslopja pa uporabijo za zasilne bolnišnice in za nastanitev žensk in otrok beguncev.

V Chillanu in okolici so danes občutili nove potresne sunke. Ker je že vse v razvalinah, potres sedaj ni mogel napraviti več nobene škode, pač pa je izval novo paniko. Ugasli vulkan istega imena, ki je nekaj km oddaljen od mesta, je začel zopet delovati. Iz žrela se

vali gost dim. Oblasti so zaradi tega odredile popolno izpraznitev mesta in okolice, da ne bi morebitni izbruh vulkana zahteval še novih žrtv.

Trajno hud mraz v Ameriki

New York, 28. jan. AA. V državah ob Atlantsku pritiska že nekaj dni hud mraz. Živo srebro je ponekod padlo na 40 stopinj pod ničlo. Reka Hudson je zamrznila in je plavba po njej ustavljena. Po new-yorski plovi plavajo le ustane plovce.

Petrolejski vlak v ognju

Bukarešta, 28. jan. o. V bližini železniške postaje Ploesti sta davi zaradi napake naravnih kretnic trčila skupaj dva vlaka, tovorni in petrolejski družbe Astra Romana. 25 vagonov je skočilo s tira. Petrolejski vlak je bil v nipi v plamenu. Nesreča je med železničarji zahtevala 4 žrtve, sodijo pa, da je pod razvalinami nekaterih razbitih vagonov še več ubitih železničarjev. Pet težje ranjenih železničarjev so prepeljali v bolnico v Ploestiju.

Vrednost oglosov v dnevnikih najbolje presodite po številu malih oglosov. — Današnje »Jutro« ima

408

malih oglosov. Enkratni potizus z malim oglosom v »Jutru« Vas pouči, da ima oglas dvojno vrednost, če se javi dvojno

Bolgarija za solidarnost balkanskih narodov

Predsednik vlade Kjuzeivanov je v svojem ekspozeju v sobranju naglasil bolgarsko ideološko in politično nevtralnost

Sofija, 28. jan. h. Pri razpravi o proračunu zunanjega ministrstva se je razvila v sobranju obširna debata o zunanji politiki. Vsi govorniki so se zavzemali za sporazum in sodelovanje s sosednimi državami. Predsednik zunanjepolitičnega odbora Goregarov je zlasti naglašal potrebo balkanske solidarnosti, ki edina lahko zagotovi politično in gospodarsko neodvisnost balkanskih narodov, potrebno pa je, da se Bolgariji prizna pravice in da se upoštevajo njene upravičene zahteve. Izjavil se je proti vstopu Bolgarije v Balkansko zvezo. Ob zaključku je povzel besedo min. predsednik in zunanji min. str. Kjuzeivanov, ki je podal obširen ekspoze. Med drugim je izjavil, da bi bilo zelo škodljivo, če bi se bolgarski narod zavaljal k prevetlikim upom in iluzijam, ki se ne morejo uresničiti. Vlada bo nadaljevala dosedanja politiko prijateljstva in sporazuma, čeprav bi postala

njena politika nepopularna. Zunanja politika Bolgarije se ne sme voditi po strasteh, marveč s hladnim razumom. Ta politika je dala Bolgariji varnost in jo rešila nevarne izolacije, v katero je zašla pred petimi leti. Solunski sporazum je prvi primer mirne revizije mirovnih pogojev, kakor jo določa čl. 19 pakta Društva narodov. Z obžalovanjem je ugotovil, da je Društvo narodov spričo razvoja mednarodnega položaja izgubilo svoj pomen in danes ne more nuditi malim narodom nobene pomoči. Zato se morajo mali narodi in male države zavarovati z direktnimi sporazumi. Bolgarija bo tudi nadalje vodila neodvisno politiko in se ne bo dala vezati na nobeno ideološko politično skupino, da se na ta način izogne sleherni nevarnosti, da bi si nakopala sovraštvo kake druge velesile.

Zasilni ukrepi na češkem

Gospodarski svet vlade — Konfinacija priseljencev in beguncev — Poostrotev kontrole nad društvi

Praga, 28. jan. br. Ministrski svet je na svoji današnji seji sprejel vrsto važnih sklepov. Med drugim je bil imenovan državni gospodarski svet, ki bo kot posvetovalni organ vlade proučeval vsa gospodarska in finančna vprašanja in iskal pota, kako bi se z državno podporo kar najbolj pospeševala zasebna iniciativa pri gospodarski obnovi države. Za predsednika gospodarskega sveta je bil imenovan univ. prof. Hodac.

Dalje je ministrski svet sprejel važne ukrepe glede rešitve židovskega problema in vprašanja beguncev. Podrobnosti teh ukrepov bodo objavljene prihodnji teden. V zvezi s tem je bil odobren tudi načrt o novi evenciji vsega prebivalstva. Oni, ki na dan 1. januarja 1938 niso stalno bivali na sedanjem ozemlju Češke in Moravske, se bodo morali nastaniti v krajih, ki jim bodo odkazani od pristojnih oblasti in teh krajev brez dovoljenja ne bodo smeli zapustiti. Velikega pomena je zaslusna uredba, s katero se spreminja zakon o zborovanjih in društvih. S to uredbo bo poostreno nadzorstvo oblasti nad društvi in organizacijami. Dosedaj predvidene sodne kazni za kršitve bodo zamenjane s policijskimi sankcijami. Državna podpora za brezposlene in begunce je podaljšana do 5. marca. Vlada je sklenila tudi posebno akcijo za preskrbo mleka in kruha za otroke nezaposlenih ter je to svrhu dovoljen kredit v višini 1 milijona Kč.

Omejitev židovskega vpliva

Praga, 28. jan. h. Kakor se doznava je ministrski svet glede židovskega problema v celoti sprejel predloge, ki jih je sestavil poseben ministrski odbor. Po teh predlogih bodo židje odstranjeni iz vseh javnih služb, iz tiska in iz šolstva. Udeleževanje židov v svobodnih poklicih bo omejeno sorazmerno z njihovim številom na nam ostalemu prebivalstvu. Do skrajnosti bo omejen vpliv židov v gospodarskih podjetjih, zlasti v raznih velikih koncernih in kartelih.

Namesto Kč samo K

Praga, 28. jan. br. Slovaška vlada je zahtevala, naj se uvede nova oznaka za češkoslovaško valuto. Namesto dosedanje kratice Kč naj bi se v bodoče pisalo Kšs. Vlada je sedaj sklenila, da se izogne vsem sporom, da se bo v bodoče češkoslovaška krona označevala samo s K (krona).

Češki kapital za Slovaško

Praga, 28. jan. h. Listi objavljajo izjavo slovaškega ministra Sidorja o razmerju med Čehi in Slovaki. Sidor naglašal potrebo slovskega sodelovanja, zlasti pa nujno potrebo gospodarskega sodelovanja Slovačkov s Čehi. Za Slovaško se je začel v zad,

Sporazum o poljskih židih

Iz Nemčije izgnani poljski židje se smejo začasno vrniti Ribbentrop Becku — Poljska pogajanja z Rusijo

Berlin, 28. jan. AA. (DNB) Pred kratkim so se med Nemčijo in Poljsko vršili razgovori o vrnitvi židov, poljskih državljani, ki žive v Nemčiji. Iz dobro poučenih krogov se je zvedelo, da bo nemška vlada dovolila poljskim židom, živčim sedaj ob meji, da se za nekaj časa vrnejo v Nemčijo. Tako jim bo dala priložnost, da opravijo svoje trgovske zadeve. Najbrže jim bodo dovolili, da odnesejo, ko se preselijo na Poljsko, s seboj svoje premočnine. Vloge, ki jih imajo v bankah, bodo pa, kakor vse kaže, vplačali na poseben skupen račun. Ta stvar bo po vsej priliki urejena do konca julija.

Berlin, 28. jan. AA. Zunanji minister Ribbentrop je poslal poljskemu zunanjemu ministru brzojavko z zahvalo za sprejem v Varšavi. V brzojavki pravi med drugim: »Prepričan sem, da so varšavski razgovori poglobili obstoječe prijateljstvo med našima državama. Duh, ki je navdihnil maršala Piłsudskega in Hitlerja, da sta 1. 1934. postavila razmerje med Nemčijo in Poljsko na popolnoma novo podlago, jamči, da se bo vzajemno razmerje med obema državama še bolj poglobilo in da bo služilo koristim naših dveh narodov in splošnemu pomirjenju.«

Varšava, 28. jan. AA. »Ekspres Porany« komentira Ribbentropov obisk v Varšavi in pravi, da sta se obe državi zavezali, da bosta spoštovali upravičene interese druga druge pri urejanju vseh problemov, ki bi se v bodoče pojavili, in da so izključena vsa presenečenja v razmerju med Poljsko in Nemčijo. Čeprav ni bilo v Varšavi nobenih pogajanj, pravi list, pomeni Ribbentropov obisk važno etapo v razvoju medsebojnega razmerja med Poljsko in Nemčijo.

Varšava, 28. jan. h. Trgovinska pogajanja z Rusijo, ki so se pričela 19. t. m.,

so že tako daleč napredovala, da bodo že prihodnji teden zaključena. Poljska delegacija se bo v sredo vrnila v Varšavo, da predloži sklenjeni dogovor v odobritev vladi. Pogajanja so potekala v ozračju medsebojnega razumevanja in prijateljstva ter bo nova trgovinska pogodba omogočila znatno povečanje medsebojnega blagovnega prometa.

Obvezna delovna služba na Finskem

Heisinki, 28. jan. AA. Predsednik republike je podpisal zakon o uvedbi obvezne delovne službe, če bi prišlo do vojne. Zakon bo veljal za vse moške od 18. do 60. leta in za ženske od 21. do 60. leta starosti.

Nesreča pri preizkusih ameriških bombnikov

Washington, 28. jan. AA. Finančni minister Morgenthau je poročal pred senatnim odborom za vojaške zadeve o razlogih, zaradi katerih je delegat francoskega letalskega ministrstva sodeloval pri poizkusnih poletih novega modela ameriških bombnikov, ki se je razbil v Los Angelesu. Ob tej priliki je bil delegat francoskega letalskega ministrstva hudo ranjen, dočim se je pilot ubil. Tudi vojni minister Woodring je govoril o tej nesreči.

Vojni davki na Japonskem

Tokio, 28. jan. br. Finančno ministrstvo je pripravilo načrt zakona o povečanju vseh neposrednih in posrednih davkov. Ves večji donos javnih bremen bo šel za vojo na Kitajskem. Načrt zakona bo že prihodnji teden predložen parlamentu v odobritev.

Beležke

Za spremembo pravilnika o samopomožnih ustanovah

V »Jutru« smo že parkrat obravnavali novi pravilnik o poslovanju človekoljubnih ustanov, ki se bavijo z zavarovanjem pogrebniških stroškov, stroškov za boleznost, starost in onemoglost in kar je še sličnih samopomožnih akcij socialnega značaja na osnovi medsebojne vzajemnosti. Te organizacije so zlasti v Sloveniji močno razširjene, saj štejejo mnogo nad 100.000 članov. Pogoji novega pravilnika pa so tako težki in obenem tesni, da bi ogromna večina organizacij morala ustaviti svoje poslovanje, ako bi se začel pravilnik res izvajati. Vse prizadete samopomožne organizacije so zaradi tega ustanovile akcijo, ki odbor, ki se trudi, da bi dosegel spremembo pravilnika. Poročali smo že o zborovanju, ki se je na iniciativo akcijskega odbora nedavno vršilo v Ljubljani. Danes bosta slični zborovanji tudi v Mariboru in Celju.

Zveza združenih delavcev vstopila v Jugoras

Beograjsko »Vreme« poroča, da je bil v četrtak zvečer v sindikalni dvorani beograjske Delavske zbornice sestanek vodstva Jugorasa. Sestanku so prisostvovali tudi delegati Zveze združenih delavcev iz Ljubljane pod vodstvom tunjskega župnika Andreja Križmana. Po krašem razgovoru v navzočnosti gg. ministrov Cvetkovića in Snoja je bilo sklenjeno, da pristopi Zveza združenih delavcev z vsemi svojimi organizacijami v Jugoras (Jugoslovenski radniški savez). Vodstvo Jugorasa bo poslalo prihodnji mesec v Ljubljano posebno delegacijo, da bo izvedla ta priključek Zveze združenih delavcev k osrednji organizaciji, ki ima svoj sedež v Beogradu. Zveza združenih delavcev je s svojim glasilom »Slovenski delavec« na ta način tudi službeno postala del Jugorasa kot delavske organizacije JRZ, kar je dejansko bila že doslej.

Zlati časi pred 80 leti

Duhovni svetnik Janez Kalan pripravlja kongres Kristusa Kralja, ki bo letos polet v Ljubljani. V »Bogoljubu« je napisal propagandni članek, v katerem pravi, da versko življenje pri nas nazaduje. Citira tudi tole pesmico staro že 80 let: »Silno, silno vera peša in v pregrehah vse tiči; čudno se nam štrna meša, voz nam le pod pot hiti.« G. Kalan pristavlja, kako bi pesnik moral šele vzdihniti, ko bi stopil danes na svet. »To bi šele videl, kako se nam štrna meša in voz kako pod pot leti. Imenoval bi svojo dobo še zlati čas. Pred 80 leti je bilo vsaj na kmethi še vse verno. Cerkve so bile polne. Liberalizma se poznali niso. Še manj komunizma. Slabega časnika, tega najhujšega pohujševalca ljudstva, še ni bilo nobenega. Za danes nam je dosti, če ugotovimo, da versko nevzdržno nazadujemo. Pri nas, kakor drugod. Povsod. Tok časa je tak.«

»Slovenec« jo je zopet enkrat izkupil

V Splitu izhaja »Država«, ki jo izdaja banovinski odbor JRZ in ureja ugledni član poslanec odbora kluba JRZ dr. Vuk Vučasinović. V zadnji številki je posvetila »Država« svojo pozornost tudi slovaški avtonomiji, o kateri med drugim pravi: »Čast slovaškemu narodu! Ne želimo pa govoriti o tem, ali je ta narod pameten in uspešno vcdil svojo politiko. Bog ne da, da bi se nam zgodilo, kar se je Slovakom! Toda zdi se, da je ta slovaški narod postal pravi vzor opozicionalcem iz vrst HSS, ki neprestano pišejo v svojih listih o slovaški avtonomiji. Na ta način poskušajo ti ljudje vzbujati med pristaši HSS razpoloženje za svobodno Hrvatsko. V ostalem moramo samo pomilovati vso to gospodu, ko ne morejo najti boljšega primera za obrambo svojih političnih ciljev, kakor je slučaj s Slovaško. Še enkrat, Bog nas varuj usode, ki je doletela Slovače zaradi njihovih nepraktičnih avtonomističnih zahtev.«

»Hrvatska straža« ponatiskuje to beležko organa JRZ s pristavkom, da prav tako piše o Slovaški tudi ljubljanski »Slovenec«.

O letakih dr. Mačka

»Slovenec« beleži neki članek »Hrvatskega dnevnika« in trdi, da je pri nas med volitvami neka skupina zlorabljala ime dr. Mačka in razstila neke letake, čeprav smo vedeli, da dr. Maček nikdar ne bi mogel kaj takega podpisati proti dr. Korošču.«

Gospodje iz Kopitarjeve ulice bi storili dobro, če bi objavili ta letak, ker napredni javnosti doslej ni bilo znano, da bi se bil razširjal kak letak z imenom dr. Mačka, ki ne bi bil res od dr. Mačka. »Slovenec« bo kot resničoluben list storil dobro delo, če vsaj sedaj razsvetli misterij okrog dr. Mačkovih letakov, o katerih trdi, da jih je »razmetavala skupina, ki se je obesila dr. Mačku na sukno ter ga kompromitirala, kakor je preje državno idejo.«

Naše univerze in narodna obramba

Na svetosavski proslavi beograjske univerze je imel pozdravni govor rektor dr. Jovanović. Najprej je poudaril potrebo jugoslovenskega znanstvenega dela iz čisto narodno obrambnih interesov. »Živimo v časih, je rekel med drugim, ko je znanstveno delo vse bolj povezano z bitnimi interesi državne obrambe in narodne svobode. Danes se ne vodijo borbe med narodi in državami samo z orožjem, ki ga je mogoče kupiti v inozemstvu, temveč s pritenitvijo vseh narodnih materialnih in moralnih sil. Naloga naših univerz je, da budno spremljajo razvoj državne obrambe pri drugih narodih in da s svojimi znanstvenimi izsledki podpro in ojačajo samobitne sile in vire jugoslovenske državne obrambe.«

Dr. Skubl interniran

Vodilni uradnik ljubljanske policije za časa svetovne vojne dr. Skubl, ki je igal veliko vlogo zlasti pri preganjanju »srbofilov« in »politično nezanesljivih«, je napredoval v Avstriji veliko kariero. Napredoval je od komisarja v Ljubljani do šefa dunajske policije in končno do mini-

Lep uspeh naprednih akademikov

Včeraj od 8. do 14. so bile na ljubljanski univerzi volitve v »Akademsko akcijo za izpolnitev univerze«, ki je nekaka vrhovna reprezentanca ljubljanskih akademikov. Za volitve so bile prvotno vložene tri liste: »Lista katoliških akademikov« z nosilcem Leskovarjem, »Lista nacionalnih akademikov« z nosilcem Krivcem in »Slovenska demokratska lista« z nosilcem Bajukom. V petek je bil redni občni zbor Akademске akcije, na katerem je dosedanj predsednik Fiser, ki pripada katoliški skupini, poročal o delu v preteklem letu. Občni zbor je bil zelo buren in debata nadvse živahna, posebno še, ko je nadzorni odbor grajal nekatere ukrepe starega odbora. Končno je moral predsednik občni zbor, ki je trajal že 5 ur, prekiniti.

Potek občnega zbora in dogodki na njem pa so bili taki, da so se čutili predstavniki »nacionalne« in »demokratske« liste prisiljene k razgovorom za skupen nastop

pri včerajšnjih volitvah. Sporazum je bil dosežen na osnovi, naj se Akademski akciji vrne strogo nepolitični in strokovni značaj. Obe skupini oddata pri volitvah svoje glasove za listo z nosilcem Krivcem, na tej listi izvoljeni odborniki pa bodo zopet odstopili ter na ta način povzročili izredni občni zbor in nove volitve. Pri novih volitvah bo vložena skupna strokovna lista.

Na osnovi tega sporazuma je bila včeraj pred pričetkom volitev umaknjena kandidatna lista z nosilcem Bajukom. Ostali sta tako le dve listi, za kateri se je razvila izredno živahna volilna propaganda. Zato je bila tudi udeležba akademikov naravnost rekordna, saj je oddalo svoje glasove 1125 slušateljev in slušateljic vseh fakultet ljubljanske univerze. Od teh jih je 505 glasovalo za Leskovarjevo listo, 620 pa za Krivčevo listo. Volitve so na ta način prinesle lep uspeh združenim naprednim akademikom.

Sodba v litoponskem procesu v Celju

Celje, 28. januarja V nabit polni razpravni dvorani okrogne sodišča v Celju je predsednik senata s o. s. Dolničar danes ob 11.30 razglasil sodbo v velikem litoponskem procesu, ki je povzročil v javnosti toliko prahu.

Sodišče je spoznalo obtoženega Evgena Miloševića za krivega, da si je v kemični tovarni in prazarni v Celju, ki je sedaj last Metalnega akcionarskega društva, prisvojil načrte za gradnjo litoponskih peči, obtoženega Karla Jezernika pa je spoznalo za krivega, da je te načrte prejel Milošević je bil po § 314. k. z. obsojen na 3 mesece zapore, na izgubo častnih pravic za dobo 1 leta in plačilo povprečnine v znesku 1.000 din, Jezernik pa po § 333. k. z. na 3.000 din denarne kazni ali v preru neizterljivosti na 1 teden zapore ter na 2.000 din povprečnine. Milošević in Jezernik morata plačati vsak eno četrtino stroškov kazenskega postopanja. Metnalno akcionarsko društvo kot

zasebni udeleženec se zavrne s svojim zahtevkom na pot civilne pravde.

Obtožence Franca Medića, inž. Mirka Pičernika in Karla Detela je sodišče opustilo, ker se ni moglo prepričati o njihovi krivdi. Vsi obtoženci se tudi oproščajo zasebne obtožbe. Metnalno akcionarsko društvo kot zasebni udeleženec mora plačati dve četrtini stroškov kazenskega postopanja in 6.000 din povprečnine.

Sodišče je v utemeljitvi sodbe ugotovilo, da načrtov dr. Hirschla za gradnjo litoponskih peči ne more smatrati za izum, marveč da gre le za načrte, po katerih delajo konstrukterji.

Milošević in Jezernik sta prijavila takoj revizijo in priziv, zastopnik Metalnega akcionarskega društva kot zasebnega udeleženca pa si je izgovoril tri dni premisleka. Tako bo o stvari končno odločalo kasalsko sodišče v Zagrebu.

Trgovinska pogajanja Nemčije in Rusije

Moskovski poročevalec pariškega »Tempsa« doznava naslednje podrobnosti o bližnjih nemško-ruskih trgovinskih pogajanjih:

»Nemško trgovinsko delegacijo ki bo v kratkem odpotovala v Moskvo, bodo tvorili mnogi predstavniki težke nemške industrije ter zastopniki nemškega trgovinskega in zunanjeega ministrstva. Verjetno je, da bo zastopala tudi kak večja nemška banka. Delegacija bo ostala v Moskvi teden dni in bo stopila v stike tako s trgovinskim kakor zunanjim komisaratom. Na ruski strani bo vodil pogajanja Mikojan. Program razgovorov obsega: 1. razširjenje nemško-ruske trgovine na vseh področjih,

2. povečanje dobave ruskih surovin za nemško industrijo, 3. povečanje dobave življenjskih potrebščin, 4. dogovor o plačevanju vseh ruskih in nemških dobav v markah. V poučenih moskovskih krogih izjavljajo, da je nemška težka industrija pripravljena prevzeti tudi ruska naročila orožja, letal in municije. Zanimivo je, da so se v zadnjem času v nekaterih sovjetskih vojaških listih pojavili oplasi nemških tvrdk, kakor na primer tvrdke »Zeiss-Ikon« ter tvornice Wilhelm-Beck iz Stuttgarta in Emmrich iz Mühlackerja. Nemški poslanik v Moskvi Schulerburg, ki se trenutno mudi v Berlinu, se bo v kratkem vrnil v Moskvo.«

Zaključek škofovske konference

Zagreb, 28. jan. Danes popoldne se je zaključila konferenca katoliškega episkopata. Za enkrat se niso znane podrobnosti o vseh vprašanjih, ki so bile na dnevnem redu. Zvečer je bil izdan kratek komuniké. Nekateri škofje so že danes odpotovali iz Zagreba, drugi se bodo vrnili na svoje seje tekom jutrišnjega dne.

Verifikacijski odbor končal delo

Beograd, 28. jan. p. Nocoj ob 18. se je verifikacijski odbor narodne skupščine spet sestel. Proučil je poročili odborove večine in manjšine, ki sta bili te dni pripravljene in bosta sedaj predloženi narodni skupščini. Narodna skupščina bo, kakor zatrjujejo tukašnji parlamentarni krogi, sklicana za prihodnji petek.

Slovo čiljskega poslanika iz Beograda

Beograd, 28. jan. a. Predsednik vlade dr. Stojadinović je priredil danes kosilo v zunanjem ministrstvu na čast Garciji Silvi. Čilskemu poslaniku, ki se poslavlja od Beograda, Na kosilu so bili prisotni minister Bogoljub Kujundžić, minister za gozdove in rudnike Dobrovoje Štošević, papežev nuncij Ettore Felice, turški poslanik Hajdar Aktaj, angleški poslanik Campbell, grški poslanik Rosetti, češkoslovaški poslanik Jaroslav Lipa, pomočnik zunanjega ministrstva Ivo Andrić, švicarski odpravnik Steiner in drugi povabljeni s soprogami.

Vihar na Jadranu

Šibenik, 28. jan. o. Na gornjem Jadranu je v pretekli noči divjal strašen vihar. Večje število čolnov je prevrnil in ribečo se razne pomožne ladje le s težavo rešile.

stra. Na tem položaju so ga zatekli ob priključitvi Avstrije k Nemčiji narodni socialisti. Čeprav je postal z njimi svoje dni, ko so bili še »protidržavni elemente«, zelo obzirno, sedaj ni našel milosti v njihovi oči. Bil je sicer še nekaj dni minister v prehodnem revolucionarnem kabinetu Seyss-Inquarta, potem pa je dospela iz Berlina brzojavka, da ga morajo postaviti pod policijsko nadzorstvo. To se je res zgodilo, kot minister pa je bil seveda odstavljen. Kakor sedaj poročajo listi, je bil kmalu po Novem letu s policijskim spremstvom odveden v neko mesto stare Nemčije, kjer bo do nadaljnjega interniran.

Hierarhija katoliške cerkve

Te dni je izšel v Vatikanu znani cerkveni almanah »Annuario Pontificio« za leto 1938. Po almanahu je bilo lani na vsem svetu 62 katoliških kardinalov, 14 katoliških patriarhov, 255 nadškofov, 935 škofov, 772 titularnih nadškofov in škofov ter 292 apostolskih vikarjev. V 37 državah so posebni papeški nunciji, poleg tega pa poslujejo po svetu še 22 drugih diplomatskih predstavnikov Vatikana. Med nunciji jih ima 14 čin in položaj veeposlanika. Lansk leto je bilo ustanovljenih 6 novih škofij.

Italijanski dar beograjski univerzi

Beograd, 28. januarja AA. Danes dopoldne je na razstavi italijanske knjige dr. Baistrocchi, tajnik italijanskega poslanstva, izročil ob navzočnosti komisarja te razstave dr. Meschinia in dr. Patulija, tiskovnega atašee italijanskega poslanstva, prof. Stanku Škerlu, ravnatelju italijanskega seminarja na beograjski univerzi, veliki italijanski enciklopedijo v 36 zvezkih kot dar italijanskega prosvetnega ministrstva beograjski univerzi. Dr. Baistrocchi je imel pri tej priliki govor, v katerem je poudaril pomen tega daru rekoč, da je to nov dokaz čedalje tesnejših kulturnih vezj med obema prijateljskima državama. Med drugim je dejal:

»Ta dar naj bo nov dokaz iskrenih in globokih simpatij, ki jih goji italijanska vlada do vrle mladine te prestolnice, in je tudi nov dokaz plodnega sodelovanja, ki se je začelo pred dvema letoma s podpisom prijateljske pogodbe.«

V svojem odgovoru je prof. Škerl izrazil hvalečnost dijaštva beograjske univerze ter poudaril, kako hitro se večja števila onih, ki so se lotili proučevanja italijanske kulture in koliko oni prispevajo s tem svojim delom k zblizanju in prijateljstvu med obema narodoma.

Prva beograjska seja dunavske komisije

Beograd, 28. jan. p. Mednarodna dunavska komisija, ki je že pred meseci premeštila svoj sedež z Dunaja v Beograd, je imela danes svojo prvo zasedanje. Sestel se je njen izvršni odbor pod vodstvom češkoslovaškega delegata Jindricha.

Statistični svet

Beograd, 28. jan. p. Občemu državnemu statističnemu uradu pri notranjem ministrstvu je bil dodeljen poseben statistični svet kot posvetovalni organ. V svet so bili imenovani razni vseučiliški profesorji in drugi znanstveniki. Statistični svet je imel danes svojo prvo sejo. Udeležil se je tudi notranji minister Acimović, ki je govoril o pomenu nove ustanove in o njenem sed-lovanju z vsemi centralnimi državnimi uradi.

Koncert italijanskega umetnika v Beogradu

Beograd, 28. jan. AA. Včeraj je na razstavi italijanske knjige priredil znameniti italijanski čelist Enrico Mainardi v navzočnosti mnogoštevilnega občinstva koncert. Med mnogimi uglednimi osebnostmi, ki so prišle na koncert, so bili tudi italijanski akademik Marinetti, minister dvora, italijanski poslanik in mnogi drugi tuji diplomati ter več uglednih osebnosti iz jugoslovenskih umetniških krogov. Na programu koncerta je bila tako moderna kakor klasična glasba. Občinstvo je Mainardijevo izvajanje sprejelo z navdušenim pliskanjem.

Vremenska napoved

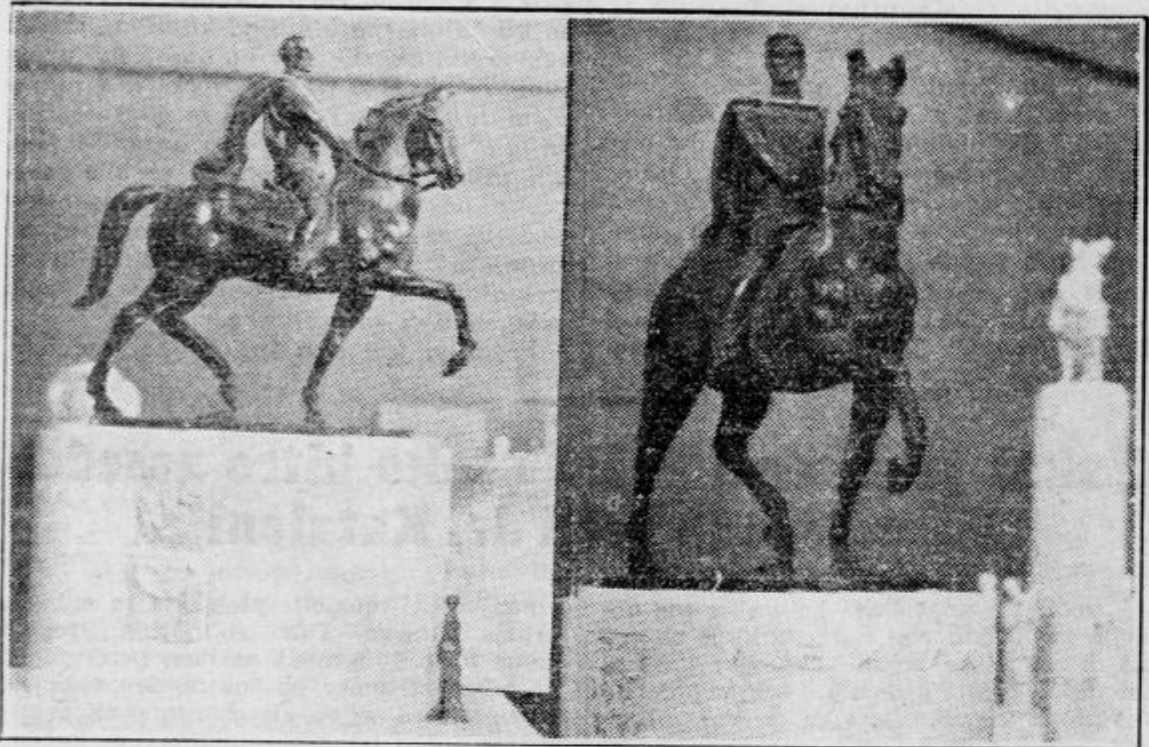
Zemunska: V glavnem jasno, čez dan dokaj toplo, pončič hladneje, zjutraj megla. Dunajska: Zjutraj m'gleno, podnevi delno oblačno, v hribih porast temperature, južno-zapadni vetrovi.

Spomenik Viteškega kralja

bo izdelal akademski kipar Lojze Dolinar

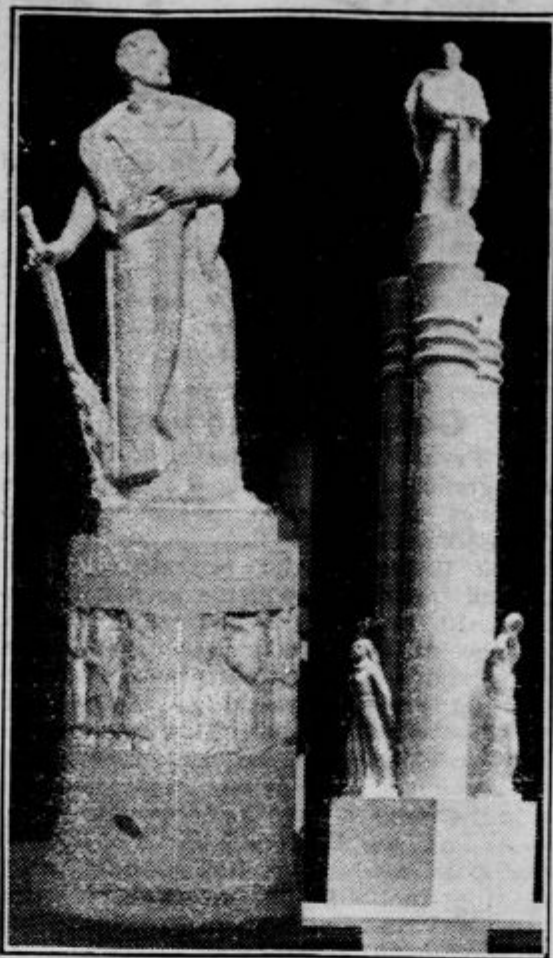
Prvonagrajeni osnutek kiparja Tineta Kosa

Drugonagrajeni osnutek Lojzeta Dolinarja, po katerem bo izdelan spomenik. Na levi v profilu, desno en face

Ljubljana, 28. januarja
V popolnitev včerajšnjega poročila o sklepih ljubljanskega spomeniškega odbora za postavitev spomenika Viteškemu kralju objavljamo danes nekatere posnetke. Prva nagrada 20.000 din je bila podeljena akad.slikarju Tine-

tu Kosu in inž. arh. Miru Kosu iz Ljubljane za osnutek pod geslom »Epos«. Vendar pa se je odbor odločil za predlog žirije, da se izvršitev spomenika poveri akademskemu kiparju Lojzetu Dolinarju po drugo nagrajenem osnutku »Naš kralje, ki v največji meri ustre-

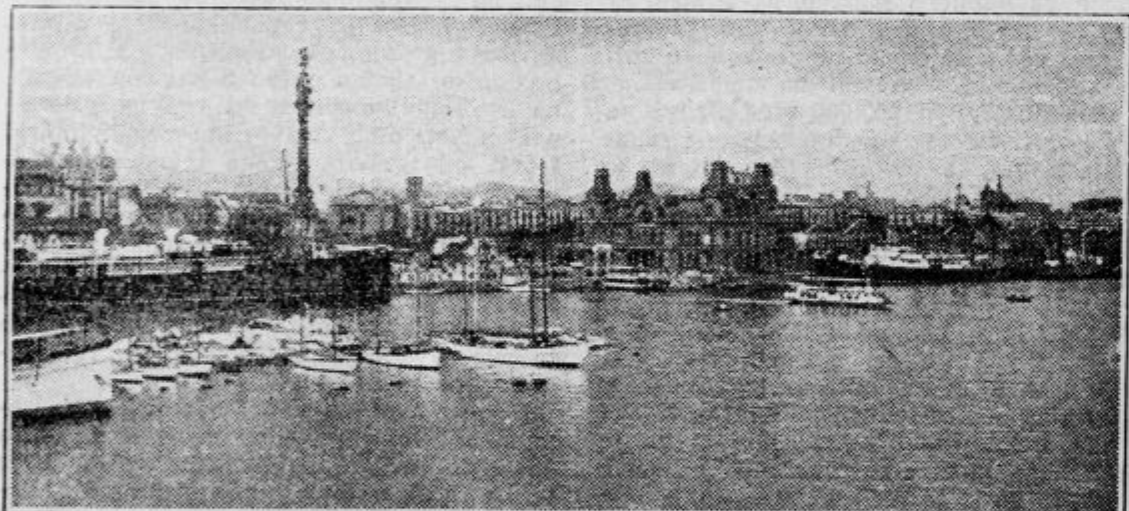

Levo: osnutek Lojzeta Dolinarja, za katerega je prejel tretjo nagrado. Desno: eden izmed ostalih lepih osnutkov, avtor še ni znan

za celotni zamisli razpisa. Nagrada znaša 15.000 din, poleg tega pa je dobil Lojze Dolinar še tretjo nagrado za osnutek pod geslom »Viteški«.

Kakor kaže slika, predstavlja Dolinarjev spomenik, ki bo krasil Ljubljano, bronastega jezdeca na ovalnem podstavku iz betona. Betonski podstavek obkrožajo granitne plošče. V podstavku so na obeh straneh reliefi: predstavljeni so generali, ki so bili najožji sodelavci Viteškega kralja, simbolizirano je naše narodno zedinjenje. Spomenik bo stal na cesti, ki vodi v Ti voli in sicer na prostoru med pravoslavno cerkvijo in bodočo Moderno galerijo. Spomeniški odbor sodi, da nudi spomenik idealno povezanost plastike v podobi konjenika s podom in okoljem. Od danes do prihodnje nedelje so vsi osnutki, katerih število je prav častno, in ki predstavljajo res lepe umetniške zamisli, razstavljeni v Jakopičevem paviljonu. Vstopnina je 3 din. Priporočamo ljubljanskemu občinstvu, da si zanimivo razstavo ogleda in oceni posamezne osnutke.

Barcelona in Katalonija

Ko so pred dobrimi sedmimi leti izmenjali dekorativne topove na stari barcelonski utrdbi Montjuich, ki je že od daleč vidno znamenje »katalonske prestolnice«, ter na njih mesta postavili moderne kanone, tedaj vzle neštetim »pronunciamantom«, ki so v zadnjih petdesetih letih nastali baš v Barceloni, niso mislili, da bodo kedaj z njimi branili milijonsko mesto pred lastnimi brati. Zdaj so ti topovi zopet utihnili, docela nova doba pa je nastopila tudi za življenje velemesta, ki je po sodbi svetovnih potnikov eno najlepših v Evropi.

Prvi zgodovinski podatki o Barceloni in njenem zaledju segajo precej daleč pred rimsko zgodovino. Njen strateški položaj je bil dobro znan Iberijcem, Kartazanom, Rimljanom, Gotom, Frankom, in Arabcem, ki so vsi znali ceniti tudi katalonsko vino in olje. Vse to znajo ceniti tudi današnji Francovi pristaši in tem bolj, ker je Katalonija v državnem sestavu Španije kljub svojim po večini goratim predelom najbogatejša pokrajina po vzorno razviti industriji in obrti.

Rimskih spomenikov je v Barceloni malo, zato pa je tem več spominov na temni srednji vek. Pred enim izmed vhodov v stolnico so še dobro ohranjene inkvizicijske ječe, kamor so po zadnjih poročilih spravili na varno kakega pol tucata po nesrečnem naključju zaostali »sindikalistov«. Kakšna je bila v časih pred stoletji dejanska enakopravnost, nazorno kaže veličastna stolnica, razdeljena v dva dela: za plemiče in za ljudstvo, ki ni moglo videti niti oltarja. V stranski kapelici so hranili do zadnjega časa slonokoščeni križ z admiralske ladje Don Juana Avstrijskega, s katerim se je boril pri Lepantu za zmago s polmesečem.

Stari del mesta je osredotočen okoli aragonske palače, kjer je kralj Ferdinand sprejel Kolumba, ko se je vrnil iz Amerike. Ulice so ozke in mračne, kakor so običajno po starih španskih in italijanskih mestih. V tem delu sta doma siromaščina in brigantstvo, po soglasnem priznanju potnikov pa so bile tudi to ulice v zadnjih letih izredno čiste, tako da so postala stanovanja tudi tukaj bolj zdrava.

Moderna Barcelona je bila — koliko škode je napravila bratomorna vojna, še ni znano — naravnost razkošna po svojih palačah, javnih napravah, cestah, socialnih ustanovah, parkih, zabaviščih itd. Glede življenjskega tempa, družabnosti in živahnega prometa jo je bilo težko primerjati z drugimi evropskimi velemesti, ker je imela svojo posebno barvitost in svoj poseben temperament. Slovenski potnik, ki je pred šestimi leti obiskal Barcelono, pravi med drugim: »Hrup veleprometa, živahnost poličnega življenja, sijaj in blesek reklam, razkošje in eleganca trgovin, vse to bi lahko prenesel v katerokoli evropsko prestolnico. Toda le na prvi pogled. Če pogledam natančneje, vidim okrog sebe pravo španijo. Čistilci čevljev kleče pred gosti na kavarniških terasah, prodajalci srečk se mešajo med stolci pred restavrantmi, figure kakor snete z Murillovih slik molijo šetalcem svojo beraško roko. Lepe gospe hito

preko ceste s tradicionalno »mantilo«, vojaški se radovedno gnetejo ob prometnem stražniku, ki bi ga po njegovem škrlatnem jopiču, beli tropski čeladi in belih rokavicah imel prej za vratarja enega elegantnih hotelov, ki se vrste drug za drugim med krasnimi palačami na obeh straneh avenije. Med velemodernimi avtomobili, ki so jih semkaj postavile tvornice vseh delov sveta, pa kima jo počasi osliči in megi s tvorom na hrbtu ali pa vpreženi v visoke dvokolesne vozove, kakor za časa slavnega viteza iz La Manche. Čudna mešanica zapada in španstva.«

Barcelona je bila v zadnjih letih službena prestolnica Katalonije, goste poseljene dežele s štirimi pokrajinami (Lerida, Girona, Barcelona in Taragona) v izmeri 32.197 kv. km. Dežela je bila avtonomna, ni pa sledovala odcepitvenim tendencam Španije. Katalonci, duševno in telesno krepki in zdravi ljudje, se predobro zavedajo, da Španija in Katalonija druga brez druge ne moreta živeti. Španiji je potrebna industrijska sila Barcelone, Kataloniji pa naravno bogastvo Španije. Odkar se je dežela pod katalonskimi knezi opomogla, so bile politične razlike med Katalonci in Španci. To je umljivo, če se pomisli na zgodovino in neenakost ljudskih plasti. Sicer pa je imelo katalonsko gibanje v prvi vrsti kulturni podarek z izrazito socialno prismoj kot reakcija proti španski fevdalni politiki. S Francovo zmago bo bržkone poražen tudi avtonomistični pokret Katalonije, upravnna samostojnost dežele je že ukinjena in Katalonija zopet v vsem postavljena in isto vrsto z ostalimi španskimi pokrajinami, ki so že v oblasti generala Franca. Šla je po poti baskovske dežele, ki je po dolgoletnih borbah tudi že bila dosegla nekako samostojnost v okviru Španije, a jo takoj zopet izgubila, ko so jo zavojevali čete generala Franca.

Davni pričetki moderne strategije v španiji

Pred očmi Evrope se odigrava te dni predzadnje dejanje španske zaloigre, ki je od 18. julija 1936 pa do danes zahtevala že nad milijon smrtnih žrtev. Pod jeklenim orkanom težkih Francovih topov in pod točo bomb njegovih bombarderjev so se zrušili utrjeni pasovi okoli prestolnice Katalonije, divne Barcelone. Vsa Evropa je zadnje dni mrzlično zasledovala in še naslednje poročila, ki prihajajo uro za uro iz nesrečne domovine Goye in Velasqueza. Med milijoni oči, ki zro v Španijo, pa jih je morda samo nekaj desetini, ki vedo, da so vprav Španci položili temelje strategiji in taktiki sodobne vojne.

Bilo je ob zatonu XV. stoletja, ko so se Francozi in Španci skrajšali deset let merili v južni Italiji v močvirjih Garigliana, na prehodih Abrucov in po zapuščenih planjavah Apulije. Na bojiščih, kjer je nekoč zmagal Hanibal nad rimsko vojsko,

se je porajal v senci Kan, tega večnega ideala vseh velikih vojskovodij, nova doktrina moderne vojne strategije.

Naključje je nanese, da je na tem najslavitejšem svetovnem bojišču zadnjič začel v svoji romantiki srednjeveška trubadurska vojna taktika, preden je izginila za vse čase v pesem in legendo. Tu so se borili ob zatonu XV. veka poslednji vitezi brez madeža, prežeti trubadurskih idealov. Na teh izsušenih poljih žgoče Kalabrije so prelivali svojo kri zvezdniki takratnega francoskega viteštva La Palice, stari Montoisin, ki ga je podagra mučila do trenutka, ko je kriknil pod nebo svoj bojni klic in pozabil na svojo bolezen ter je bil vedno prvi med prvimi. Po teh poljih se je pretepaval sloviti Frontaille, ki je v borbi prejezdil v treh dneh do sto starih francoskih milj, po našem šteju bore 400 km. Vsem pa je prednjačil drzni Bayard,

katerega življenje in junaški čini so bili en sam ep.

Bili so to časi, ko so francoski vitezi poklekali pred bitko na zemljo, odmolili svojo molitev, poljubili zemljo in pojezdili v boj, da se pomerijo s svojimi vrstniki, španskimi grandy. Vsi so še živeli v dobri veri, da je odločitev bitke na ramenu slehernega od njih. Zato so prezirali topove in puške, o katerih so sodili, da so prikladni za plašenje kmetov in nepokornih meščanov. Saj je dejal plemeniti Bayard, da je prava sramota, ko lahko arkebuzi v rokah poslednjega potepina ugasne srce najboljšega viteza in največjega junaka... Maršal Tavenaz pa je vzdihnil: »Iz Nemčije prihajajo same hudobne iznajdbe, kakršni sta smodnik in luteranstvo.« Francoski general Tirvulzio je napovedoval topovom v vojni povsem podrejeno vlogo.

Smodnika in puške pa niso prezirali samo vitezi, nego tudi navadni vojaki, ki so sanjali o zmagah, priborjenih z drznimi napadi. Strelci z arkebuzami so jim bili samo ovira, nerode, ki so motili ves bojni red. Saj so strelci z arkebuzami in musketami vedno stekli za hrbe sušičarjev, čim so oddali svojo salvo. In bilo je potrebno povprečno po 40 strelcov, da je bil en sovražnik ubit. Basanje pušk pa je trajalo tudi lep čas.

Poleg francoskih viteзов, ki so se pretepali po vročih tleh Kalabrije za slavo in posest kralja Ludovika XII., so bili v kraljevi francoski vojski tudi tuji najemniki. Zlasti Švicarji so predstavljali takrat s svojo taktiko v četverokote strnjene napadalnih odredov silo, ki jo ni zmogel noben nasprotnik. Medtem ko so bili francoski vitezi na kalabrijskem bojišču predhodniki poznejše moderne konjenice, so bili Švicarji predhodniki današnje pehote. Dočim so se borili francoski vitezi s svojimi španskimi nasprotniki po vseh pravih turnirskih ceremonijah, niso Švicarji poznali nobenih ceremonij. Njim so bili Španci obešenjaki, Nemci figarji, Italijani pa pobijalci otrok. Ti jim seveda s pridevki niso ostali dolžni ter so jih navadno obkladali pred bitko, dokler se niso spoprijeli s »kravjimi krokariji«. O

Neredna stolica

upliva na ves organizem.
Dobro sredstvo za odvajanje, ki zanesljivo deluje in ima prijeten okus, je

DARMOL

Francozih so seveda Švicarji tudi sodili po svoje. Ker pa so bili takrat v njihovi službi, so samo ohranili zgodovino dejstvo, da se je takrat prvič pojavil v Evropi silis, na katerem je hiral marsikateri sicer nadvse junaški francoski vitez.

Španci v stiski

Špancem je spočetka trda predla. Njihov vrhovni poveljnik general Gonzalo de Cordoba je preživljal težke trenutke. Francosko vojsko so tvorili z oklepi obdani drzni vitezi, lahki konjeniki Gaskonci in kakor en mož nastopajoči Švicarji Španska vojska pa je bila sestavljena iz nekaj tisoč kastiljskih in andaluzijskih kmetov, neveščih bojevanja, ter nekaj stotin z vseh vetrov nabranih najemnikov. Nekateri so bili oboroženi z loky, drugi z zarjavlimi sulicami in meči. O kaki taktični uporabi orožja vsi skupaj niso imeli pojma, kakor tudi ne o osnovi vsake vojske, o disciplini. Slabo in neredno plačani, še slabše hranjeni in oblečeni niso mislili na drugo kakor na rop in nasilje. Večina bi bila že zdavnaj pobegnila domov, če jih ne bi ločilo od Španije nemilo morje. Mnogi so tudi poskušali ubežati in izginili. Doletela jih je žalostna usoda srednjeveških dezerterjev, katere je lahko vsakdo pobil na cesti, kakor stekle pe. Nekateri so poskušali prebežati k nasprotnikom. Ti jih niso imeli za kaj uporabiti pa so jih pobesili na prvo drevo.

Tako so živeli Španci kakor izobčenci, navezani sami nase, v Južni Italiji, in so premišljevali, kako naj si rešijo vsaj golo življenje. Preživljali so se z ropom in nasiljem. Kadar so do golega oplenili prebivalstvo in ni bilo več za pod zob, so se spravili nad svoje častnike in jim pobrali vse, kar so še imeli. Če je nanesla prilika, da so se srečali s Švicarji ali gaskonsko konjenico, se niso spustili z njimi v boj, nego jadrno zbežali, kakor da bi kurili za njimi.

Zgodilo se je, da bežati ni bilo več mogoče. Nagon samoohrane jih je silil k obrambi. In ta nagon jim je odkril novo taktiko obrambe, ki jo je general Gonzalo izpopolnil do neslutene višine. Na zapuščenem ozemlju Kalabrije se je porodila iz mizerije španske vojske nova taktična doktrina: **izrabljanje razklenjenosti ozemlja za vojaško obrambo**. In tako so se pričeli postavljati Španci v bran napadajočim francoskim krdelom za nasipi, jarki, potoki, višinami, skupaj spetimi vozovi in kanali. Ofenziva je porodila defenzivo za ovirami in za umetnimi ali naravnimi zakloni.

Napadalec se je znašel naenkrat pred čisto novo braniteljevo taktiko. Oboroženi, v eno gmoto strnjeni četverokotni padajočih sulicarjev se niso mogli več vreti z vso silo svoje osredotočene teže na živa telesa nasprotnikov, niso jih mogli s svojim naletom podreti na tla in razpršiti na vse vetrove. Namesto živih teles nasprotnikov se je postavil med nje in nasprotnike zakop ali jarek, ki ga ni bilo mogoče prekorati v strnjem bloku.

Za nasipi in jarki so stali topovi in puške, ki so po skoraj stoletni uporabi priborili svojemu pomenu odgovarjajočo taktični položaj. Postali so ne samo defenzivno, nego istočasno ofenzivno orožje. Postavljeni za nasipi in zakloni so pričeli topovi sejati smrt med napadalce, ki jih niso mogli zaradi zaklonov zavzeti v enem naskoku, kakor dotlej, ko so bili bolj sredstvo za bojni hrup, kakor za ubijanje. Strelcem z arkebuzami in musketami je napolnila nova doba. Nič več ni bilo treba po vsakem strelu in salvi bežati za hrbe sulicarjev in tam upravljati zapleteno in mučno basanje strelnega orožja. Strelec je lepo ustrelil s svojo arkebuzo, ki je ležala vrh zaklona in se nato umaknil z njo za dva, tri korake, ter prepuštil svoje mesto tovarišu, ki je bil medtem nabil svoj pihalnik. Pojavljali so se prvi obrisi bitke, v kateri pričena igrati prvo vlogo strelna orožja. Smodnik je prvič odločilno posegel v vojno umetnost, iz katere se ni umaknil do današnjega dne.

NOVOST

Na podlagi izkušenj pri uporabi te nove vojne taktike so se pričele formirati prve brigade nove španske vojske. Iz brigad se je razvila v naslednjih dveh stoletjih velika armada nastajajočega španskega imperija. Iz teh izkušenj se je tudi rodilo spoznanje, da je za dobrega pešca sposoben vsak zdrav mož in da nimajo Švicarji prav za prav nobenega patenta za to vrsto boja. Izkazalo se je tudi, da se človek, ki sicer ni po poklicu vojak, lahko kaj kmalu priuči umetnosti defenzivnega bojevanja, s katerim se lahko postavi po robu še tako drznemu in podjetnemu poklicnemu vojaku, ki mu je napad višek vojne umetnosti.

Odločilna bitka

Preteklo je deset let. Španci so se že toliko naučili novega načina bojevanja, da je tvegal njihov veliki kapitan, general Gonzalo, odločilno bitko s še vedno napadajočimi Francozi, ki jih je vodil general Nemours. Za odločilni spopad je izbral general Gonzalo vasio Cerignolo, ležečo sredi vinogradov na hribčku. Okoli vinogradov je bil potegnjena plitev jarek. Gonzalo je naročil svojim Špancem, naj jarek poglbe in zgrade pred njim z izkopano zemljo nasip. Španci so krepko prišli za delo in okoli poldneva je bil jarek poglubljen ter nasip izgrajen. Nanj so postavili 13 topov.

Sonce je hudo pripekalo, ko so se pričeli Francozi razporejati za napad. Bilo jih je okoli 7000 mož. Prav toliko, kakor Špancev. V svojem opisu bitke pri Cerignoli piše Gonzalo: »Proti nam nastopa zdaj najlepša vojska Evrope...« Ko so bili Francozi oddaljeni še nekaj sto metrov od utrjenih španskih postojank, je eksplodiral med Španci voz smodnika. Po eksploziji je smodnikov dim legel na španske postojanke. Francozi jezdeci niso videli pred seboj drugega, kakor obrise španskega nasipa okrepljenega z železnimi kavlji in v zemljo zakopanimi sulicami, ki so zavirale naskok francoske konjenice. O Špancih ni bilo sledu. Francozi so pričeli zaostajati. Medtem so redčile njihove napadajoče kolone težke krogle španskih topov. Minilo je deset minut. General Nemours je ukazal svoji konjici umik in odredil drugo smer za napad. Francozi so se pričeli obračati proti novemu cilju.

Proti trdi stolici in hemoroidom spremljanjem s pritiskom krvi, močnim utripanjem srca, glavobolu, je naravna »Franz-Josefova« grenača že davno preskušeno domače sredstvo. Prava »Franz-Josefova« voda deluje milo in zanesljivo odpira, a poleg tega niti v zastarelih primerih ne odreče.

Ogl. reg. S. br. 15 485-35

Razgalili so svoj nezavarovani bok, v katerega so sipali svinčeno točo španski arkebuzarji. Krogla je zdajci smrtno zadela poveljnika francoske vojske Nemoursa, ki je takoj izdihnil. Njegov namestnik je odredil Švicarjem, naj napadejo španske postojanke. Švicarji so v strnjenih oddelkih poleteli proti španski fronti. Pod ognjem španskih topov, arkebuz in musket so se njihove vrste zredčile in ko so prvi dosegli vrh nasipa, za katerim so streljali Španci, so bile njihove vrste zdesetkane. Padel je tudi poveljnik Švicarjev in ti so pričeli bežati.

V tem trenutku je ukazal general Gonzalo svojim Špancem, naj napadejo bežečo francosko vojsko. Španci so udri z višine preko nasipa kakor hudournik. V pičli uri je bila bitka končana. Na bojišču je obležalo 4000 Francozov in Švicarjev. Španci so izgubili vsega skupaj nekaj nad 100 mož. Bila je po stoletjih najbolj krvava bitka na italijanskih tleh.

Po bitki pri Cerignoli sta se pridružila vojaku poleg puške in topa kot neločljiva prijatelja in zaveznika — kramp in lopata, ki ju tem bolj vneto uporabljata, čim bolj se bliža strategija današnjim časom. Šef operacijskega štaba generala Gonzale, general Collona, je napisal po bitki pri Cerignoli pomembne besede: »Po čudovitem vplivu jarka pri Cerignoli na potek vojnih operacij ne bo več vojaka in vojskovodje, ki ne bi računal najbolj skrbno z uporabo lopate in krampa.«

Gospodarstvo

Tudi iz Zagreba se seli industrija

Préd dobrim tednom smo ob priliki objave načrta proračuna mestne občine Ljubljane za leto 1939/40 ponovno opozorili vso našo javnost na veliko nevarnost, ki preti Sloveniji zlasti pa Ljubljani zaradi visokih samoupravnih davčnih bremen, kar ima za posledico, da se industrija vedno bolj izogiba Sloveniji in da se je pričela seliti drugam. Med drugim smo omenili, da se čujejo v zadnjem času slični glasovi tudi iz sosedne savske banovine, kar nam sedaj potrjuje potek ankete, ki jo je te dni priredilo Društvo diplomiranih ekonomistov v Zagrebu.

Te ankete o vprašanju industrijske politike Zagreba se je udeležilo neprimerno veliko število interesentov; med njimi so bili številni načelniki banjske uprave, mestni svetniki in uradniki, predstavniki zbornic in drugih gospodarskih organizacij, številni industrijci, bančniki in drugi interesi.

Anketo je otvoril predsednik društva diplomiranih ekonomistov inž. Mehmedagić, tajnik borze, ki je v svojih uvodnih izjavah poudaril, da so mnoga industrijska podjetja imela namero, naseliti se v Zagrebu, vendar so to namero iz raznih razlogov opustila. Na drugi strani so se zopet številna podjetja izselila iz Zagreba, nekatera v celoti, nekatera pa so posamezne panoge produkcije prenesla drugam. Izven Zagreba se gradijo velike in močne industrije, ustvarjajo se novi gospodarski centri, Zagreb pa stalno izgublja na svojem pomenu kot industrijski in gospodarski center. V Zagrebu se industrija ne razvija vzporedno z gospodarskim razvojem države in prav zaradi tega Zagreb vedno bolj nazaduje kot gospodarsko središče. To so pojavi, ki morajo izzbuditi zaskrbljenost pri vsem prebivalstvu mesta, kajti jasno je, da bi se dohodki Zagreba znatno povečali z nastanitvijo novih industrijskih podjetij in bi se povečal tudi gospodarski promet.

Pogosto se je čulo, da lahko industrializacija povzroči nezaželjene socialne probleme, ki bi lahko ovirali tih in patriarhalno življenje Zagrebčanov. Mnogi pa so pri tem pozabili, da predstavlja industrija zatočišče za višje prebivalstvo, zlasti iz zagrebške najbližje okolice in ostale Hrvatske in da se v vzporedno z razvojem industrije razvijajo tudi ostale panoge gospodarskega življenja. Industrializacija Zagreba je v interesu Zagreba samega, vse ožje in širše domovine, in ne bi smelo biti nikogar, ki bi se protivil industrijski okrepitvi Zagreba.

Po uvodnem referatu predsednika se je

razvila živahna debata. Govorniki so predvsem razpravljali o vzrokih zastoja v industrijskem razvoju mesta ter so navajali, da je treba posebno pozornost posvetiti vprašanju cenene elektrike. Zagrebška mestna elektrarna mora nositi (kakor ljubljanska) velika bremena za ostale izdatke občine, kar onemogoča pocenitev elektrike in izvršitev novih investicij. Treba je zgraditi novo veliko hidrocentralsko in omogočiti uporabo zemeljskega plina iz Bujavice za industrijske namene. Cenijo, da je v Bujavici okrog 10 milijonov kubičnih metrov čistega metana, ki ima 9000 kalorij. Industrializacija ovirajo zlasti tudi razlike glede samoupravnih doličkov na neposredne davke. V Zagrebu se plača 75% dolička, v Beogradu pa samo 25%. Nekatera mesta na jugu sploh ne pobirajo od industrije uvoznih in trošarin na pogonska sredstva in surovine.

Tajnik Industrijske zbornice v Zagrebu g. Marko Bauer je poudaril da gre za Zagreb, četudi ima pogoje, da postane gospodarski center, nasproti osiromašenju in v resnici gospodarsko nazadnje. Docela pogrešno je, če se mestna podjetja pretvarjajo v ustanove za reševanje socialnih vprašanj. Industrija je v Zagrebu mnogo preveč obremenjena z raznimi davki. Pozrečen je tudi sistem financiranja banovnin, ki bi se moralo izvesti na ta način, da se banovninam prepušča realni davki. Pri vsem tem je treba upoštevati, da ima Zagreb, ker leži na zapadu države, neugoden tarifni položaj, ker je znaten del produkcije usmerjen na vzhod države. Ni brezpomembna stvar, če se je število zavarovancev pri zagrebškem okrožnem uradu zmanjšalo v enem mesecu za 8000.

Nadaljnji govorniki so ugotovili, da se industrija naseljuje tam, kjer ima največ ugodnosti, najmanj dajatev in najcenejši električni tok. Zagreb nima nobenega izdelanega programa za industrializacijo. Ustanovitev novih podjetij ovirajo tudi težave pri kreditiranju.

Predstavniki mestnih podjetij so deloma odgovarjali na iznesene kritike ter so sami priznavali, da vse apelira na mesta podjetja, naj vršijo socialno nalogo in preko potrebe zaposlujejo brezposelne. Ravnavatelj zagrebške mestne elektrarne inž. Ribič pa je zatrjeval, da prodaja zagrebška elektrarna navzlic fiskalnim bremenom še vedno v primeri z ostalimi kraljevinami centralni tok po najpovolnejši ceni. Režijski stroški pa se lahko znižajo le tedaj, če se elektrarna postavi strogo na princip komercialnega podjetja.

Zahteve našega lesnega gospodarstva

Stalna delegacija lesnega gospodarstva kraljevine Jugoslavije je imela 26. t. m. v Zagrebu svojo plenarno sejo, na kateri je bilo po izmenjavi referatov in izčrpnih razpravah o stanju lesnega gospodarstva v naši državi ugotovljeno, da je lesno gospodarstvo v stalnem nazadovanju in da je treba nujno izdati ukrepe, da se to nazadovanje vsaj ustavi, kajti lesno gospodarstvo gleda z veliko skrbjo v bodočnost.

Soglasno je bilo ugotovljeno, da obstaja zaradi slabega funkcioniranja jugoslovensko nemškega ki ringa največje zapreko pri izkoristitvi ugotovljenih kontingentov za izvoz lesa v Nemčijo. Opustitev garancije za tečaj klirinške marke brez pravočasnega predhodnega obvestila je težko oškodovala lesno gospodarstvo, ki ne more v sedanjih težavnih časih samo nositi izgube, zlasti ker trpi to izgubo brez lastne krivde in se tej izgubi na noben način ni moglo izogniti. Zato zahteva naše lesno gospodarstvo s polno pravico, da Narodna banka odkupi ki ringe nakaznice za blago, ki je bilo dobavljeno do 11. t. m. po garantiranem tečaju 14,30 za eno marko. Potrebna je vrhu tega izpolnitev tehnične organizacije kliriranja na ta način, da bo dana izvoznikom polna možnost redno zadovoljiti prevzete obveznosti iz terminskih prodaj klirinških mark na ta način, da se klirinški čeki pravočasno izdajo. Lesno gospodarstvo za bodočnost upravičeno pričakuje, da se sklepi, s katerimi

se življenjsko tangirajo njegovi interesi, ne bodo izdajali brez predhodnega konzultiranja. V poslovanju z Nemčijo se v zadnjem času pojavile neke skupine izveza lesnega gospodarstva, ki si skušajo z nezreznimi prikazovanjem ustvariti posebno vlogo v izvozu. Stalna delegacija ugotavlja, da izven nje in pri njej včlanjenih organizacij ne obstajajo legitimni predstavniki lesnega gospodarstva.

Stalna delegacija je z zadovoljstvom sprejela na znanje, da je odločen načrt o monopolizaciji uvoza lesa v Italijo in izreka upanje, da bo ta misel docela opuščena, to tem bolj, ker bi bil tak monopolni sistem uvoza lesa v Italijo v nasprotju z izvoznim sistemom, ki velja v naši državi. Ne more biti dvoma, da bi sistem monopolizacije uvoza lesa v Italijo slabo vplival na razvoj našega izvoza lesa v to državo in bi oviral razvijanje obsega tega izvoza, za čemer stremi vse naše lesno gospodarstvo. Kraljevska vlada je bila naprosena, da tudi v bodoče posveti polno pozornost temu važnemu vprašanju.

Stalna delegacija je ponovno ugotovila neobhodno potrebo povečanja in pospeševanja izvoza vseh vrst lesa v neklirinške države in smatra, da bi močnost za povečanje tega izvoza, dokler se izvoznikom ne zagaruje polna protivrednost izvoznih skidov. V ta namen je treba najprej ukiniti obvezno predajanje 25% izvoznih skidov po n. ž. m. tečaju.

države z bencinom in je le začasna, spreminljiva. V tem primeru bi prišel takoj na trg tudi nekartelni bencin. Konkurencija pa kartel ne trpi. Zato skuša bencinski kartel sedanja uredba, ki se nanaša na oskrbo da zavladati tudi na ljubljanskem trgu. V ta namen naj bi se povečalo število črpalk v Ljubljani, čeprav je bilo na posebni anketi mestnega poglavarstva ugotovljeno, da ima Ljubljana zadosti črpalk in da se na vseh 15 ljubljanskih črpalkah iztoči na dan le 4.500 l bencina, pri čemer znaša kosmati zaslužek le 900 din, to je okrog 60 din povprečno na eno črpalko. Ta kosmati zaslužek je tako malenkosten, da zadostuje komaj za režijo Kartelu seveda ni za ta zaslužek, temveč za to, da obvlada trg v vsakem primeru.

To bi morala upoštevati tudi ljubljanska mestna občina in odkloniti vsako povečanje števila črpalk. Mestna občina je sicer načelno sklenila, da se nove črpalke ne dovolijo, toda le v notranji coni. Čuje pa se, da obstaja namera povišati pristojbine za črpalke. Če bi se ta namera uresničila, bi morali mnogi naši domači ljudje opustiti črpalke, kar bi končno slo v korist kar'ela, saj bi potem črpalke prišle v njegovo oblast. Gre pa tudi za eksistenco naših ljudi, ki je po ataki kartela ogrožena.

Ljubljanska kreditna banka

bo izplačevala s 1. februarjem 1939 stara dobroimetja kakor sledi:

1. v celoti se likvidirajo vse stare vloge na vložne knjižice in tekoče račune do din 15.000.—, po stanju 26. maja 1932;

2. vsem starim vlagateljem do 50.000.— din se izplača 10% na kvota, vlagateljem preko din 50.000.— po 3% na kvota. Izplačila kvot se izvršijo od sedanega salda po stanju vlog na dan 26. maja 1932, pri čemer se predčasno izvršena izplačila odbijejo.

Po 31. marcu 1939. nedvignjene obresti in kvote se prenesejo na nove, vsak čas razpoložljive račune.

Banka je medtem preselila svojo poslovalnico iz Novega Sada v Beograd, Pri-

ŠPORTNIKI

pijejo ROGASKO MINERALNO VODO, ki jim ohrani telo sveže in gibljivo!

zrenska ul. 2 (nasproti hotela Moskva), ki začne s poslovanjem 1. februarja 1939. Podružnica Novi Sad je zaradi preselitve ukinjena.

Nova podružnica je edini predstavnik slovenskega denarništva v prestolnici ter bo s tem gotovo ustrezno potrebam tukajšnjih gospodarskih krogov.

Gospodarske vesti

Prva seja nove industrijske zbornice v Zagrebu. Včeraj je bila v Zagrebu prva plenarna seja nedavno ustanovljene industrijske zbornice. Sejo je vodil predsednik Vladimir Arko, prisostvoval pa ji je tudi trgovinski minister g. Nikola Kabalin, ki je v svojem nagovoru navajal razloge za industrializacijo naše države. Industrija mora zaposliti prebivalec kmetijskega prebivalstva, ki ne more ostati na posevkih. Ta dotok se ceni na leto do četrtilijuna ljudi. Mi smo sicer bogati na surovini, toda imamo malo kapitala, zato moramo z razpoložljivim kapitalom, ki se ima investirati v industrijo, opreznost postopati. Med drugim se je min. er g. Kabalin tudi dotaknil nekaterih trgovinsko-političnih vprašanj in je omenil, da je odredil, naj odpotuje v Južno Ameriko izvedenec trgovinskega ministarstva, ki bo skupaj z uradnimi zastopniki naše kraljevine proučil možnost večje izmenjave blaga.

Ustanovitev jugoslovensko-angleške trgovinske zbornice v Beogradu. Včeraj je bil na beograjski borzi ustanovljen občni zbor jugoslovensko-angleške trgovinske zbornice. Kot gost je obnemu zboru prisostvoval poleg drugih tudi tajnik londonske trgovinske zbornice William Stevens. Občni zbor je vodil beograjski industrijec Tihomir Panić, ki je obirno govoril o gospodarskih stikih Jugoslavije in Velike Britanije. Po njegovem otvorenem govoru so bila sprejeta pravila nove zbornice. Za predsednika je bil izvoljen e. Tihomir Panić. Na obnem zboru je bilo izvoljenih tudi nekaj častnih članov, med njimi angleški poslanik Campbell, trgovinski minister inž. Kabalin, guverner Narodne banke dr. Radovićević, beograjski župan Vlada III in drugi. V upravni odbor zbornice so bili izvoljeni tudi zastopniki drugih jugoslovenskih zbornic v državi. Ljubljansko Zbornico za TOJ zastopa v odboru njen predsednik Ivan Jelačin.

Ustanovitev jugoslovensko-francoske kmetijske zbornice. Iz Pariza poročajo, da je bila včeraj tam ustanovljena jugoslovensko-francoska kmetijska zbornica.

Rekordna gradbena delavnost v Beogradu. Gradbena delavnost je bila lani v Beogradu izredno živahna in je po vsoti investiranega kapitala prekosila celo leto 1931., ki je bilo doslej najboljšo. Čeprav je sezona pozno začela, je bilo do konca leta investirano v nove zgradbe 150 milijonov din nasproti 123 milijonov v letu 1937 in 125 milijonov v letu 1936. Mnoge velike državne zgradbe pa so pričeli šele graditi. Vsega je bilo lani zgrajenih 498 objektov nasproti 387 in 340 v prejšnjih dveh letih.

Davčne karte za hišno služabništvo. Služabodajalci, ki zap. služujejo hišno služabništvo (služkinje, stalne postrežnice in dr.) si morajo nabaviti po dolžili členu 95 zakona o neposred. davkih davčne karte najkasneje do 31. januarja 1939 ozir. če niso imeli prej hišnega služabništva v roku 15 dni po sprejemu v službo. Po 31. januarju in v teku leta bo izvršena stroga kontrola. Proti vsem, ki ne bodo pravočasno nabavili davčnih kart, se bo moralo uvesti kazensko postopanje po čl. 95 zak. o neposred. davkih in se jih bo kaznovalo s petkratnim zneskom dveh kart. Davčna karta stane 52 din, prispevek za banovinski bednostni sklad, ki se plača istočasno, pa znaša 25 din. Davčna karta se dobi le pri davčni upravi, Vodnikov trg 5/II, soba št. 9.

Der österreichische Volkswirt prenehal izhajati. Nedavno je prenehal izhajati na Dunaju znani gospodarsko-politični tednik »Der österreichische Volkswirt«, ki je izhajal 31 let. Časopis je ustanovil leta 1908. Walter Federn.

Likvidacija. Družba Mautner Edmund jugoslovenska d. d. za proizvodnjo in trgovno s semen, sklicuje za 12. februar občni zbor, ki bo sklepal o likvidaciji družbe.

Borze DEVIZE

Curih. Beograd 10, Pariz 11.7050. London 20.7175, New York 443.375, Bruselj 74.90, Milan 23.30, Amsterdam 238.12, Berlin 177.85, Stockholm 106.75, Oslo 104.15, København 92.55, Praga 15.15, Varšava 83.75, Budimpešta 87, Atene 3.7750, Bukarešta 3.40.

Blagovna tržišča ZITO

+ Chicago, 28. januarja. Začetni tečaj: pšenica: za maj 69.8750, za julij 69.6250, za sept. 70.50; kornuza: za maj 51.25, za julij 52.3750, za sept. 52.6250.

+ Winnipeg, 28. januarja. Začetni tečaj: pšenica: za maj 63.6250, za julij 64.3750, za okt. 64.75.

Iz državne službe

Beograd, 28. jan. p. Upokojen je poštni inspektor Ivan Pevec na pošti Ljubljana I. Prenešeni so bili načelnik prometno-komercialnega oddelka subotičke železnice direktorje Ivan Deržić v Sarajevo, finančni pristav dr. Niko Vidović od dravske finančne direktorje v Zagreb in Ivo Du. boković iz Zagreba k finančni direktorji v Ljubljani, učitelj Josip Juranić pa iz Kostarivnice v Telče pri Krškem.

Ostani in ostani član vodnikove družbe!

Celjski mestni proračun

Sprejet je bil na seji mestnega sveta v petek zvečer in znaša 20 milijonov din

Celje, 28. jan.

Snoči je imel mestni svet proračunsko sejo, poprej pa je rešil še nekatere tekoče zadeve. Finančni in gospodarski odbor sta bila pooblašena, da skupno s podružnico SPD uredita smuško pogo na severnem poboju Tovsta. Odobrene so bile nekatere prodaje in zamenjave mestnih parcel. Dve ma prosilcem je bila priznana domovinska pravica. Odobreni so bili nekateri manjši krediti ter kredit 15.000 din za popravilo odra v mestnem gledališču in rešene nekatere prošnje na mestni svet. Borza dela v Ljubljani je za Delavski dom dovolila dodatno posojilo 750.000 din. Delavski dom se zavaruje pri Vzajemni zavarovalnici za 1 milijon din. Za hribom sv. Jožefa, kjer je namenjen bodoči športni stadion, se bo za 80.000 din uredil 60 m širok in 80 m dolg prostor za treninge. Prva nagrada v natečaju za mestno regulacijo je zvišana od 16.000 na 20.000 din, druga od 13.000 na 15.000 in tretja od 6.000 na 10.000 din. Štiri načrti se bodo odkupili po 300 din. Rok za natečaj je 30. junija t. l. Banovina bo zgradila v Celju drugo gimnazijsko poslopje. Občina, ki mora dati stavbišče, bo kupila stavbne parcele poleg sedanje realne gimnazije v izmeri 10.000 m. Finančni in gospodarski odbor bo ta nakup izvedla.

Redni proračun mestne občine za l. 1939/40. predvideva 17.819.183 din izdatkov (3.228.037 din osebnih in 14.591.146 din materialnih) in ravno toliko dohodkov. Občinska doklada na vse državne neposredne davke v višini 55% (od tega 5% za zaposlitev brezposelnih v znesku 212.950 din in 3% za gasilke čete v znesku 127.770 din) ostane neizpremenjena in je predvidena s skupnim zneskom 2.342.450 din. Novi redni

proračun je za 1.283.464 din višji od sedanjega.

Izredni proračun predvideva 2.031.250 din izdatkov in dohodkov. Sklad za regulacijo mesta Celja izkazuje 101.000 din izdatkov in dohodkov ter je za 80.000 din višji od sedanjega proračuna. Sklad za regulacijo Savinje, Ložnice in potočkov predvideva 851.800 din izdatkov in ravno toliko dohodkov (20-odstotna doklada na neposredne davke) ter je za 149.800 din višji od sedanjega proračuna. Nadalje so še v izrednem proračunu izdatki v skupnem znesku 1.078.450 din, ki naj jih krije izkupitje iz prodaje nepremičnin v istem iznosu. Ti izdatki so: nabava škroplnega avtomobila 250.000 din, tlakovanje Vodnikovih ulic 200.000 din, centralna kurjava v meščanski šoli 140.000 din, popravilo poslopij v Mestnem zavetišču 60.000 din, popravilo občinske hiše v Gosposki ulici 70.000 din, gradnja javnega stranišča v Gaberju 40.000 din, centralna kurjava v gledališču 70.000 din in gradnja drugega nastropa na obeh dvoriščnih traktih meščanske šole 200.000 din.

Z novim proračunskim letom bo ukinjena užitina na mart. soljeno slanino in sadje, uvedena na uvozna za vse kolesne dele v višini 50 par od kg ter za eterična in dišava olja po 2 din od kg. Blago, ki ga rabi mestni svetni odbor bo oproščeno uvoznine. Za obvezno telosno vzgojo je v proračunu 20.000 din. Postavka za čiščenje cest in ulic je zvišana od 25.000 na 40.000 din. Tri pritožbe proti proračunu so bile zavrnjene. Odklonjena tudi prošnja gostinskih podjetij za znižanje taks na kvartanje, na penca vina, na zabavne prireditve in na prenošino ter znižanje cen električnemu toku in vodi za gostinska podjetja.

Proračun je bil po štiriurni seji sprejet.

Zakaj je general Franco tako hitro zasedel Barcelono in večji del Katalonije

V vodilnem angleškem listu »Times« objavljajo znani publicisti Berthet, ki je bil ves čas državljanske vojne »Timesov« posebni poročevalec v Kataloniji, dolgo poročilo o vzrokih republikanske poraze. Berthet popisuje prvi zlom republikske vojske v aprilu lanskega leta, ko se je generalu Francu posrečilo zabiti klin med Madridom in Barcelono s prodorom na Sredozemsko morje. Takrat je bila republikanska vojska v popolnem razkroju. Padec Tarragone se je zdel le še vprašanje nekaj ur. Predsednik vlade Negrin je hitel v stih usodnih urah sam na fronto. Okoli njega se je zbralo nekaj sto mož iz mednarodne brigade »Lister«, ki je tvorila elitno trupo republikanske vojske. Z njo je Negrin branil Tarragono preko noči. Zjutraj so se mu pridružili španski republikanci, ki so se medtem zopet znašli ter se znova postavili v bran napredujočim francoscem in Tarragono obranili.

Po tem zlomu se je predsednik Negrin lotil popolne reorganizacije republikanske vojske. Ustanovil je šole za generalštabne oficirje, za tehnično moštvo, za letalce, za poštofirije. V par mesecih je temeljito reformiral vso katalonsko republikansko vojsko z osmimi armadami po tri divizije, vsega skupaj okoli 200.000 mož. Jedra pa je bila izvršena ta reorganizacija, je republikanska vojska morala v kravovo borbo z nacionalisti, ki so začeli prodirati preko Ebra. Dosegla je lepe uspehe, ni jih pa mogla izkoristiti, ker je v odločilnem trenutku ostala brez človeških in materialnih rezerv.

Ob pričetku nacionalistične ofenzive v Kataloniji v prvih decembrskih dneh lanskega leta se ni bilo ničesar izgubljene. Materialna oborožitev republikanske vojske je bila odlična in čete so se branile v dobrih položajih. Nesreča za republikance je bila v tem, da je razpolagal Franco z veliko premočjo glede števila vojakov in glede oborožitve, tako da je lahko istočasno napadal s svojimi kolonami na več sto kilometrov dolgi fronti od Sredozemskega morja do Pirene.

Republikanci so se sprva odločno branili, sredi decembra pa jim je začelo

zmanjkovati municije vseh vrst in nato še orožja samega. Tako so dobivali topovi samo 5 do 10 granat na dan, pešci po 40 do 50 in strojnice od 300 do 600 nabojev. Ker so imeli topov, strojnic in pušk nemerno manj od nasprotnikov, j m končno ni preostalo drugega, kakor pričeti se počasi umakati in opuščati brez boja sicer čisto utrjene postojanke. To nesorazmerje se je na korist Francove vojske še povečalo, ko se je pred bojiščem po svoji polni reorganizaciji in motorizaciji zopet pojavila na bojišču slova ta napadalna divizija »Littorio«. Imela je poleg običajne divizijske artiljerije 70 topov še poseben motoriziran polk težkih havb, ki so postale prava šiba božja za goloroke republikance. Poleg tega je dobil vsak bataljon te divizije še oddelek 40 tankov, tako da je divizija skupaj štela okoli 360 tankov. Pred njim pritiskom so zato morale kloniti in se umakati tudi najboljše ednice republikanske vojske.

Kako silno je bilo pomanjkanje orožja pri republikancih, kažejo naslednje številke: na 1 republikanski top je prišlo 9 Francovih na en republikanski protitankovski top 20 nacionalističnih, na 1 republikansko strojno puško 5 nacionalističnih, na 1 republikanski težki top pa celo 50 nacionalističnih. Na celi republikanski fronti od Sredozemskega morja do Pirene je bilo vsega skupaj 40 vel k h strojnih pušk kalibra 20 mm, na strani nacionalistov pa nad 600. Republikanske rezervne čete, ki so zamenjemale že izčrpane ednice v fronti, niso prevzemale od njih samo položaje, temveč tudi topove, strojnice in celo navadne puške, ker so rezervne prihale na fronto brez orožja.

Končno ugotavlja Berthet da se je republikanskemu vojnemu vodstvu vendarle posrečilo rešiti republikansko vojsko brez tržih izgub na novo, zadnjo obrambno črto pred Geroni. Ker pa ni videti, odkod bi lahko dobili potrebno orožje in municijo, je malo verjetno, da bi se mogli tu uspešno upreti. Potem ne bodo imeli druge izbire, kakor da se ali vdajo Francovim divizijam, ali pa se, ako jim bo to še mogoče, umaknejo čez mejo v Francijo ter se dajo tam razorožiti in internirati.

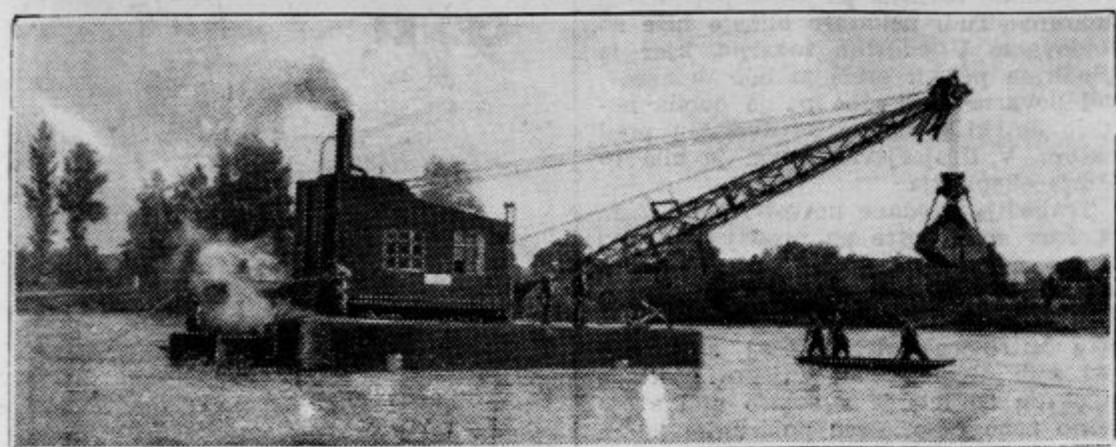
Položaj na katalonskem bojišču v soboto zjutraj

Republikanske čete se umikajo po izpraznitvi Barcelone proti mestu Geroni, kjer se nameravajo vnovič postaviti v bran — Kartelnska vlada se je preselila deloma tudi v Geroni, deloma pa še bolj proti severu v Figueras blizu francoske meje

LADJE BODO PLULE PO SAVI

Pregled velikih regulacijskih del pri banovinski meji

Tako deluje bager sredi Save

Bregana, konec januarja. Kakor je »Jutro« nedavno poročalo, se že dalje časa vršijo na meji dravske in savske banovine velika javna dela pri regulaciji Save, ki je na tem kraju zelo deroča in razčlenjena na mnogo majhnih in večjih rokavov, da o pravilnem koritu sploh ni govora. To je imelo za posledico ogromno škodo, ko jo je reka napravljala prebivalstvu z odnašanjem plodne zemlje. Samo tod, ob banovinski meji, je Sava

zadnja leta odtrgala že nad 600 ha plodnega zemljišta. Ta in oni kmet je ostal brez pedit zemlje in je moral seči po beraški palici. Voda je zagospodarila, koder so nekoč bila naselja, vrtovi, sadovnjaki, njeve in travniki pa tudi gozdovi. Vasio Radek, že na hrvatski strani, je Sava poplavljal, škoda, ki je skrajno ogražala občane teh krajev, je morala najti svoj konec. Edina rešitev je bila: velkopotezna regulacija Save.

Pomen Save za naše gospodarstvo

Že Rimljani so gradili obrambne nasipe ob Savi. Iz srednjega veka niso znana kakšna regulacijska dela, stari rimski napis po dolgo držali, da je bilo vlačenje ladij možno vse do Brežic. Sledovi »kopitnice«, poti, koder so hodili konji ali volji, ki so vlekli ladje po Savi, nahajamo še danes na različnih mestih, posebno dolenskih Jesenicah, nedaleč od Šetincev gostilne. Svetovna vojna je prekržila regulacijske načrte, ki so določali ravno traso z majhnimi krivuljami, da bi se skrajšal tok reke, povečala pa sta se padec in brzina vode. Razdiralna moč vode je po teh delih samo narasla in pri najmanjšem narastu je voda sprotila uničila gradbeno dela. Milijoni so odplavali pred vojno po vodi. Tedanja izkušnja je lahko poslužila poučno, ko se je zdaj začela nova, pravilna regulacija Save.

Ne smemo govoriti samo o škodi, ki nam jo prinaša Sava, saj imamo od reke tudi velike koristi. Od izliva od izliva skriva Sava na svoji dolgi vijugasti poti veliko bogastvo, bodi že v pogledu energije ali ribištva. Od Zidanega mosta skoraj do Zagreba zaposluje Sava obalno prebivalstvo z nabiranjem savskega premoga. Ne samo tukajšnje, marveč tudi zagrebške tovarne porabljajo ta premog. V okolici Bregane ga Sava izloči približno 100 do 150 vagonov letno, kar je gotovo lep dohodek siromašnemu prebivalstvu. Daje nam tudi ogromne količine peska. Količaje pomena je Sava za savinjske splavarje, je odveč govoriti. Zdj pa zaposluje Sava pri regulaciji veliko število domačih delavcev.

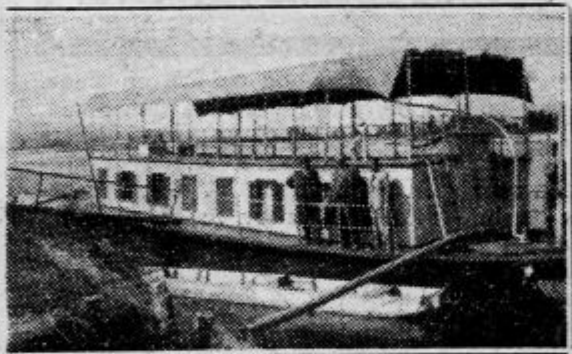
A kako bo šele narasla vrednost Save, ko bo postala plovna rečimo vsaj od Brežic dalje skozi do izliva v Donavo. Dolenska bo zvezana z jugom po vodni žili Izvora lesa, posebno iz Gorjancev, se vrši danes z vprego ali tovornimi avtomobili, kar je dovolj drago. Naše apnenice, ki omogočajo skoraj vso gradbeno delavnost

Najmodernejši bager v Evropi

Ze poldrugo leto je tu na delu najmodernejši bager v Evropi. Savska banska uprava ga je bila naročila iz Nemčije za pol-drugi milijon dinarjev. Tehta 70 ton in se premika brez zaprek po suhem in po vodi. Na suhem se giblje kakor tank. Če pa zaide v globino do 1,80 m, avtomatično plove s pomočjo dveh pontonskih čolnov, ki sta montirana na vsaki strani nad gosenico. Zanimivo je opazovati delo tega orjaka. Zerjav se obrne po 60 do 70krat na uro in vsakokrat zagrabí z 18 metrov dolgo železno roko kubični meter peska in ga odnese na določeno mesto. Za kurjavo požre do 200 kg premoga na uro (uporabljajo savski premog). Pri bagerju je zaposlenega precej tehničnega in drugega stalnega osebja, ki mora biti vedno v bližini.

Ker vsepovsod blizu Save ni bivališč, stanujejo v posebni ladji, imenovani »Bega«, ki je po vodi pripotovala iz Vojvodine. Ladja je zdaj zasidrana na Savi blizu izliva potoka Breganice. V ladji je tudi pomožna pisarna, dočim se glavna pisarniška dela vršijo v Bregani, kjer stanujejo inženjerji, in pa v Zagrebu pri tehnični sekciji. Za obrambo zemljišča proti poplavam se gradijo glavni obrambni nasipi. Kopljejo se kanali, da se spravi reka v nekdanje staro korito. Sedaj poplavljeni

področje pa naj se po mnogih letih spet vrne marljivemu kmetu. Eno najvažnejših del je utrjevanje leve in desne obale na vsej črti od Jesenice do Zagreba. S pomočjo pilotov, fašin in železnih mrež se vršijo vzporedna gradbena dela. Od dravske banovine pa do Zagreba sta inž. Stojšić in nadzorni inženjer Bartel nedavno razkazala povabilnim novinarjem dosedanja dela. Potovanje z velikim čolnom po Savi od dolenskih Jesenic do Zagreba je nudilo mnogo užitka in ostane gotovo vsem v trajnem spominu. Prav živo smo si lahko zamišljali, da se vozimo s parnikom iz Slovenije v Zagreb.

Ladja »Bega«, zasidran hotel...

Potrebni je 60 milijonov...

Za veliko delo so seveda potrebni visoki krediti. Ministrski svet je lani odobril iz fonda za javna dela 11 milijonov dinarjev in iz 4milijardnega posojila še 8.200.000 din za dobo šestih let (do 1944). Od teh 19.200.000 din so bili že nakazani 4 milijoni, ostali krediti se bodo izplačevali po potrebi. Banska uprava v Zagrebu votira letno po 3 milijone din, da bo prispevek v šestih letih iznašal 18 milijonov din. Skupno se bo torej do leta 1944. potrošilo 37.200.000 dinarjev. S tem še ni rečeno da bo delo v šestih letih v celoti opravljeno. Ne sme pa biti prestanka, sicer bi

najnovejšo napravo propadle. Izplačevanje kreditov mora biti redno. In še potem, ko bodo obale izdelane in nasipi dvignjeni, jih bo treba stalno vzdrževati. Če bi se letno dajalo 6 milijonov din, bi se moglo celotno delo izvršiti v 10 letih. Po sedanjih računih stane en meter dokončno urejene obale okrog tisoč in 33 km, obeh bregov je torej 66 km. Za regulacijo te črte je potrebnih 60 milijonov dinarjev.

Nedavno si je strokovna komisija ministrstva za zgradbe ogledala regulacijska dela skoz do Zagreba. Priključila se je še

komisija banske uprave iz Zagreba. Ministri za gradbo so že večkrat posetili naše kraje, a tudi savski ban je prišel že večkrat s strokovnjaki pogledat regulacijo. Dosedanja dela so pokazala že lepe uspehe, ki naj jih vsaj kratko označimo. Na banovinski meji je rešenih že nad 100 ha poplavnega področja in vrnjeno kmetom. Utrjene obale onemogočajo nadaljnje trgiranje plodne zemlje. Napravljene so visoki nasipi, impozantne traverze, odbijalna peresa. V Otoku pri Bregani so »prenesli« Sava za 600 m na desno od dosedanjega divjega toka. Tu je bager v 6 mesecih prekopal čisto nov kanal, dolg skoraj 2 km. Obali kanala sta že utrjeni. Sava že teče v novi strugi, staro korito pa je pokrito z zemljo ali vsaj z mivko in posajeno z mladimi vrhami, ki so zelo potrebne pri regulaciji Save.

Zasluga in priznanje za celotno delo gre predvsem inž. Stojšiću, ki je v dosednji praksi pokazal že lepe uspehe. Pomagajo mu mladi podjetni inženjerji, med njimi inž. Drago Bartel in inž. Niko Vekarić. Prebivalstvo zadovoljno motri napredek regulacijskih del in si obeta lepšo bodočnost. Saj se zavedamo, da je Sava prtok največje jugoslovanske reke Dunava, ki mu pritiče v gospodarstvu vse podunavske kotline velika vloga.

Feliks Kalin

Hedviki Petkovi v spomin

V Veliki Nedelji je 16. t. m. umrla Hedica Petkova, drugošolka ptujske gimnazije, edinka zvestega našega naročnika. Ob bridki izgubi, ki je zadela starše, nam je prijatelj družine poslal naslednje spominske vrstice:

Komaj tri tedne je minilo, ko si se še brezskrbna sankala za domačo hišo. Še pomislila nisi takrat, da drviš v cvetu svoje mladosti v skrajni konec svojega življenja — smrt.

Tiha, mirna, sanjavih oči. Tako se te bo zapomnil vsakdo, ki te je poznal. Nikdar nisi bila prav vesela, nikjer nisi našla pravega razvedrila. Vedno si hodila najrajši sama v šolo brez prijatelje-sošolk, ki bi samo kvarile tvojo zamišljenost. Edina uteha so ti bile knjige. Vendar so te imeli vsi tako radi. Nihče od nas ni mislil, da te bo kruta usoda tako zgodaj iztgnala iz naše sredine.

Usoda tvojega življenja je bila skovana drugače, kakor smo si predstavljali. Kljub najskrbnejši negi tvojih staršev je v tebi klila klica bolezn, ki je samo čakala na ugodnejši razvoj, da se razbohoti in uniči tvoje cvetoče življenje. Zdravniška veda ti ni mogla pomagati. Vsa prizadevanja, da bi rešili tvoje mlado življenje, so ostala ničeva. Samo teden dni trpljenja in zapustila si nas za vedno.

Draga Hedica, ohranili te bomo v najlepšem spominu. Tvojim staršem pa ob neadomestljivi izgubi edinke naše iskreno sožalje!

Ob grobu Franca Ulma

Dne 13. t. m. popoldne se je na svoji žagi pri gradu Klevežu smrtno ponesrečil 35-letni graščak Franc Uim. Razmesarila ga je transmisija. Zapustil je vdovo in dva otroka. Prijatelj mu je napisal v spomin:

Pred desetimi leti sva se prvič videla v Sarajevu pri vojaki. V isto četo sva bila dodeljena in v isti vod, tako da sva bila vseh devet mesecev podnevi in ponoči, pri delu, jedi in počitku zmerom drug poleg drugega. Jaz v vodu edini Slovenec, on pa Nemec, toda globoko lojalni člen naše vojske, sva postala nezadržna prijatelja.

VELIKO ZAKLJUČNO ŽREBANJE

37. kola državne razredne loterije bo DNEVNO

od 11. februarja do 9. marca t.l.

DOBITKI:

1 premija	od Din	2.000.000.—
1 premija	od Din	1.000.000.—
1 premija	od Din	500.000.—
1 premija	od Din	400.000.—
6 dobitkov	po Din	200.000.—
12 dobitkov	po Din	100.000.—
15 dobitkov	po Din	80.000.—
15 dobitkov	po Din	60.000.—
15 dobitkov	po Din	50.000.—
15 dobitkov	po Din	40.000.—
20 dobitkov	po Din	35.000.—
25 dobitkov	po Din	30.000.—
25 dobitkov	po Din	25.000.—
40 dobitkov	po Din	20.000.—
50 dobitkov	po Din	15.000.—
60 dobitkov	po Din	12.000.—
200 dobitkov	po Din	10.000.—
250 dobitkov	po Din	8.000.—
300 dobitkov	po Din	6.000.—
345 dobitkov	po Din	5.000.—
350 dobitkov	po Din	3.000.—
34257 dobitkov	po Din	1.000.—

Skupaj din 56,927.000.—

Cena srečk:

1/1 srečka
Din 1000.—

1/2 srečke
Din 500.—

1/4 srečke
Din 250.—

Strogo solidna, točna in diskretna postrežba! Originalne srečke za to žrebanje razpošiljamo samo proti predhodnemu plačilu.

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

A. REIN I DRUG
GAJEVA 8 ZAGREB ILICA 15

Premije od 1.500.000, 1.200.000 in 1.000.000 din so dozda dobljene ENAJSTKRAT na pri nas kupljenih srečkah.

I. premija III. in IV. razreda tekočega 37. kola po din 540.000 in din 502.000 so bile dobljene na pri nas kupljenih srečkah.

Vzoren drug in tovariš vsem drugim, meni pa še dragocen prijatelj.

Z bratom Tončijem skupaj sta v najidealnejši harmoniji gospodovala na vzorno urejenem posestvu čudovito lepega Klevežkega gradu. Delavci in služinčad in vsi, ki so prišli z delom pomagati ali pa po pomoč k Ulmovim, so vedno našli odprta vrata in dobro besedo.

Francija zdaj ni več. Za njim žalujejo neutolažljiva soprog, sinček in hčerka, brat in oče in vsi, ki smo poznali njegovo plemenato srce in značaj.

Dr. I. S.

Zadeva Mirka Čadeža

Tržič, 28. januarja
Poročila, ki j'h je »Jutro« objavilo o Mirku Čadežu, pekovskem mojstru iz Kranja, ki je moral duševno zdrav prebiti sedem mesecev v bolnišnici za duševne bolezni, so se povsod z zanimanjem čitala. Čadež živi sedaj na svobodi pri svojih sorodnikih v Tržiču. Srečno naključje ga je prejšnjo soboto privedlo do g. Poharja Milana, ki ga je rešil iz železnega objema mučne usodnosti sedmih mesecev. V svojem novem bivalšču se Čadež počuti zelo dobro. Sam prav, da se mu še nikdar ni tako dobro godilo, da še ni imel tako dobre postrežbe in da še nikdar ni občutil tako prijazne domačnosti.

Marsikdo, ki je s' šal le odstotek govorice, ki jih v Kranju šri gotov krog o Čadežu, bi mislil, da bo naletel na brutalnega in blaznega človeka. Resnica je seveda nasprotna. Čadež je takten, uglajen in miren mlad mož. Njegova misel je prihodnost in da dobi varuha, ki mu bo preudaren in dobronamern svetovalec, dokler se ne uredi sedanja komplicirana zadeva in dokler

dežu, bi mislil, da bo naletel na brutalnega in blaznega človeka. Resnica je seveda nasprotna. Čadež je takten, uglajen in miren mlad mož. Njegova misel je prihodnost in da dobi varuha, ki mu bo preudaren in dobronamern svetovalec, dokler se ne uredi sedanja komplicirana zadeva in dokler

si po sedemmesečnem duševnem trpljenju ne opomore in se osposobi, da sam prevzame pekarijo, ki jo ima v svoji hiši v Kranju. Svoboda mu je zajamčena. V svojem svaku ima preudarnega in sposobnega svetovalca v gospodarskih kakor tudi v vseh ostalih zadevah.

Tako zavarujejo s fašinami nasip in vse obrežje

Domače vesti

Ponedeljska izdaja „Jutra“

je postala te dni, ko je »Slovenec« prenehal izhajati ob ponedeljskih, edini tednik, ki redno obvešča našo javnost o vseh pomembnejših nedeljskih dogodkih, obenem pa prinaša tudi zanimive razglede o dogodkih preteklega tedna. Jutrišnja številka obeta biti še posebno pestra in živahna. Predpustnemu času na ljubo smo nekaj predlovalov lista posvetili plesu in zabavam. Vrsta članov nas pod geslom »Polka je ukazana, tla so namazana...« spremlja na kratkem sprehodu po zgodovini in po naših dneh od kroga do raja pod lipo, od furmanskega bala do lemler-voka, slagerja naše plesne sezone. Zanimati vas utegne, kako so stari Črnogorci v svojem parlamentu kramljali o zabavah, gledališču in igralcih. Tik pred semestrom po matere, očete in študente pa, upajmo, tudi učitelje in profesorje zanimajo pretresljivi listek o najslabšem učencu, vsem pa bo dala dobrošno priliko razmišljanja o resnih rečeh beseda o nezmotljivih vzgojiteljih. Po padcu Barcelone bo vsakdo rad bral, kako je bilo pred 60 leti v Madridu, ki je po vsej priliki na vrsti. V zvezi s tem je v svetu kakor bomba učinkovalo odkritje, da je bil Poncij Pilat, ki je Kristusa poslal na križ, iz Tarragone doma. A nič manj senzacionalna ne utegne biti izjava, ki jo je veliki knez Dimitrij Pavlovič podal nedavno o odnosu ruske emigracije do sovjetske Rusije. Obširne in branje vredne so vse stalne rubrike, ki jih prinaša ponedeljska izdaja »Jutra«. Po raznašalcu na dom dostavljeno stane ponedeljsko »Jutro« 5 din na mesec, po pošti pa 4 dinarje.

* Na proslavah sv. Save v beograjskih srednjih šolah je bila tudi letos slovenska pesem častno zastopana. Omenimo med mnogimi samo I. žensko gimnazijo, kjer je zapel zbor učencev med drugimi tudi E. Adamičev »Svatovsko« (belokranjsko narodno), III. žensko gimnazijo, kjer je učenka 6. razreda Marjeta Škerlj recitala O. Zupancčev »Vseh živih dan«, in kjer je plesle in ritmične vaje nastudirala gospa Emilija Dolinar, ter IV. žensko gimnazijo, kjer je učenka 7. razreda Nada Radej prednašala S. Gregorčičevo »Sočie, a zbor učencev višjih razredov je zapel Adamičev »Drežniško« pod vodstvom gospe prof. Klavdije Rodé.

* Počastitev zaslužnega rudarja. Ravnateljstvo svinčenega rudnika v Mežici je lepo počastilo nadpaznika g. Emerika Dretnika ob zaključku njegovega 44. letnega vestnega in zvestega službovanja. Kot 14-letni rudarjev sin je stopil Emerik Dretnik v službo mežiškega rudnika že leta 1894. Marljiv in vreden pri delu si je pridobil tudi mnogo praktičnega znanja in je tako od navadnega rudniškega delavca postal kvalificiran rudar, pozneje paznik, nadpaznik naposled pa vodja revirne pisarne. Sam generalni ravnatelj je slavljenju poklonil v spomin in priznanje krasno kaseto iz dragocene kovine, v katero so vrezani lepi motivi domačega kraja. Tudi rudarji pristrčno čestitajo slavljencu, saj je bil vedno najzvestejši tovariš, kot predstojnik pa pravičen in vsikdar socialno čuteč. Iskreno želijo, da bi še mnogo let čil in zdrav užival zaslužen pokoj.

VSE VRSTE REGISTRATORJE
HERMES, REDOS, ORGA
FASCIKLE, MAPE ZA ODLAGANJE SPISOV
VSE POSLOVNE KNJIGE
NAJVEČJE IZDAVO NUDI
IV. BOHARČ
SELENBAGOVA

* Bivši pokrajinski namestnik za Dalmacijo umrl. V Splitu je umrl upokojeni pokrajinski namestnik za Dalmacijo dr. Stjepan Metličić, ki je služboval nekdanj v Zadru kot šef državnega prvobranilstva, od narodnega sveta v Zagrebu pa je bil imenovan za dalmatinskega pokrajinskega namestnika in je kot tak v Splitu deloval do ustanovitve velikih županstev. Nekaj časa je bil tudi narodni poslanec.

* Umrl je zaslužni agronom in veterinar. V starosti 59 let je umrl ugledni profesor veterinarske fakultete zagrebškega vseučilišča dr. Nikola Ritzič, ki je bil doma iz Rume in je svoje študije dovršil na Dunaju. Na veterinarski fakulteti je predaval o živinoreji in je vodil tudi zavod za živinorejo. Preden je postal profesor univerze, je deloval pri nekdanji hrvatski deželni vladi in pozneje pri banski upravi ter si je pridobil velike zasluge za napredek poljedeljstva. Kot veterinarski strokovnjak je nekajkrat zastopal našo državo na mednarodnih konferencah. Uspešno je deloval pri mnogih domačih in tujih strokovnih publikacijah.

* Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec navadne Franc Jožefove grenčice.

* Snežne razmere v planinah so se v zadnjih dnevih izdatno zboljšale. V noči od četrta na petek je v planinah snežilo ter je zapadlo od 20 do 30 cm suhega snega, pršica. Tako imamo sedaj na Komni 150 cm pršice, na Vršču okrog Erjavčeve koče 80 cm, na Veliki Planini 60 cm, na Krivacu 120 cm, povsod pršice. Zapihal je sever, ki je po dolgem boju premagal južnjaka, ki se je hotel letos že januarja meseca vtihopati v naše planine. Planinci-smučarji, pohitite zdaj v zimске planine, ki vabijo na svoja prostrana smučišča.

Tudi Ljubljana je z velikim navdušenjem sprejela film

ROBIN HOOD

Film, ki kljub velikemu pričakovanju, preseneča od prizora do prizora, in gledalca veže v napetosti do konca dejanja. Glavni junak ERROL FLYNN in njegova partnerica lepota OLIVIA DE HAVILLAND ostaneta vam v trajnem spominu. Nabavite si vstopnice v predprodaji, rezervirane je dvigniti vsaj pol ure pred predstavo. Danes dop. ob pol 11., 15., 17., 19., 21. uri

KINO MATICA — Telefon 21-24

* Zagreb plačuje 45.000 din za tihotapce. Toliko stane namreč poleg mitnic posebno nadzorstvo meja mestnega področja. Pri sestavi novega proračuna je morala določiti mestna uprava posebno postavko, ki bi jo lahko imenovali izdatki za tihotapce. Vsako leto pa čaka Zagreb okrog 45 tisoč din za službo na svojih mejah, kjer posebni organi pazijo na tihotapce, ki prinašajo v mesto mimo mitnic vino in razna živila. Obmejni stražarji mestne občine so tudi oboroženi in je že večkrat prišlo do spopadov s tihotapci.

* Izgubljen denar. Reven čevljar je 19. t. m. na državni cesti pod vasjo Breznica na Gorenjskem izgubil ves svoj večletni prihratek. Iz voza padlo torbico je pobral neki trgovski polnik-avtomobilist, ki je po opisu znan in ugotovljena tudi tvrdka. Zato se najditelj naproša, da znesek odda na policiji ali pošlje Janezu Švab, Lesce št. 81.

* Huda nesreča v rudniku v Siverču. V nekem rovu premogokopa družbe Monte Promina v Siverču se je spet pripetila huda nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. V rovu je izbruhnil ogenj in ko sta prišli, tela inž. Jermol in rudar Gore, da bi ga pogasila, sta se oba hudo opekla. V knjišni bolnišnici je nesrečni rudar Gore hudim opeklinam podlegel, inž. Jermol bo pa okrevljal.

* Čitatelje opozarjamo na današnji oglas tvornice čevljev »Peko«.

Oglejte si sedanje cene v naših izlozih!

OGROMEN POPUST

ANTON BRUMEC, LJUBLJANA, NASPROTI GLAVNE POŠTE

IVAR OBLEKE:

Kakor vsako leto, tako tudi letos samo od 23. januarja do 11. februarja na vse naše blago, ki ju našim znano nizkim cenam Pri nas je vsak komad vidno označen s ceno in od te cene dobiti velik popust!

* Šibeniški občini so odpovedani prosto. ri za ljudske šole. Uprava franciskanskega samostana v Šibeniku je šibeniški mestni občini odpovedala prostore v svojem poslopju, kjer sta bili zdaj nameščeni dve ljudski šoli. Občina je ostala samostanu na najemni dolžna okrog 30.000 din in če teh zaostankov ne poravnava, bo morala že 1. februarja zapreti odnosno izseliti obe šoli. Ravno tako pa je na dolgu tudi na, jennino za osnovni šoli v Ragoznici in v pramoštnu in znaša skupni dolg blizu 50.000 din. Če do prvega najemnina ne bo plačana, bodo odpovedani seveda tudi ti prostori. Ker nima lastnih poslopj za šole, ima šibeniška občina, odkar so prosvetni izdatki njej v breme, za šole prevelike izdatke. Na leto plačuje okrog 400.000 din, kar predstavlja desetino vseh občinskih stalnih dohodkov.

* Pazi na denar! — Glej oglas na strani malih oglasov pod »RAZNO«.

* Za počastitev devdesete obletnice Prešernove smrti vam priporočamo nakup knjige Ilke Vašetove »Roman o Prešernu«. Cena 100 din. Knjigo dobiti v vseh knjigarnah. Naročila na naslov: Ilka Vašetova, Ljubljana, Lavriceva 6.

* Ciganske cerkev v Sremsu. Edina cerkev, v kateri se opravljajo pravoslavni verski obredi v ciganskem jeziku, je v vasi Privlaku v Sremsu. V cerkev romajo zdaj cigani iz vsega Srema, Vojvodine in tudi iz Srbije. Pred svetovno vojno je sklenil cerkev zgraditi premožni cigan Ce, domir Nikolić, ker se mu je po dolgih letih uresničila srčna želja z rojstvom sina. Ko je prošil za dovoljenje, so ga avstrijski oblastniki osorno zavrnili, češ da hoče s cerkvijo še med cigani širiti veleizdajništvo. Nikolić pa je cerkev zidal brez dovoljenja, a je ni dovršil, ker so ga poslali na fronto. Ko se je fronte srečno rešil, je bila po osvoboditvi cerkev kmalu dovršena in posvečena. Prišla je pod pravoslavno parohijo v Mirkovcih. Ustanovitelj Nikolić pa je za svojo cerkev storil še več. Poiskal je izobraženega cigana, ki je besedilo verskih obredov prevajal v ciganski jezik. Potem je na cerkvena oblastva naslovil prošnjo za pregled in odobritev prevodov ter za dovoljenje obredov v ciganskem jeziku. Rešitve svoje prošnje ni dočkal, ker je prej umrl, a nedavno so bili prevodi odobreni in določili so tudi svečenika, ki zdaj opravlja obrede v ciganskem jeziku. Ustanovitelj cerkve Nikolić je pokopan pred cerkvijo in pri vsakem bogoslužju častijo verniki in rojaki njegov spomin. V kratkem bo imela ciganska cerkev svojo službo in cerkveni odbor namerava ovekovečiti slavnostno bogoslužje v zvočnem filmu.

OVEN milo
Ponos Slovenk je čisto in duhte perilo Perite z »Oven« terpeninim milom in zadovoljnim boste! Domač izdelek!

* S kamenjem v brzovlak. V Pesjem pri Brežicah sta plančevala in igrala bl. lard Anton Z. in Jože R. Okoli 19. sta se vlačila ob železniški progi proti domu. Med potoma ju je srečal brzovlak, ki je vozil iz Brežic proti Vidmu. Z. se je začel jeziti, češ, zakaj mu brzovlak ropota pred nosom. Pobral je nekaj kamnov in jih vrpol v drveči vlak. Kamenje je razbilo šipal in padlo med gručo oficirjev. Brežiškim orožnikom je Anton priznal, da je vrgel kamenje v vlak, zagovarjal pa se je, da je to storil zaradi vinjenosti in jeze, ker je pri igranju biljarda zaporedno izgubil vse igre. Seveda ta izgovor, ki je privlečen za lase, ne bo lahkomišelnežu omilil kazni.

* Karneval v Beli Crkvi. Že dolga leta pred vojno je zaslovela Bela Crkva po svojih razkošnih pustnih prireditvah, pri katerih so madžarski velikaši in veseljaki potrošili ogromne vsote in se je po em prebivalstvo malega mesta z vso vno zavzelo za prirejanje karnevalskih senzacij kot najboljši atrakcije tujskega prometa. Tudi po prevratu je princ Karneval ostal v Beli Crkvi, samo da so se njegovi občudovalci nekoliko izpremenili. Prej so bile pustne prireditve v prvi vrsti posvečene madžarskim grofom in baronom, zdaj pa so bolj demokratične in jih obiskujejo tudi mnogi veseljaki iz Srbije. Obisk iz Madžarske je še vedno pomemben, številni pa so tudi gostje iz Rumunije. V Beli Crkvi posluje odbor, sestavljen iz zastopnikov najrazličnejših organizacij in ustanov, ki se trudi, da bi vsako leto princa Karnevala in njegovo spremstvo predstavil veliki množici kar se da razkošno in šaljivo. Na letošnji pust se odbor že dolgo z vso vno pripravlja ter zatrjuje s ponosom, da je bil sprejet v mednarodno društvo za pustne prireditve. ki ima svoj sedež v Berlinu. Odborniki zatrjujejo, da bo letošnji pohod princa Karnevala in njegove neveste takšen, kakršnega svet še ni videl. Od 19. do 21. februarja se pše velika zgodovina našega kraja, pripovedujejo odborniki, a to, kar bo letos, bo prekašalo vse dosedanje pustne prireditve.

Dom SPD na Komni 1520 m

* Čudna usoda velikega poslopja, ki so ga zidali 25 let. V Petrovgradu so leta 1912 začeli zidati veliko poslopje za nekdanjo županijsko oblast. Med vojno je delo slabo napredovalo in je bilo poslopje 1. 1918. šele napol dovršeno. Nedovršeno poslopje je prevzela občina za 150.000 din, a ker ni bilo denarja za dovršitev, so ponudili nedovršeno poslopje v nakup žandarmerijsko poveljstvu, ki je iskalo takrat primerne prostore za nastanitev podoficijske šole in za žandarmerijsko kasarno. Minilo je nekaj let in do kupčije ni prišlo, čeprav so še nekaj zidali. Naposled je poslopje, še vedno nedovršeno, spet ostalo last petrogradske občine, ker je orožniško poveljstvo medtem že drugod našlo svoje prostore. Za nedovršeno poslopje se je zanimala tudi trgovsko-industrijska zbornica, da bi v njem namestila svoje šolske ustanove, a tudi te kupčije so se razbile. Šele zdaj po 25 letih bo poslopje dovršeno in, ko je bilo toliko let namenjeno za kasarno, bo zdaj služilo nastanitvi trgovske in meštanske šole. Poslopje, katero so zidali 25 let, spada med največja in najmodernejša poslopja v Petrovgradu.

* Trije vlomni pri Kapelah. V nedavni noči je bilo vlomljeno k trem posestnikom v Vrhnjem — Kapelah pri Brežicah. Vlo, milci so začeli pri posestniku Kežmanu Andreju. Vlomili so skozi okno tako, da so odstranili s pomočjo lesenega droga železen križ. Odseli so okoli 20 kg svinjskega mesa, posteljno perilo, razen porcelana, eno črno moško suknjo in dva ženska plašča. Nato so šli k posestniku Ureku Jožetu. V shrambi poleg stanovanjske hiše so vlomili vrata in vdrl v notranjost. Da bi bilo pri Kežmanu svinjsko meso bolj tehnilno, so si v Urekovi shrambi natočili iz vinskega sode v škafo okoli 10 litrov cvička in ga odnesli. Pri posestniku Smrekarju Ivanu pa so ukradli iz kleti okoli 10 litrov mleka, da bi bili tudi njih otroci dežni plena. Odločili so se še za četrti vlom v isti vasi in sicer pri Radanoviču Francetu. Hoteli so vlomiti skozi okno v hišo, pa so bili prepadeni od gospodarja. Poizvedbe orožnikov iz Dobove še niso dovedle do uspeha.

* Nevarna eksplozija v bjelovarski tovarni. V tovarni koles podjetnika Brajerja v Bjelovaru je eksplodirala velika peč za sušenje laka in je bil učinek eksplozije tako strašen, da je zavladala daleč na okrog prava panika, tovarna pa je bila popolnoma demolirana. Tudi nekatere bližnje hiše so poškodovane. V oddelku tovarne, kjer je eksplodirala peč, k sreči ni bilo delavcev, precej nevarne poškodbe pa je dobila nek delavka, ki je delala na dvorišču pred objektom. V Brajerjevi tovarni je bila to že tretja eksplozija.

* Tragedija prodane neveste. Na našem jugu, kjer so neveste na prodaj in mošči sploh ne more dobiti žene brez odkupnine, se odigrava v zvezi s tem trgovskim poslom krvave tragedije. V okolici Koroške Mitrovice beležijo zdaj spet eno izmed njih. Kmet Alit Injazović, ki je star okrog 50 let, je s sekuro ubil svojo 12-letno ženo Čulo. Pred poldrugim letom jo je kupil za lepo vsoto in, kakor je že navada, prodana nevesta ni videla svojega moža in o njem sploh ničesar ni vedela, dokler kupčija ni bila sklenjena in dokler ni bil izvršen poročni obred. Mlada Čula je gotovo imela svoje sanje o življenju in je bila hudo razočarana v oblašču starega moža, ki pa je mlado dekle visoko cenil kot svojo drago plačano lastnino in ker jo je po svoje tudi ljubil. V svojem razočaranju in v svojih velikih tegobah se je Čula zagledala v nekoga 16-letnega arnavtskega fanta iz okolice. Postarani mož ji je prišel na sled in ker se je bal, da bo Čula utekla k mladeniču, je bil budno na straži, da bi to preprečil. Enkrat je svojo ženo že zalotil na begu in jo privedel spet domov. Čula se je nekako sporazumela s svojo usodo in pomilovala je svojega starega moža, ko je videla, kako je na njo navezan. Alit pa se je bal, da mu ne bi mladenič ugrabil žene, in stražil je še bolj skrbno kakor prej. Ono noč je slišal na dvorišču sumljiv ropot, opazil je tudi neke postavbe in prepričan je bil, da so prišli črnčarji po njegovo ženo. Oborožil se je z ostro nabrušeno sekuro ter v veži čakal na napad. Ropotanje pa je Čula tudi mlada Čula in ko je prišla iz svojega harema, se je znašla na hodniku baš takrat, ko je nekdo vrl v hišo. Sekira, namenjena napadalcu, je zadela nesrečno Čulo, ki je izdihnila. Alit je po nesrečnem naključju ubito ženo položil na mrtvaški oder, potem pa se je javil orožnikom.

ČRNO-BELA 1. II. ZVEZDA

* Žrtve premetene sleparja naj se javijo. V zaporih ljubljanskega sodišča je 24-letni Franc Mirmik, pristojen v celjsko občino, ki je zagrešil ali celo vrsto premeteno zasnovanih prevar. Zglašal se je pri raznih knjigarnah v Mariboru, Ljubljani in Celju ter se ponujal za akviziterja. Dobil je naročilnice in tudi razne vzorce. Kmalu so dobivale tiskarne in knjigarne od njega izpolnjene naročilnice, ki pa so bile vse ponarejene. Stranke so vračale knjige, češ, da niso naročene, in tako je slepar oškodoval knjigarne, tiskarne, založbe in tudi več še neznanih oseb. Obiskoval je tudi kuharice in gospodinje, od katerih je izvajal kuharske knjige pod pretvezo, da jim bo preskrbel dodatke naj. novjših izdaj Knjige je očistil, nekatere tudi na novo vezal in potem procal na prejel. Izdajal se je tudi za pooblaščenca dr. Krekove gospodinjske šole v Ljubljani, kazal ponarejena pooblastila, agitiral za udeležbo tečajev ter pobiral pristopnine. Mnogi takin sleparji je izvedel v Brežicah, Sevnici, v okolici Zidanega mosta, Celja, po Savinjski dolini, okrog Ptuja, Murske Sobote in tudi v Ljubljani in okolici. Večina oškodovancev še ni znana in ker je v interesu preiskave in tudi oškodovancev, da se ugotovi od sleparja povzročena škoda, naj se vse njegove žrtve javijo pri najbližjih orožniških postajah ali pa neposredno preiskovalnemu sodniku okrožnega sodišča v Ljubljani, oddelek VIII.

ugodne snežne razmere,

* Vlomilska tolpa pod vodstvom žene. Sarajevska policija se je trudila dolgo ted, ne, da bi izsledila vlomilsko tolpo, ki je izvršila celo vrsto predrznih vlovov v središču mesta in na periferiji. V dveh mesecih je bilo o nad 20 vlovov in je plen bil večkrat bogat. Zdaj so spravili pod ključ večino članov tolpe — 6 moških in dve ženski, izmed katerih je bila ena voditeljica in organizatorica tolpe. Vlomilci so mnoge svoje pohode že priznali, v interese, su preiskave pa njih imena še niso objavljena.

Lepo venco — zvitek in knjižice za SVEČNICO ter garantiran med po 18 din kg Vam nudi »SVEČA« — Ljubljana, Stritarjeva ulica 6.

* Obsodba zaradi podkupnine in nago. varjanja h krivi prisegi. Pred beograjskim okrožnim sodiščem je rešena zamotana afera o zapuščini nekoga bogatega Beograščana, ki je spravila pred sodišče bivšega sodnika Mihaila Jakovljeviča in znanega beograjskega advokata dr. Nikolo Petroviča. Odvetnik dr. Petrovič je dokupil sodnika z 22.000 din, da je rešil zapuščinsko zadevo v njegovo korist, dve osebi pa je nagovoril h krivemu pričevanju. Ko je prišlo vse to na dan, je bil sodnik Jakovljevič takoj suspendiran, pozneje pa upokojen. O zadevi je sodišče že večkrat razpravljalo in sta bila enkrat že oba obtožena opoščena. Ko pa so zdaj dokazali, da je sodnik odkupnino res prejel in zlorabil sodno oblast, sta bila oba obtožena obsojena na po 4 leta strogega zapora. Po razglasitvi sodbe sta bila aretirana kar v razpravni dvorani.

GLOBOKO SMO ZNIZALI CENE!

Iz Ljubljane

u— Predavanje Prirodoslovnega društva. V torek 31. t. m. bo predaval v mineraloški predavalnici univerze profesor g. Miroslav Adlešič o sodobnih problemih akustike. Predavatelj bo podal oris razvoja merilnih metod različnih komponent to, nov. zvokov glasov, šumov. Potrebno po intenzivnejšem študiju teh pojavov sta zlasti postavlja v ospredje zvočni film in brezžični prenos besede in glasbe; okrog tega se je nanizala cela kopica novih akustičnih problemov. Kaj zanimive so novejšje raziskave glasbenih instrumentov, med njimi posebno gosli (rešitev problema Stradivarijevih gosli), klavirja in drugih. Drugi del teh problemov sestavljajo raziskave o akustiki prostorov in o pobujanju ropota in šumov. Poglavje zase so ultrazvočni valovi, ki jih do neke mere smemo imenovati smrtni žarke. Med raznimi eksperimenti bodo zelo lepi poskusi analize tona glasbenih vilic in raznih zvokov z električnimi metodami. Predavanje, ki bo na poljudno-znanstveni višini, bodo ilustrirali številni diapozitivi. Začetek ob 18.15.

u— Parastos za pokojnik podporačkom Božinom Bulatovičem bo danes ob 11.30 v pravoslavni cerkvi. Vsi pokojnikov prijatelji in znanci vljudno vabljeni.

IZSILA je prva (dvojna) številka novega letnika ilustrirane revije

ŽIVLJENJE IN SVET

v novi opremi in na lepem papirju.

Revijo dobiti v vsaki večji trafiki.

Narcčila sprejema uprava revije

Ljubljana — Aleševčeva ulica 16.

Zahtevajte prospekte in brezplačno številko na ogled!

u— Angleško društvo bo imelo svoj letni občni zbor z običajnim dnevnim redom 8. februarja ob pol 21. v društvenih prostorih Kralja Petra trg 8.

u— Vabila razposlana, reklamacije na Klub Primorsk, Miklošičeva 13, tel. 49 52; rezervirajte mize! Rezerviranje lož din 50; Informacije: Klub Primorsk in mojster Jenko. Na svidenje!

za smučarje najprikladnejša postojanka

u— Obrtniško društvo v Ljubljani priredi v torek 31. t. m. ob 20. v sa'onu Strukljevne restavracije, Dalmatinova ulica, informativno predavanje o starostnem zavarovanju obrtnikov. Ker je zadeva zelo važna in bi morala o njem biti poučena vsak obrtnik in obrtnica, vabi odbor k čimštevilnejši udeležbi.

u— NSZ v Ljubljani priredi danes ob 17. v predavalnici Delavske zbornice (vhod iz Čopove ulice) predavanje o pomenu in koristi s rokovne organizacije. Predava predavatelj ZKD g. Vekoslav Bučar.

Svinjsko mast

SALAME, SLANINO znamke Predović ima stalno v zalogi

Janko Predović, Ljubljana, POLJANSKA CESTA 73. — Telefon 2130.

u— Zveza gospodinj javlja, da sprejme še nekaj učenec za popoldanski in večerni kuharski tečaj, ki se pričenja v začetku februarja. Vsa pojasnila — Gradišče 14. od 16. do 17. ure.

Zato sem tu
da Vam
varujem kožo!

Prepusite odslej mirne duše
meni skrb za nego svoje kože!
Edino, kar morate storiti, je
to, da redno mažete kožo z
NIVEO. Zakaj samo Nivea
vsebuje Eucerit, najboljšo
okrepčevalno sredstvo za kožo.
Z njim vpliva Nivea blago-
dejno na kožno stanje. Ni-
vea Vam ohranja kožo mlaj-
dostno in krepko, celo ostro
vreme ji ne more škoditi. Zato
si kupite še danes Niveo; bolje
je namreč bolženo preprečiti,
kakor se zdraviti!

u— Sentjakobsko gledališče ponovi danes ob 15.15 izbornu uspešno Haškovo satio, ro na vojno »Dobri vojaki svejke«. Vse dosedanje predstave so bile deležne rekordnega obiska, zato si nabavite vstopnice že popreje. — Zvečer se ponovi komedija češkega komediografa Emila Vacheka »Peče. Kakor nam Hašek v »Svejk« podaja vojno na fronti, tako je Vachek obdelal eno epizodo iz življenja v ukrajinski vasi. Komedija je imela na sročnji premieri izreden uspeh in občinstvo se je izbornu zabavalo. Vstop mladini pod 18. letom prepovedan.

Danes ob 14³⁰, 17³⁰, 20³⁰ uri
Jeanette Macdonald „San Francisco“ in „Beli volk“ —
Kino Moste.

Abesinski čaj „Karkadé“

je dospel. — Zahtevajte ga pri Vašem trgovcu.
ZASTOPNIKE za vsa večja mesta s skladiščem sprejememo. Ponudbe pod »Karkadé«.

Primarij dr. ŠAVNIK
NE ORDINIRA DO 13. FEBRUARJA.

Za Vaš avto

Zastopstvo-Service:

samo
VARTA
A. GOREC, d. z. o. z.
(poleg nebotičnika).

VELIKI ŽELEZNIČARSKI PLES »SLOGE«

dne 11. FEBRUARJA s. t. NA TABORU!
Igrajo tri godbe!

u— Uduženje železniških uradnikov v Ljubljani priredi v nedeljo 5. februarja ob 19. v dvorani hotela Metropol družabni večer s koncertnim in plesnim sporedom v priložnost 30. obletnice svojega obstoja. Vstopnine ni, vabila se dobe v pisarni uduženja.

u— Lutkovni oder Sokola I. na Taboru vpripori danes ob 16. pravično lutkovno igro »Jurček-pilot« ali »Jurček na Japonskem«. Lepa vsebina, krasne dekoracije in eksotične lutke bodo zadivile vsakogar. Dejanje se vrši na samotnem japonskem otoku. Vstopnice dobite lahko danes ob 11. do 12. v pisarni Sokola I. Ob isti uri lahko tudi telefonirano.

u— Potujoče občinstvo opozarjamo, da se je podružnica biletarice putnika presele, lila iz hotela Metropol na Miklošičevo c. 17.

Lovski ples

1. februarja NA TABORU v LJUBLJANI

u— Društvo nižjih mestnih nameščenec v Ljubljani priredi v sredo 1. februarja v dvorani hotela Metropol na Masarykovci cesti dobrodelno prireditev s plesom. Začetek ob 20. uri. Igra jazz Obloka promenada. Vstopnine ni, le prostovoljni prispevki se hvalečno sprejemajo. Za blagohotno naklonjenost in obilen obisk se pripravljamo.

u— Tudi na Ježici pri Ljubljani ima »Jutro« svojo poslovilnico, in sicer od 13. t. m. Opozarjamo vse prebivalstvo Ježice, da je poslovilnica odprta ob delavnikih od 8. do 11. in od 16. do 18., ob nedeljah in praznikih pa od 10. do 12. ure. Poslovilnica bo odprta tudi današnje nedelje. Poslužujte se »Jutrove« poslovilnice! Poslovalnica sprejema vse oglase in naročila. Tu lahko vplačujete naročnino za »Jutro«, ponedeljsko izdajo »Jutra« in »Domovino« kakor tudi za knjige »Jutrovec« knjižnice. Tudi srečke lahko obnavljate pri podružnicah.

„Kurentova vesela noč“
na Taboru, dne 18. februarja 1939.

Vsako leto nove dekoracije. — Rezervirajte si ta večer za prijetno zabavo.

u— Spored koncerta Glasbene Matice v priložnost 60. obletnice rojstva skladatelja Antona Lajovca, ki bo v ponedeljek 6. februarja v veliki filharmonični dvorani. Uvodno besedo bo govoril prof. Marijan Lipovšek. Nato zapoje ženski zbor Glasbene Matice s spremljevanjem simfoničnega orkestra triglasni ženski zbor »Gozdna samota«. Operni tenorist Jože Gostič bo zapel s spremljevanjem klavirja samospeve: »Sveča noč«, »Spleen« in »Mesec v izbi«. Simfonični orkester, ki je sestavljen iz orkestra Narodnega gledališča v Ljubljani in članov Orkestralnega društva Glasbene Matice, bo zaigral »Andante« in »Capriccio«. Drugi koncertni nastop Josipa Gostiča, člana zagrebske opere ima naslednje samospeve: »Pesem starca«, »O, da deklir je dragi moj« in »Ah, tako mi je prešla mladost«. G. Josip Gostič poje samospeve s spremljevanjem klavirja, kate, ro oskrbi prof. Marijan Lipovšek. Concert zaključijo mešani zbor Glasbene Matice ljubljanske in izvajajo naslednje zборе: »Bolest je kovač«, »Večerna pesem«, »Napitnica«, »Kroparje«, »Lanc« in »Zeleni Jurji«, v katerem poje solo gđ. Valerija Heybalova. Občinstvo opozarjamo na priložnost najodličnejšega slovenskega skladatelja. Vstopnice bodo v knjižarni Glasbene Matice od torka dalje.

u— Lani so bile zgrajene na področju mesta Ljubljane skupaj 103 nove stanovanjske zgradbe, izvršenih 41 stanovanjskih adaptacij ter 68 gospodarskih novih zgradb in adaptacij. S temi deli se je pridobilo 414 stanovanj. Vrednost vseh navedenih del znaša 36.168.465 din. Statistika upošteva samo one zgradbe, za katere je bilo izdano uporabno dovoljenje 1. 1938., torej samo popolnoma gotove stavbe, da na primer palača banke »Slavije« in palača Bat'e nista v statistiki, pač pa hotel »Slon« in trgovska hiša I. C. Mayerja.

u— Plesni zavod »Jenke« v Kazini-Zvezda ima vsako nedeljo ob 16—20. popoldanski ples. Vsak ponedeljek ob 20. začetniški tečaj za novince, ki se se sprejemajo. V torek ob 20. uri nadaljevalni tečaj skupno z izpopolnjevanjem namesto to sredo. V četrtek ob 20. na praznik nadaljevalni tečaj. Posebne ure vsak dan. Sezona traja še do sredi marca.

Ples Jadranske Straže 4. februarja na Taboru

Letošnja reprezentančna prireditev ljubljanske Jadranske straže obeta prekositi s številnimi narodnimi nošami vse dosedanje. Pričakuje se, da bodo zastopane še v večjem številu kakor doslej vse slovenske narodne noše, razen jugoslovanskih tudi češke, slovaške, bolgarske itd. Za najlepše noše je namenjenih več lepih nagrad, tako da bo odlikovanih večje število noš. Prvo nagrado bo dobila kraljica Jadrana.

Dame v narodnih nošah se opozarjajo, da zahtevajo pri blagajni številke in da nosijo te številke vidno. Občinstvo naj na glasovnice napiše različno število noše, za katero glasuje, in odda glasovnice v za to določeni nabiralnik. Zbirališče narodnih noš pred sprevedom je v dvorani I. nadstropja pred pol deveto uro. Prosimo za točnost. Po uradnem zanimivem sporedu, pri katerem bodo izvajali pod vodstvom plesnega mojstra Jenka »Jadransko kolo« in »Češko besedo«, bodo plesalci na razpolago glavna in stranske dvorane z dvema odličnima godbama, da bodo narodni plesi prišli do svoje popolne izrazitosti. Raznoterost sporeda, odlična plesna glasba in prostorna plesišča bodo zadovoljevala plesalce kakor vse ostalo občinstvo.

Nova knjiga o elektrotehniki

Profesor elektrotehnike na tehniški fakulteti zagrebske univerze dr. Josip Lončar je izdal v samozaložbi II. del svojega obsežnega strokovnega dela: Električna merjenja. Knjiga obsega IV+172 strani teksta in 154 slik in diagramov ter velja broširana 60 din. S tem svojim drugim delom je naš priznani strokovnjak v elektrotehniki dopolnil prvi del svojega obsežnega tehniškega dela, ki je izšel lani ob tem času. Celotna knjiga obsega zdaj ravno 300 strani z 280 slikami in ne obravnava samo teorije in prakse električnih meritev in meritvenih priprav, ampak so v njej obdelani tudi splošni temelji elektrotehnike, v kolikor naj služijo kot baza za razumevanje električnih meritvenih postopkov. Dr. Lončarjevo delo bo odlično služilo vsakomur, ki ima opravka ali samo interese na polju elektrotehnike, posebno inženjerjem, fizikom, kemikom, praktičnim električarjem, študentom in tudi drugim (n. pr. zdravnikom), ki imajo kakorkoli posla z električnimi aparati. Td delo seveda tudi ne bi smelo manjkati v nobeni knjižnici visokošolskih institutov, gimnazij in sličnih zavodov.

Dočim je pisec v prvem delu knjige obdelal merilne instrumente in meritve istosmernega toka, obravnava v drugem delu teme s področja izmeničnega toka, potem pa magnetne meritve, visoko-napetostne meritve ter meritve s kompenzacijo in električne števec. Pravkar izšli broširani II. del je v prvi vrsti namenjen tistim, ki I. del že imajo in žele delo kompletirati. Novi interesenti lahko dobe celotno delo vezano v eni sami knjigi v originalnem platnenem ovitku za ceno 120 din. Prvi del knjige sam za sebe ni več na razpolago. Celotna knjiga ali samo drugi del se lahko naroči potom knjižarn ali pa neposredno, od pisca na naslov: Zagreb, Wilsonov trg 12.

Dobra knjiga je naš najboljši prijatelj... Ne zapusti nas v dnevi skrbi ali nesreče... Zablava nas, uči v mladosti in tolaži v poznih letih (Smiles).
Da beres dobro, ne smeš slabega; kajti življenje je kratko, čas in moči omejene. (Schopenhauer)

Ljubitelji in ljubiteljice lepe knjige

samo za 20 dinarjev mesečno dobite lahko vsako leto 4 velike, krasno opremljene knjige trajne vrednosti in poleg teh še vsak mesec zanimivo leposlovno revijo **Modro ptico**.

Ako hočete najceneje osnovati dragoceno domačo knjižnico, ki Vam bo v veselje in v ponos in v kateri boste imeli dela, ki jih bodo brali še Vaši potomci, se naročite na knjige Modre ptice.

Založba Modra ptica izda za svoje redne naročnike vsako leto 4 obsežne knjige največjih svetovnih ali domačih pisateljev. Vse knjige so tiskane na finem papirju, krasno vezane in po potrebi opremljene tudi s slikami. Povprečen obseg vsake knjige znaša 300 — 400 velikih strani, pogosto celo več. Knjige izhajajo v četrtletnih razdobjih, in sicer tako, da prejmejo naročniki prvo knjigo v začetku decembra, drugo v začetku marca, tretjo v začetku junija, četrto knjigo pa v začetku septembra. Poleg tega izdaja založba tudi zanimivo mesečno leposlovno revijo »Modro ptico«, ki jo prejmejo naročniki na te redne knjige brezplačno. Tako je založba v preteklih devetih letih svojega obstoja izdala celo vrsto velikih svetovnih romanov, biografij in drugih knjig, ki krožijo danes med slovenskim čitajočim občinstvom in krasi njegove knjižnice.

Stopite tudi Vi v široki krog naših bralcev in se naročite na naša redna izdavanja, ki so letos, v desetem letu založbinega obstoja, še posebno bogate in zanimive.

Publikacije, ki jih prejmejo naši naročniki v tekočem letu 1938-39 so sledeče:

1 John Knittel: VIA MALA (roman, trilogija)

John Knittel je največji sodobni švicarski pisatelj. Njegova dela se odlikujejo zlasti po veliki človeški toplini in do dramatičnosti stopnjevanju napetosti. Njegovo največje delo je ogromna trilogija, katere glavno dejanje se godi ob gorski švicarski cesti »Via mala« (Cesta zla), in po tej cesti ima roman tudi naslov. Ob tej cesti stoji dom, kjer so otroci ubili svojega očeta in tako maščevali njegovo nasilnost. Pisatelj nam v tem romanu na pretresljiv način rešuje vprašanje o »zločinu in kazni«. »Via mala« je izšla že v decembru in zbudila silno navdušenje med bralci. Novi naročniki jo lahko dobe takoj. Delo obsega nad 500 velikih strani. Prevedel ga je Vladimir Premru.

John Knittel

2 Eve Curie: MADAME CURIE (biografija)

To je obširen in pretresljiv življenjski opis eni največjih žensk, kar jih pozna zgodovina. V tej knjigi nam Eve Curie (izgovori: Kiri) pripoveduje prečudovito življensko zgodbo svoje velike in po vsem svetu slavne matere, velike znanstvenice, iznajditeljice radija, a obenem tudi požrtvovalne žene, matere in tovarišice. Svetovna literatura pozna le malo del, ki bi človeka tako do dna prevzela in ga napolnila s tako globokim spoštovanjem do velike človečnosti. Knjiga bo vsebovala tudi več slik. Obsegala bo nad 300 strani. Izšla bo v začetku marca. Prevaja jo Stane Melihar.

Madame Curie

3 Marja Boršnik: AŠKERC (monografija)

To zanimivo knjigo o enem naših najpomembnejših mož, bo do naši bralci pozdravili nedvomno z največjim navdušenjem. V njej je naša odlična znanstvenica dr. Marja Boršnik s svojim večletnim delom zbrala vse, kar je bilo le mogoče izvesti o Aškercu, tej najbolj zaprti in zato tudi do sedaj še skoro docela neznanosti postavili našega slovtva. V zajetni, okoli 300 strani obsegajoči knjigi nam avtorica pripoveduje o Aškercem življenju in delovanju, pa tudi o dobi, v kolikor se ga je neposredno dotikala. Knjigo bodo krasile številne slike. Izšla bo v začetku junija.

Aškerc

4 Karl Novy: SAMOTNI KREŠIN (roman)

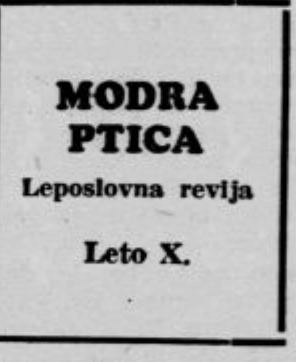
To je roman velikega sodobnega češkega pisatelja, v katerem nam v plastičnih barvah riše življenje in mračno usodo ljudi v samotnem, od vsega sveta pozabljenem Křešinu. Prikazuje nam njihova rojstva, ljubezni, strašni boj za obstanek in umiranje. To je v marsičem na Maksima Gorkoga spominjajoča zgodba o ljudeh, ki so obsojeni na najnižjo stopnjo človeške družabne lestvice in ki so tako rekoč brezpravni. Delo bi zaslužilo, da bi bilo prevedeno v vse jezike. V slovenščini bo izšlo v začetku septembra. // Prevaja ga Vladimir Levstik.

Karl Novy

5 MODRA PTICA (leposlovna revija)

Poleg teh štirih knjig prejmejo naročniki še lepo in zanimivo urevano leposlovno revijo »Modro ptico«. V njej sodelujejo najboljši domači pisatelji z zanimivimi povestmi, novelami, črticami, članki, potopisi, kritikami in poročili iz domačega in svetovnega slovtva. Revija Modra ptica izhaja v začetku vsakega meseca in je nekaka stalna vez med založbo in bralci. Naročniki na naše redne knjige prejmejo revijo Modro ptico kot dodatek h knjigam. Kdor pa se hoče naročiti samo na to revijo, plača 100.— din.

MODRA PTICA

Leto X.

Cene: Celoletna naročnina znaša:

na knjige v platno vezane din 240.—
" " " v polusnje vezane din 300.—

To naročnino plačajo naročniki lahko v enakih mesečnih obrokih po 20.— din, ali 25.— din. Enkratna pristopnina znaša 10.— din. Poslovno leto založbe Modre ptice se prične vsako leto s 1. decembrom in traja do 30. novembra prihodnjega leta. Zato morajo biti plačani vsi obroki najkasneje do 30. novembra. Izpolnite spodnjo naročilnico in jo pošljite na naslov:

Založba MODRA PTICA v Ljubljani
Cesta 29. oktobra št. 1.
Telefon 31-63

Tu odrežite.

NAROČILNICA. — ZALOŽBI MODRE PTICE V LJUBLJANI

V smislu gornjega oglasa se naročam na redne publikacije Vaše založbe. Pošljite mi štiri redne letne knjige in vsak mesec leposlovno revijo. Knjige naj bodo vezane v platno* — polusnje*. Letno naročnino din 240.—* din 300.—* bom plačal takoj* — v obrokih po din . . . *. Vso naročnino bom plačal najkasneje do 30. novembra t. l. Pošljite mi polnočnico, da nakažem prvi obrok kakor tudi pristopnino din 10.—. Nato mi pošljite že izšlo knjigo »Via mala« in izšle zvezke revije »Modre ptice«. Ta naročilo je zame nepreklicno. Ako prihodnje leto ne bom želel biti več Vaš naročnik Vam bom javil svoj odstop najkasneje do 1. oktobra t. l.

Točen naslov: IME:

POKLIC:

KRAJ:

DATUM:

Podpis.

* Nezaželeno črtajte. Izpolnite natančno in razločno.

Naša ženska stran

Moderne nagubane obleke

Moda širokih kril je ponovno uveljavila potrebo po gubah, ki najbolj enostavno in učinkovito razširijo vsako obleko. Zato so mnoge nove obleke nagubane in sicer imajo spornite obleke široke, globoke gube, dočim so popoldanski in večerni modeli drobno plisirani. Navadno so sportni modeli povsem preprosto okrog in okrog nagubani, pri promenaških in popoldanskih oblekah pa skuša moda z različnimi variacijami doseči čim najbolj originalne učinke. Posebno v smeri sončnih žarkov plisirana tvoriva dopuščajo številne možnosti uporabe. Tako plisirane dele lahko celo drapiramo ali pa jih v ozkih,

klinastih progah vstavimo v zvončasto krilo, da učinkuje še širše. Poleg plisiranih živetov in kril predlaga moda tudi široke, plisirane rokave, ki učinkujejo lepo tudi na popolnoma gladki obleki.

Dopoldanska obleka s široko nagubanim krilom učinkuje izrazito sportno. V skladu s to sportno noto je tudi zgornji del obleke, ki ima obliko kratkega kaza, strogo, skoraj moško izdelan. Nekaj novega sta oba zaokrožena prsna žepka, ki ju vrezamo vzporedno z okroglim sedlom. Mali ovratnik je iz belega pikčja, dokaj široki pas pa iz belega usnja, kar daje tej moderni obleki posebno svež, pomladanski videz (1. skica).

Okrog in okrog nagubano je tudi krilo naslednje obleke, le da so tukaj gube do tretjine dvojno prešite, da ne storijo širokih bokov. Pod dokaj širokim, belim prsnim vložkom učinkuje posebno elegantno širok pas iz črnega laka. Vložek zapremo z gumbi iz enakega tvoriva, pod vratnim izrezom pa ga zaključimo z enako, precej široko pentljo (2. skica).

Za dame z močnejšimi postavami, ki bi se jim široko krilo ne podalo, ostane še vedno v veljavi gladko, ozko krilo. Seveda pa pri obleki s preprostim, tesnim kri-

lom posveča moda mnogo več pažnje životu. Na naši skici ima takšna obleka sprednji del života iz drobno plisirane svile, namesto pasu pa postrani zavezan, ne preveč široko pentljo. Nad plisiranim životom nosimo izrezan, ozek bole-ro iz tvoriva obleke (3. skica).

Poslednji modni odgovorja obleka iz svilenega krepca v zelenkasto modri barvi, ki jo v Parizu nazivajo »bleu pétrole«. Ta obleka ima izredno široko, zvončasto krilo, sprednji del života pa je drapiran iz plisiranih delov, ki so nagubani v smeri sončnih žarkov. Sprejaj v pentljo zavezan pas je iz črnega žameta (4. skica).

Takozvani »sončni plis« najdemo tudi na predzadnjem modelu naše skice. Tu

MODNI DAMSKI ATELJE
Mira Škabar
ALEKSANDROVA CESTA 5-II.
Izdeluje dnevne in večerne obleke, plašče in kostume.
Prvovrstna izdelava. Najnovejši furnali!
Zmerne cene!

Pokvarjen stroj

Inženir Hamilton, šef laboratorija ene največjih tvornic, se je dejal pri kosilu svoji ženi:

»Lidija, nocoj me ne pričakuj doma ob navadni uri. V tvornici imam neko delo. Preizkusiti moram neki stroj. Popravljala sva ga skupaj s konstruktorjem, ki si lahko misliš, da me zanima, kako bo funkcioniral. Ti poskusi bodo trajali morda več dni, ker je treba računati z nepredvidljivimi ovirami...«

Lidija je pozorno sledila moževim besedam, toda že pri prvem stavku jo je obšel neki čuden občutek. S široko razprtimi očmi je sledila besedam, potem si je začela griziti ustnice, da bi prikrila notranje razburjenje. Rekla ni nič, samo mislila si je:

»Roland zdaj prav gotovo laže...«
»Služkinjo, ki je v tem trenutku stopila v sobo, da bi nekaj vprašala, je odslavila z izgovorom, da nima časa. In potem je izgovorila potihoma, čisto zase:

»Prekleti stroji...«
Z možem nista spregovorila o tem niti besedice več.

Roland je odšel popoldne v tvornico kakor običajno. Lidija se ni mogla nikakor umiriti. Nenehoma so jo obletavale čudne misli in obhajali čudni občutki. Saj to ni bilo prvič, da je bil Roland zaposlen v tvornici preko časa, a danes se ji je zdelo stvar nekoliko bolj sumljiva, zato je bila vznemirjena.

Se bolj sumljiva se ji je videla stvar ko se je spomnila, da se je na Rolandovem ob-

razu zarislal neki čuden smeh. Prav ta smeh, ki je spremljal možovo pripovedovanje o poskusu s strojem, je zbujal v duši Lidije močan dvom. Lidija je bila prepričana, da se skriva pod preizkuševanjem stroja nekaj drugega kakor nadurno inženirjevo delo.

»Pa saj to ni mogoče nič drugega nego nervoznost!« je rekla naposled in se oblekla. »Moram nekoliko na zrak, morda mi bo koristilo.«

Stopila je na ulico in sedla v prvi tramvajski voz, ki se je ustavil na progi. Ker ni imela določenega cilja, se je zapeljala kar v središče mesta. Skozi okno je zrla mimoidoče. V sredini mesta je hotela ustopiti, a prav tedaj jo je nekaj zbudilo v srce.

Iz velike trgovine je videla stopiti svojega moža z elegantno žensko v družbi tujega gospoda...

Tramvaj se je ustavil na postajališču. Lidija je gledala in videla, kako se je trojica ustavila in se pomenkovala. Nato je zapljula svoje oči v elegantno žensko postavost.

»Saj to je vendar Ida!« ji je šinilo skozi misli, ko si jo je natančno ogledala. Da, bila je Ida, in Ida je bila Rolandova mladostna ljubezen. Torej ni imel Roland nobenega opravka s strojem. Noben izum ni terjel njegove navzočnosti v tvornici. Njegov čas je zahtevala Ida in možki, ki je bil zraven kot tretji, ni mogel biti nihče drugi kakor Ida mož...

gre za mladostno popoldansko obleko, ki ji dve klinasto vstavljeni progi sončnega pliseja razširjata sprednji del krila in života. Ozek pas, zadaj zavezan v pentljo in tesen, pokončen ovratnik iz bleščajoč zaponko izpopolnjujeta to preprosto in elegantno obleko (4. skica).

K širokemu, zvončastemu krilu tvorijo jako zanimiv kontrast bogati, plisirani rokavi, ki jih ob zapetosti stisnemo z ozkim manšetom. Če je obleka črna, lahko izdelamo takšne rokave iz belega ali pastelno barvnega tvoriva, lahko pa jih ukrojimo tudi iz črnega tvoriva obleke in poživimo le vratni izrez s svetlim ovratnikom. Obleka na naši skici ima bele rokave, njen živetek pa je po vsej dolžini zapet z malimi, okroglimi gumbki (zadnja skica).

NAJVEČJA IZBIRA
UMETNIH CVETLIC
Naročila strokovno izvršuje
MILENA ZOR JEZEK
Franciška 8, dvorišče

Ob dveh novih ženskih knjigah

Skoraj bi si ne bila mogla želeli lepšega novejšega pozdrava: dve novi ženski knjigi, besede dveh naših najmočnejših književnih predstavnic, Zofke Kvedrove in leposlovju, Angele Vodetove v socialni literaturi.

»Hanka« se čita kakor roman v pismih. Piše jih žena, ki je stopila v zakon z bogato dušo, a je našla v njem najbolj reko nesoglasje: moža s sebično in zlagano zakonsko zvestobo ter z nerazumevanjem za njene narodne ideale, pa otroke a prav tako tujim odnosom do matere. Hanka piše pisma prijatelju, s katerim jo veže duševna skladnost, čeprav slutni, da ne bo njenih pism nikdar prejel. Toda pisati mu mora zato, da da duška svojemu prepričanju doživljanju. Poleg odkrite izpovedi ženske iz materinske duše, poleg razmišljanj o ljubezni in o vlogi in pomenu žene so najzanimivejši Zofkini pogledi na vojno in slovanstvo. »Hanka« nikakor ni umetniško dovršeno delo, ne postavljeno na trdne osnove logike in življenjske normalnosti, a je morda prav radi tega živo in zanimivo. Saj silil bralca k neprestanemu

TEDENSKI JEDILNI LIST

Z a k u h e

Najnavadnejše zakuhe ali vložki za juhe so: riž, zdrob, ječmenček, sago in ovseni kosmiči; nadalje testenine, rezanci, krpiče, vlivanci, ribana kaša, različni cmoki, ponvičniki, žličniki, žlikrofi, itd. Dalje fritate ali jajčne krpe, ocvrti testen grah, opečene ali ocvrte rezine belega pečiva.

Vaško zakuho, ki jo moramo kuhati v juhi, vložimo v vrelo, precejeno juho. Kuhamo jo v nepokriti posodi; zdrob, sago in slinčeno damo v nekoliko ohlajeno juho in ves

Kako bi kuhala, če...

Ponedeljek. Obed: Možganja juha z mozgovimi cmoki. Telečji zrezki v papriki. Široki rezanci. Jabolčni kompot.

Večerja: Ocvrta špinadna ruladica s solato.

Torek. Obed: Na juhi ječmenček. Govedina obložena s različnimi prikuhami. Sirov narastek.

Večerja: Segedinski golaž. Kompot.

Sreda. Obed: Na juhi vrančini žličniki. Parjene telečje zarezance s brstnim zeljem in krompirjem v kosih. Masikirana jabolka.

Večerja: Kuhan telečji jezik z jajčno omako.

Četrtek. (Svečnica). Obed: Na juhi rezanci. Pečena purica z drobnim maslenim krompirjem. Solata. Orehova torta s smetano. Kava.

Večerja: Pikantna mesena solata.

Petek. Obed: Jajčna juha z ocvrtimi v razpeeno jajce pomočnimi žemljicami rezinami. Gratinirana cvetača. Pečene ribe, solata. Peščene rezine z marmelado.

Večerja: Nadevane lignje (kalamari). Solata.

Sobota. Obed: Zelenjavna juha. Dušene bržole. Testeni polčki. Kompot.

Večerja: Musaka. Jabolka.

Nedelja. Obed: Na juhi žlikrofi. Pljučna pečenka. Solata. Krofi. Kava.

Večerja: Mrzla telečja rulada (se pripravi že v soboto). Sir. Čaj.

Zastoj lšete rdečilo, ki se ne razmaže, ne posuši in ki drži ves dan, ne da bi zapustilo sledov. Poiskajte rdečilo »GUITARE«, neizbrisno in brez sledov, pa ne boste dalje iskali. — Prodaja se povsod v 8 najljubih in prozornih nijansah ter v 6 novih barvnih tonih »Prirodna lepota 1939«, po din 48.—, 34.— in 16.—. Poiskani komad, sadosten za enomesečno rabo, stane din 8.—. Zastopstvo za Jugoslavijo: Ljudevit Schön, oddelek N.9, Zagreb, Jelčićev trg 1. — Uspeh povsem razjamen.

sodelovanju: zdaj jo moraš pazno poslušati, zdaj ugovarjati, pa dodajati, odobravati, opravičevati, obojevati. V vsem čutiš življenje, živi deli Zofkine duše, ki se je izživljala v večnem, nikoli utešenem hrepenju osvoboditi žene in umetnice, poklicane v življenje in delo v tistem prehodnem razdobju, ko si je mogla žena le s smelostjo in žrtvami odpirati pot, ki se nam danes zdi izhajena, čeprav se nujno vezana na spol in usodo.

Spol in usoda — kako različno doživljata to nujnost dve ženi v razmaku dobrih treh desetletij in v svojskosti svoje naravi. Zofki Kvedrovi pomenita spol in usoda večno problematiko, zagonetni misterij. Angeli Vodetovi pa biološko in sociološko dejstvo, določeno po zakonih narode in podrejeno temi in luči človeškega duha. Vodetova je dala naši ženski socialni literaturi poleg številnih člankov tudi tri knjige: »Žena v sedanji družbi« pa »Spol in usoda« I. del, II. del. V vseh treh razčlenja življenje, pot in pristan žene z jasnim pogledom, izhajajočim iz življenjske bližine, opazovanja izkušenj, pa s temeljito psihološko in sociološko izobrazbo ter s stališča pravičnega sodnika nad možem in ženo. V kolikor je ženina usoda žalostnejša, ni temu kriv mož sam iz sebe, temveč kot produkt nepravilno urejene človeške družbe. Kakor se Kvedrova v marksistem delu rada vrača k obravnavanju spola in usode žene zato, da po svojem prirodnem poslanstvu umetniško izrazi doživljanje svoje osebe — in tudi obče — ženske problematike, pa je Vodetovi položila pero v roko edino le želja, da bi s pojasnjevanjem konkretnega položaja nakazala pot, ki naj ob sodelovanju moža in žene ustvari boljše obliko človeške družbe. Pravilno urejena družba »bo objemala z enako pravičnostjo vse ljudi, moža in ženo, in bo obema dala možnost, da razvijata vse sposobnosti v okviru svojih prirodnih danosti, torej tudi v okviru svojega spola«.

Obe knjigi sta pomemben donesek naši književnosti. Radostni pozdrav njuni vsebini in zasluženemu priznanju pridedljivi vama »Hanka«, Marji Borštnikovi in Eleonori Kerndevi, pa greni bridka primera: »Belo-modrta knjižnica« je poslala v svet »Hanko« v odlični knjižni opremi, založba »Žena in dom« pa »Spol in usoda« v opremi odurne pridobitno-reklamne publikacije, ki žali vsebino. P. Hočvarjeva

Da polepšate svoje USTNICE...

Zastoj lšete rdečilo, ki se ne razmaže, ne posuši in ki drži ves dan, ne da bi zapustilo sledov. Poiskajte rdečilo »GUITARE«, neizbrisno in brez sledov, pa ne boste dalje iskali. — Prodaja se povsod v 8 najljubih in prozornih nijansah ter v 6 novih barvnih tonih »Prirodna lepota 1939«, po din 48.—, 34.— in 16.—. Poiskani komad, sadosten za enomesečno rabo, stane din 8.—. Zastopstvo za Jugoslavijo: Ljudevit Schön, oddelek N.9, Zagreb, Jelčićev trg 1. — Uspeh povsem razjamen.

Recepti

Zdrobove kocke

10—12 dkg pšeničnega zdroba v pol litra slane vode, da se zgosti. Mešaj ves čas. Nato ga razmaži po vlažni leseni deski v za prst debelo gladko plast. Ko se čez dobro uro ohladi, ga zreži na kocke in jih zakuhaj v vrelo juho. Vro še četr ure.

Čespljevi kolački

Iz 28 dkg moke, dveh rumenjakov, žlice sladkorja, soli, limonine lupinice in 1 dkg v mleku vshajane kvasa naredi mehko testo, postavi na toplo in pusti samo pol ure vzhajati. Potem ga razvaljaj za mezinico debelo in z obodcem zreži v krpe. Na vsako krpo položi eno žličko gosto vkuhan čespijeve meze. Nadevane polagaj na namazan pekač, pokrij in postavi na toplo, pa pusti še pol ure vzhajati. Iz dveh beljakov stepi trd sneg, mu primešaj eno žličko sladkorja in dve žlički orehov ali mandljev. Ko začne kolački v pečici nekoliko rumeneti, položi hitro na vsakega eno kepico snega in peci do dobrega. Pečene potresi s sladkorjem.

Musaka

Sesekljaj ½ kg kislega zelja in ga duši na žlici masti s sesekljano čebulo. Dodaj pol žličice sladke paprike, sol pol zajemalke juhe in duši do mehkega. Posebej prepraži na žlici masti ½ kg sveže sesekljane svinjine, jo nekoliko posoli, odstavi in primešaj napol v slani vodi kuhanega riža. Primerno kozico namaži z mastjo, naloži vanjo plast zelja, potem plast sekanice, zopet zelje i. t. d. Polj povrhu s kislo smetano, v katero vžvrkljaj dva rumenjaka, potem pa peci v pečici približno ½ ure. Serviraj v isti posodi.

Mrzla telečja rulada

Vzemi tanjši podolgač zrezek od telečjega stegna (¾ kg) ga dobro potolci in nasoli. 10 dkg gnjati sesekljaj, daj v skledo in primešaj tri žlice v mleku navlaženih drobtin, osoli popraj, ostrgaj malo oreška. S tem namaži meso, zavij tesno skupaj, poveži z vrvcem in kuhaj v kozici z malo vode, ki jo pičilo osoliš. Pusti pokrito pomalem vreti eno uro. Nato vzemi meso ven, vodo pa pusti vreti toliko časa, da se povre do ½. l. V skodelici mešaj en rumenjak, dodaj po kapljicah dve žlici olja in malo limoninega soka. Končno primešaj k temu še ohlajeno juho od rulade. Mrzlo rulado zreži na lepe rezine, jo zloži na krožnik in oblij z mrzlo omako.

Praktična gospodinja

Kako pripraviti dobro in ceneno zabelo

Zmelji 1 kg sala in 1 kg govejega loja. Potem segrej v položeni kozi 1 l namiznega olja toliko, da se komaj začne malo kaditi. Nato primešaj obe zmleti maslobi in med trajnim mešanjem topi toliko časa, da do ocvirki zarumenijo. Čisto maslo, bo potem preceđi skozi redkejšo krpo, ki jo položiš preko cedila za juho.

Prav fino zabelo pa pripraviti tudi iz 1 kg presnega masla, 1 kg telečjega loja in 1 kg sala. Namesto sala pa, če ti je ljubše, vzameš tudi 1 l olja in ravnaj kakor zgoraj.

Gospodinja, neguj svoje roke!

Pri gospodinjskem delu, posebno pozimi, ko imamo opravka s kurjavo, naše roke mnogo več trpijo, kakor poleti. Tudi zaradi mraza pri iztepanju cunj, ko pospravljamo. Z razpokanimi in razskavljenimi rokami, mi je težko delati, posebno šivati. Imamo tudi neprestan občutek umazanosti, čeprav jih zaporedoma umivamo. Gospodinjske roke potrebujejo neprestane nege. Pri smajenju peč in kurjenju, kakor tudi pri pospravljanju stanovanja si natakimo stare rokavice. Po končanem delu si jih umijmo v mlačni vodi, v katero damo malo boraksa ali ženske hvale (soda nam, reč močno kvari kožo in nohte). Nato jih dobro obrišimo in natrimo z mastno kremo. To ponovimo tudi zvečer, po končanem delu v kuhinji, in še enkrat predno gremo spat.

Ako nimamo kreme ali vazelina, si roke dobro umijmo v mlačni vodi in izplak, nimo v mrzli, nato pa roke še enkrat namilimo, čeprav z navadnim milom, milnico dobro razmazimo in utrimo v kožo, potem pa roke z brisačo dobro zbršimo, ne da bi jih še kaj izplaknile. Čež nam postanejo voljne in mehke.

skah da se v tem pogledu lahko popolnoma zaneses nanje.

»Pustiva njegovo lešenost ob tujih ženskah«, mu je segla v besedo Lidija. »Dovolj, da ti povem resnico. Tukaj ni po sredi nobena tujna ženska, ampak Ida, Rolandova mladostna ljubezen, ženska, ki bi bila kmalu zavzela moje mesto ob njegovi strani. Nato je Lidija pripovedovala bratu vse, kar je doživela prejšnji dan. Ko je končala, je Rihard povzel:

»Kolikar jaz vem, odpotuje Ida mož jutri v Boston. Vrnil se bo šele čez nekaj dni. Jutri popoldne bosta torej oba imela prost popoldan. Treba je onemogočiti ta sestanek.«

Lidiji so sijale oči, ko je slišala tako govoriti brata.

»Dobro torej«, je dejal čez čas Rihard. »Vse se bo uredilo. Evelina bo klicala jutri popoldne Roland k telefonu. Tvoj mož ne pozna natančno njenega glasu. Poklicala ga bo nekaj pred četrto uro in mu bo povedala, da nje mož iz nekih neznanih razlogov ni odpotoval v Boston, morda zategadelj, ker nekaj sumi zaradi Roland. Pristavila bo tudi, naj se ji nikar ne bliža več ker postaja položaj nevaren.«

Naslednji dan je sedela Lidija pri obedu zopet ob strani svojega moža.

»Drago, ne hodi danes v tvornico!« je moletovala s narejenim glasom: »Vzeml si malo svobode! Ves svoj prosti čas ubijaj v zatohlem tvorničnem zraku. Ali ni škoda tvoje zdravja? Zdi se, kakor da nimaš zame nič več časa!«

»Tvoja muhica, danes imam nujen opravilek, se je izgovarjal Roland. »Danes pride

na vrsto najvažnejši poskus. Dogovorjeno je, da se snidenom od devetih. Takorekoč odločen setanek...«

»Škoda, ko mu je presekala besedo Lidija. »Ali si že pozabili, kakšen dan je danes? Danes pred šestimi leti sva se seznanila. Še veš, kako je bilo? Na tenišču... Spominjam se te, kako si bil eleganten, lep mladnik. Popolnoma drugačen kakor si zdaj! Če bi ostal takole pri meni, bi obnavljala spomine...«

»Jutri mogoče, draga Lidija, jutri!« se je branil Roland. »Danes moram biti točno ob petih na mestu!«

»Bom pa jaz telefonirala v tvornico, da ne moreš priti.«

»Ne gre!« je kratko odrezal Roland.

V tem trenutku je zazvonil telefon. Kazalec na uri je kazal štiri. Roland je vstal od mize in vzel v roko slušalko.

Lidija si je zakrila obraz z rokami. Ni hotela videti, kako se bo odigral dogovorjeni prizor z bratovo ženo. Srce ji je močno bilo...

Čez nekaj minut je Roland položil slušalko na vilice in rekel:

»Sprememba. Lidija, pravkar so mi sporočili iz tvornice, da je nastala napaka pri stroju. Zato ne bo preizkušnje.«

»Saj to je sijajno!« je vzkliznila Lidija in zdelo se ji je, da se je njeno življenje pomaknilo zopet za šest let nazaj. Toda samo za trenutek. Kajti potem se je srečala in dejala:

»Kakšni pa ste vi možki po svoji naravi? Nekaj popoldanskih ur utegnate žrtvovati svoji ženi! Šele potem, ko se vam — pokvari stroj...«

Grobove so odpirali, mrliče pa odnašali

Borba za človeška trupla v nekdanjih časih — Razdelitev pokopališč v Angliji — Za mrtvega prodani upijanjeni potepuh

Za zdravnike 18. in 19. stoletja menda ni bilo težjega vprašanja nego je to, kako bi si priskrbeli človeških trupel za anatomske študije. Od Galena dalje so mogli zgradbo človeškega telesa proučevati le s pomočjo

žabjih in opičjih trupel.

Posvetne in cerkvene oblasti so jim namreč prepovedovale sečiranje človeških trupel. Čeprav so se pozneje ti predpisi v toliko ublažili da so mogli poedinci svoja trupla zapuščati zdravnikom, so bili ti, pa tudi medicinske fakultete v stalni zadregi. V teh okoliščinah niso odnevali, da bi si trupla priskrbeli tudi na nezakonit način. Sloviti dr. Rondelet, ki je živel od 1.1507. do 1557., si ni vedel druge pomoči, nego da je sečiral enega izmed

svojih umrlih otrok.

da je lahko imel svoja medicinska predavanja. Drugi zdravnik, ki se plazilji pomoči k večalom in odnašali z njih trupla obešenec. Večina pa se je zanašala na ceh posebnih možakarjev, ki jim je ljudstvo nadelo ime »mož vstajenja«, ker so plenili grobove in prodajali mrtvece najbližjim klinikam.

Ta obrt je cvetela še v preteklem stoletju posebno na Angleskem. Potem ko so bili možje vstajenja dolga desetletja delovali neorganizirano in so konkurirali drug drugemu, so se na zadnje strnili v krožke, ki so pazili posebno na to, da bi v obrti ne bilo nobene

»nelojalne konkurence«.

Poedine tolpe so si medsebojno razdelile pokopališča v Londonu, Glasgowu, Edinburghu, Manchesteru in Dublinu. Kdor je v tujem »revirju« plenil grobove, je zapadel smrti, njegovo truplo pa so kakor druga trupla prodali kakšnemu zdravniku. Zdravnik Astley Cooper je na neki seji poslanske zbornice izjavil, da si more po svojih zvezah priskrbeli truplo vsakega človeka, pristaniškega delavca ali lorda.

Tatovi trupel

so pri tem ravnali tako spretno, da zjutraj grobu ni bilo videti, da mu je ponoči zmanj kalo trupla.

Počasi so se ustalile tudi neke cene za ukradena trupla. V prvi tretjini preteklega stoletja so plačevali za truplo na Angleskem 5 do 12 funtov šterlingov. Čim si gurnejši so bili zaslužki zločincev in čim bolj so se zdravniki privadili nanje kot dobavitelje trupel, tem bolj so si plenilci grobov lajšali posel. Spočetka so delali resno in so si svoje »blogo« pobirali res

na pokopališčih ter vislicah. pozneje pa so si domislili, da je mogoče ljudi tudi ubijati in njih trupla prodajati. Nešteti potepuhi so postali na Angleskem žrtve ljudi, ki so jim ponujali prenočišča, jih omamljali s pljačo in nato umorili, običajno tako da so jih zadavili. Najbolj proslula zločina te vrste sta bila William Burke in William Hare, ki sta v kratkem času umorila šestnajst svojih nočnih gostov, da bi prodala njih trupla.

Takšne stvari je zakon seveda plačeval s smrtno kaznijo,

zato so se drugi zločinci ogibali te nevarnosti na drug način. Ker so se »posli« sklepal seveda samo ponoči in zdravnikom ni bilo do tega, da bi jih oko postave zasačilo pri nakupovanju trupel so možje vstajenja svoje žrtve samo tako omamljali, da so bile videti mrtve. Nato so z dogovorjenim znakom potrkali na zdravnikova vrata, položili »truplo« v vežo,

vzeli plačilo in izginili.

preden je zdravnik opazil, da so mu prinesli živega človeka. Znan je primer, da se je dal neki potepuh osemkrat upijati in prodati za mrtvega. Dobilek si je delil s prekanjenimi pajdaši dokler ni v devetem primeru zavoljo zastrupljenja z alkoholom v resnici podlegel.

Sele zakon pod imenom

»anatomic act«

je dovolil zdravnikom, da so si mogli pod določenimi pogoji brez kazni priskrbeli trupla neznanih samomorilcev v mrtvašnicah in trupla drugih oseb za študijske namene. Sele od tega zakona dalje se je začela zdravniška veda na Angleskem razvijati. V drugih deželah se je bilo to zgodilo že prej, ponekod pa tudi pozneje. Kdor je prebral Twainovega »Toma Sawyera«, se bo spomnil grozotnega prizora, ko hočeta dr. Robinson ter Indijanski Joe

odkopati na pokopališču truplo.

Takšne stvari so se dogajale po vsem svetu, dokler so oblasti vztrajale trdovratno na tem, da je nemoralno uporabljati mrtvece za študijske namene, to je v korist živih.

Izpoved v oporoki

Dvanajst let je živel življenje uglednega meščana, potem je plenil banke, uvažal mamila in prodajal zlate rudnike, ki jih ni bilo ...

V Chicagu je umrl pred kratkim neki Henry Norton, imovit, ugleden mož, ki je zadnja leta svojega življenja prebil precej samotno. Umrl je brez potomcev. Njegova oporoka obsega 44 s strojem natipanih strani in je menda najbolj nenavadna oporoka, kar jih je kdaj bilo. Predstavlja kakor so spoznali z velikim presenečenjem izpoved zločina iz navade, ki si je vse svoje imetje nabral na nezakonit način, ne da bi bil svet kdaj dvomil o njegovi poštenosti.

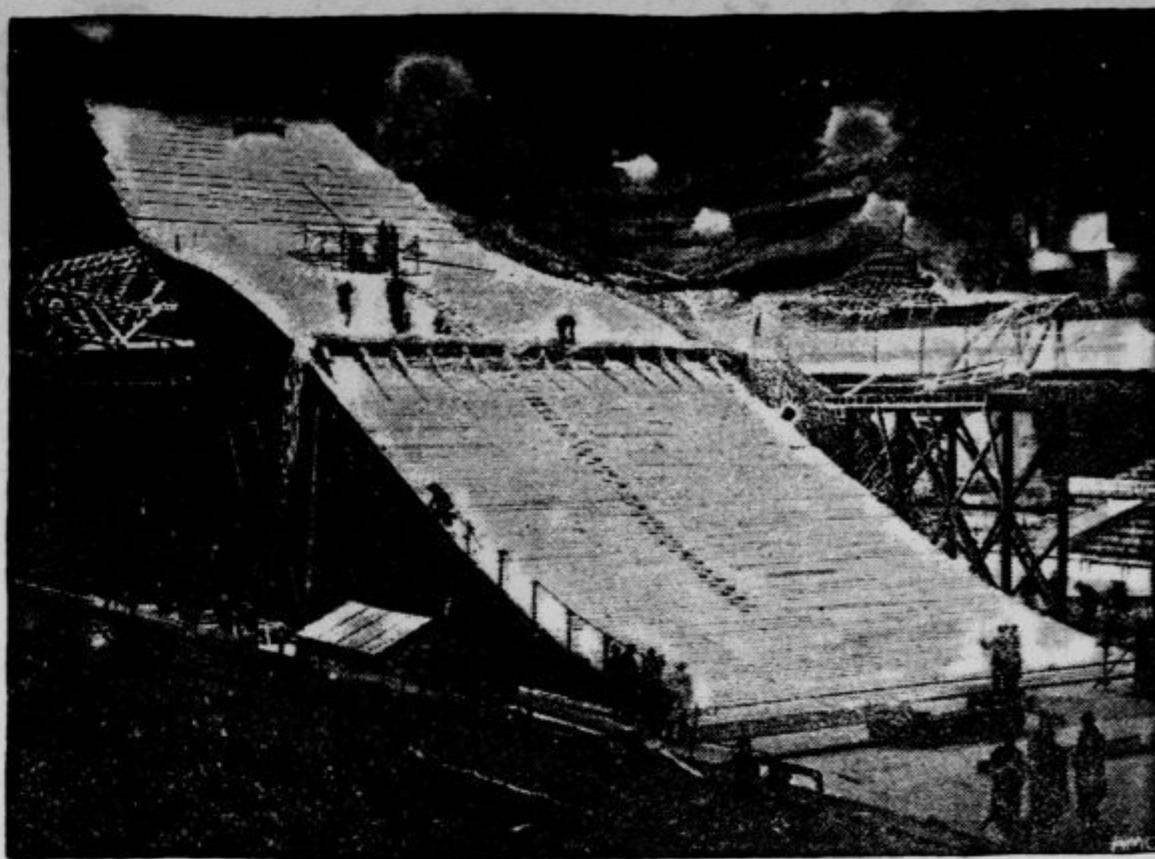
Za svojega življenja Norton, kakor pravi sam v oporoki, ni imel poguma, da bi svoje zločine priznal, da bi priznal vse svoje tatvine, sleparstva in izsiljevanja. Svoje skrivnosti pa ni hotel ponesti v grob. Vsaj po njegovi smrti naj bi ljudje zvedeli, kako si je pridobil svoje bogastvo. Zapuščinska sodišča imajo sedaj težko nalogo, da s tem bogastvom poravnajo po možnosti škodo, ki jo je napravil.

»Ob začetku bi pripomnil«, pravi nenavadni dokument, »da sem dvanajst let živel življenje uglednega meščana, ki ni nikoli prekršil zakonov. Ni mi bilo več treba, kajti moji viri so mi dopuščali mirno in brezskrbno življenje, ki sem si ga oglepal posebno z zbiranjem znamenj.«

Izvršilci oporoke niso hoteli verjeti svojim očem, ko so brali priznanja »moža poštenjaka«, Henryja Nortona. Že kot 21leten mlad mož je z dvema tovarisema, ki ju ne imenuje, izvršil napad na banko v Atlantic Cityju. Tega napada oblasti nikoli niso mogle pojasniti. Dan in ura, ki ju navaja oporoka, soglašata popolnoma s policijskimi poročili ki so se ohranili. Plen so si razbojniki razdelili. Norton se je »osamosvojil«. To se pravi, ustanovil je uvozno trgovino, ki se je bavila v prvi vrsti z uvažanjem mamil. Kmalu pa so mu postala tla prevroča. Presedlal je in se je povabil s sleparsko prodajo dozdnevni zlatih rudnikov na Aljaski. Ti rudniki so se potem izkazali za neizdatne ali pa za takšne, ki sploh ne obstoje. Norton je odšel v New York. Neuspešne spekulacije so ga prisilile, da je začel spet slepariti.

Na zadnje je pripravil neko vdovo, ki je pozneje izvršila samomor, ob vse imetje. Uspeh tega podjetja ga je spravil na pot življenjskega sleparstva. Pri tem je nastopal večinoma kot lastnik rudnikov na Aljaški.

Smučka skakalnica v dvorani

Razstavno dvorano Earl Court v Londonu so spremenili v dvorano za zimске sporte, kjer bodo smučarji lahko tekmovali v skokih. Posebne naprave bodo nametale na skakalnico v treh minutah 80 cm debelo plast snega

Če še ne veš, zdaj izveš

da so elektroni najmanjši sestavni deli elektrike; da sta največja novinska koncerna na svetu »Northcliffe Press« v Angliji in Hearstov koncern v Ameriki; da sta odkrila radij Pierre in Marija Curie; da je Dulcinea glavna ženska oseba Cervantesovega romana »Don Kihot«, ki ga imamo tudi v slovenskem prevodu; da je imel Napoleon 451 klobukov na dva ogle — toliko jih je vsaj naštel neki ameriški novinar, ki je pregledal in preštal vse tozadevne zbirke na svetu.

Izum za hitro čitanje

Vajeno oko prebere natiskano vrstico v nekaj »skokih«

Profesor čičaškega vseučilišča Guy T. Buswell je izumil posebno metodo za hitro čitanje. Običajno preberemo kakšnih 200 besed na minuto, po Buswellovi metodi pa bi zmogli tudi 600 besed v istem času. Seveda se je treba v tem hitrem čitanju vaditi, pa to ni težko, ker je profesor zgradil za ta namen dva posebna stroja. Ugotovili so, da ujamemo človeško oko natiskano vrsto v šestih ali osmih »skokih«. Pouk po Buswellovem načinu gre za tem, da bi isto vrsto počasi posneli s tremi »skoki«.

Učencu postavi pred oči filmsko kamero, ki te oči snema, med tem ko poskusna

oseba glasno prebira tisk v neki oddaljenosti od sebe. S posnetki se da ugotoviti, koliko skokov je kandidatu potrebnih, da dojamemo poedino vrsto. Drug stroj je projektor, ki projicira v temnem prostoru kratke stavke z nekaj besedami na platno. Učenec mora te kratke stavke dojemati vsakokrat z enim pogledom. To se ponavlja toliko časa, dokler jih ni sposoben prebrati v skrajšanem času. Oko se polagoma privadi prebrati vsako vrsto z manj skoki, tako da se hitrost čitanja poveča za več nego trikrat. Vprašanje je samo, koliko koristi ima človek od takšnega čitanja.

Cézanne in modeli

Dne 20. t. m. je prešlo sto let, od kar se je rodil slavni francoski slikar Paul Cézanne. Zgodilo se mu je tako, kakor nešteti pomembni umetnik pred njim in za njim: šele po njegovi smrti so splošno spoznali njegovo vrednost. Niti njegovo rojstno mesto, Aix v Provansi, mu ni lajšalo življenja, z njim je imel celo posebne spore. Za denar sicer ni šlo, kajti Cézanne je bil sin bogatega provincialnega bankirja. Njegovo družino je bilo sram, da hoče postati »samo« slikar, in tako je odšel v Pariz. Srednjeveški Aix pa mu je s svojimi nešteti motivi tako prirasel k srcu, da se je kmalu vrnil. Ko je potem hotel za svojo znamenito sliko »Kopanje se ženske« dobiti model, so mu mesne oblasti prepovedale takšno »nemoralno« početje. Ni mu preostalo drugo, nego da si je živi model nadomestil s slikami golih žensk ...

Svetlost oči in vid

Dva ameriška zdravnika, dr. De Silva in dr. Robinson, profesorja Harvardovega vseučilišča, sta napravila vrsto poskusov, da rešita staro sporno vprašanje, kajere oči temne ali svetle, bolje vidijo. Doslej sta natančno preiskala nič manj nego 1200 oseb in iz dosedanjih izsledkov smatrala za dokazano, da vidijo temne oči bolje, posebno če so svetlobne prilike neugodne, n. pr. ob zatonu. Se bolje so temne oči pokazale svojo premoč nad svetlimi pri avtomobilskih vožnjah ponoči, ko so gledalni organi in živčni sistem v stanju dolge in neprespane napetosti.

MNOGO PRIHRANITE

če kupujete **kvalitetno blago** za zimске sukne plašče in obleke pri trvdki **DRAGO SCHWAB** LJUBLJANA, ALEKSANDROVA 7. Izgotovljene zimске sukne, obleke l. t. d. vedno v zalogi.

Lastni izdelki! Moderni krojli!

A NEK DOTE

Po smrti francoskega pesnika Ronsarda so poverili kardinalu du Ferrona naj zbere njegova dela in jih izda. Komaj je javnost zvedela za to naročilo, ga je obiskala neka izredno grda gospodična de Sargière in ga razburjeno rotala, naj v uvodu nastopi proti razširjenemu mnenju, da je bila pokojnikova ljubica.

»Dobro«, je dejal kardinal razdraženo, »objavljam bom k tej trditvi vašo sliko.«

Grof de Grammont, ki je bil v službi kralja Ludovika XIV., se je nekega dne tako spozabil, da je nekega kraljevega služabnika v parku kraljevega gradu javno pretepel. Nenadno je stal kralj pred njim in ga je vprašal s stroгим obrazom: »Kaj se tu dogaja?« Grammont je vedel, da je njegove kariere konec, če ne da spretnega odgovora.

»Nič, nič, Veličanstvo«, je odgovoril, »nič, kar bi bilo vedno vaše pozornosti. Samo dva vaših služabnikov sta se aprla.«

VSAK DAN ENA

»Kaj mi niste vi že zadnjič strigli las?« »Gospod, to je nemogoče, kajti v tej brivnici sem zaposlen komaj šest mesecev.« (»Berlingake Titence«)

Kemija — sovražnica človeka

Strupeni plini v službi uničevanja — Peklensko izumiteljstvo

Kakšno množino razuma in izumiteljskega duha so ljudje uporabili za delo uničevanja, nam kaže najbolje dejstvo, da so med svetovno vojno izdelali nič manj nego 3000 različnih snovi in jih potem preizkušali, ali bi ne bile uporabne kot strupeni plini. En odstotek teh snovi se je izkazal za uporabnega in od tega so izbrali potem dvanaest snovi, ki so se za takšne namene uveljavile.

Od teh jih je do danes obstalo spet le nekoliko, komaj pol tucata. S tem pa so izumiteljski duh ni zadovoljili. Uporabili so bili za strupene pline lahko dosti več snovi, a bi jih ne mogli hraniti v železnih posodah, ker jih razjedajo. Izumitelji so zato stikali za snovmi, s katerimi bi lahko prevečkrat notranjo izstrelitev, da ne bi plin prišel v dotik z njihovim železom. In ko se je potem pokazalo, da nekateri plini ne prenesejo vročine ob strelu ter se v njej razkrajajo, je bilo treba najti nove nadomestne snovi.

Mogoče in nemogoče

Na zadnjem zborovanju ameriških zdravnikov je eden izmed učenih gospodov predaval neki druzabni ples s pomočjo — okostnjaka. Dejal je, da more samo na ta način znanstveno pokazati, katere kosti zaposluje ta ples ...

Na nekem parniku, ki je vozil v Novo Zelandijo, je nastal požar, med tem ko so bili potniki zbrani v salonu. Tja so takoj poslali nekega goslača, ki je improviziral koncert, tako da je posadka med tem lahko pogasila požar, ne da bi nastala panika. Ljudje niso niti opazili, da gori ...

V nekem angleskem mestecu so hoteli popraviti cerkveni stolp in so njegov zvon spustili na tla, to je na pokopališče okrog cerkve. Zvon je tehtal stot. Naslednje jutro so ga zaman iskali. Tatovi so ga bili odnesli ...

Meteorologi v Buenos Airesu so obupani. Že nekaj časa je vreme vedno takšno, kakor ga oni niso napovedali. Sedaj se je javil neki Velar, ki pravi, da je on tisti škrtar, ki uganja z meteorologi svoje šale. Opozoriti je hotel s tem na svoj izum, aparat, ki deluje z elektromagnetskimi valovi in s katerim je mogoče vsak večer poljubno preokreniti za 90 stopinj ...

V Sofiji je šel neki rejec perutnine na prežo, da ugotovi, na kakšen način je mogoče, da se številni njegovih kokoši čedaje bolj manjša. Čez nekaj časa je opazil smola, ki se je povzpela na ograjo, vrgl »trnek« s koruzno vabo in si na ta način ujel kokoši ...

ZE VONJ

kvalitetnega domačega mila

HUBERTUS

dokazuje, kako je dobro. Svileno-mehko opere Vaše perilo.

»Ljubite Mozarta?« »Ljubim — če je dobro podan ...« (»Tidens Tegne«)

Dogodki 1. 1938. in Američani

»Zavod za javno mnenje« v New Yorku je priredil anketo, pri kateri je zastavil ljudem vprašanje, kateri dogodki lanskega leta so jih najbolj razburjali. 70 odstotkov odgovorov je navedlo, kakor ni bilo drugače pričakovati, češkoslovaško krizo. Na drugem mestu stoji preganjanje Židov. Evropske zadeve so Američane torej najbolj razburjale. Ostane nekako 20 odstotkov odgovorov, izmed katerih navajajo nekateri na prvem mestu novembrske volitve, drugi Corriganov polet čez Atlantik, tretji pa Edenov obisk v Ameriki. Zelo slabo je odrezala Greta Garbo. Samo 1 odstotek vprašancev je odgovoril, da je pričakoval z mrzlično napetostjo nje najnovejši film.

Cesarica v papeževi knjižnici

Kako je zblaznela nesrečna šarlota, žena cesarja Maksimilijana

Princesa šarlota je bila edina hči belgijskega kralja Leopolda I. Rodila se je 1.1840. in štela je komaj sedemnajst let, ko se je poročila z avstrijskim nadvojvodom Maksimilijanom, bratom cesarja Franca Jožefa. To je bil tih in sreden zakon, ki sta ga živila mlada človeka v gradu Miramaru pri Trstu. Srečen do tistega trenutka, ko je dal Napoleon III. 1.1864. po mehiškem odposlanstvu ponuditi nadvojvodi mehiško krono in je častihlepna šarlota pripravila svojega moža do tega, da je to ponudbo sprejel.

Maksimilijan se je dolgo branil, kakor da sluti, kako se bo stvar končala. Žena je morala uporabiti vso svojo zgovornost, da ga je pregovorila. Kmalu potem se je moral za to strošno pokoriti, toda tedaj, ko se je poslavljaj s solzami v očeh od stare domovine, mu je dejala le to: »Kako je mogoče biti nad tem žalosten?«

Ko je Napoleon III. v nasprotju s svojimi obljubami Maksimilijana pustil na ceditu in je Bazilnu velel, naj se s francoskimi četami umakne iz Mehike, je bilo videti, da je usoda mehiške cesarske dvojice zapovedana. Tedaj se je šarlota odločila, da odpotuje sama v Pariz in pregovori Napoleona, da svoje povelje umakne.

V avgustu 1866. se je izkrcala nenadno v St. Nazairu, pohitela v Pariz in se nastanila v nekem hotelu, da bi ji ne bilo treba uporabiti Napoleonovega gostoljubja. Napoleon se je spočetkom potajil, češ da je bolan. Potem pa je vendarle prišla do njega, a zaman ga je prosila pomoči za svojega moža v stiski. Grenko razočaranje je odpotovala nato v Rim, da bi našla morda pomoči pri papežu Piju. Neki očividni pripoveduje, kako je prišlo do cesarčininega sprejema pri papežu. Iz tega poročila je razvidno da Maksimilijanova žena tedaj duševno že ni bila več popolnoma zdrava.

Prvo začudenje je zbudila, ko je namesto črne oglavne rute, kakršna je ob takšnih sprejemih običajna, nosila na glavi velik bel klobuk. Ko jo je papež potem prosil, naj sede in je hotel spregovoriti ne-

Šarlota, cesarica mehiška

koliko tolažilnih besed, je pomočila roko v skodelico s čokolado, ki je stala pred njo, in dejala s točnim glasom, da umira od gladi, ker ne more nikjer mirno jesti, saj je vse zastrupljeno.

»V največjem presenečenju«, pravi poročilo dalje, »je cerkveni vladar napisal nekoliko vrstic kardinalu Antonelliju in ga prosil, naj pride takoj k njemu z dvema, v prelata preoblečenima zdravnikoma. Med tem je cesarica popila čokolado in je začela na jasen, miren način pripovedovati o zmešnjavah v Mehiki in o svoji misli.«

To navidezno jasnost duha je papež izkoristil, da je šarloto poprosil, naj se raz-

„JUTROVA“ POSVETOVALNICA

Davčna

J. L. — Lj. — Ali so kmetijski posestniki tudi dolžni za svoje služkinje nabaviti davčne karte, če so te osebe zaposlene samo s kmetijskimi deli? — Ne! Po točki 90 zak. so uslužbenke davka oproščene vsakokratni dohodki kmetijskih delavcev in služabnikov pri kmetijskem delu. Iz tega razloga seveda zanje tudi ni treba nabavljati davčnih kart. Kontrolnemu organu pa boste morali v danem primeru dokazati, da zaposlujete svojo služkinjo samo ali vsaj pretežno na polju ali na vrtni. Služkinja v tem primeru ni drugega kakor v smislu zakona kmetijska služabnica.

L. P. — K. P. M. — Ali morate javiti davčni upravi, da ste porušili hišo? Ali už v tujo zgradbo na deželi kakšne davčne olajšave? — Prijavo za odpis zgradbe ne je predložiti davčni upravi v 14 dneh od dne, ko prestane uporaba davčnega predmeta (čl. 40 zak.). Če je zgradba popolnoma uničena (porušena), kar velja samo pri elementarnih nevarnostih, se odpise davek od začetka meseca, ki je nastopil za dnem, ko je bila zgradba uničena, do konca leta. Na Vaš primer pa se ta določba seveda ne nanaša. Če boste javili prenehanje uporabe po 14 dnevnem roku, vam bo odpisan davek od dne, ko je davčna uprava prejela prijavo. Odpis davka se v tem primeru izvršuje dvakrat na leto in sicer za prvih šest mesecev davčnega leta v mesecu juliju, za drugih šest mesecev pa v mesecu januarju. (O vsem tem smo v naši rubriki že razpravljali.) Na mestu, kjer je stala porušena hiša, nameravate zgraditi na novo. 10letne davčne olajšave bo, če boste zanje prošili, v smislu določbe čl. 37-II zak. deležna tudi Vaša nova hiša. Vsa podrobnejša pojasnila prejmete od pristojne davčne uprave, pri kateri se boste morali tudi odpisa davka od porušene hiše itak zglasti.

A. M. — Lj. Davčna uprava v L. Vam je kot ameriški državljan predpisala davčno. Predpisu ste ugovarjali, pa se vam je reklo, da morate naprej prosi za izstop iz jugoslovanske državljanstva. Koliko vas bo stala taka prošnja in ali je sploh potrebna? — Pri nas Vas vodi po veljavi vojnega okrožja v evidenci kot našega državljanca, če tudi politična oblast, ne moremo trditi. Zato se predvsem tudi o tem prepričajte! Takša za odstop iz podaništva (državljanstva) znaša po tar. post. 59. zakona o taksoh 600 d.n. Vendar pa sme na osnovi določbe § 19, t. 6. fin. zakona za l. 1938-39 minister za notranje posle pobrati v posebnem ozira vrednih primerih to takso samo no po ovoci zneska ali na posameznike plačila te takse oprosti.

L. J. — V. — Brezve ste, brez pomočnika in učenca, v kraju, ki ne šteje 5000 prebivalcev. Pogonskih sredstev pri svojem obratu ne uporabljate. Vendar pa vam je davčna uprava v S. K. predpisala za leto 1938. na pridobitni 101 din in na dokladih 92 din. Tudi za letošnje prvo četrtletje zahteva od vas 75 din. Ali je predpis pravilen? — Brez dvoma spadate med male obrtnike, na kar bi morali davčno upravo pravočasno opozoriti. Kot malemu obrtniku bi vam smela davčna uprava predpisati samo pavšalno pridobitno v znesku 80 din, za osnovno odmeri samoupravnih doklad pa bi ji morala služiti 60% letnega davka. Če se proti odmeri pridobitne za leto 1938. tekem 30 dni po prejemu plačilnega naloga niste pritožili, je postal davčni predpis pravomočen in vam ni pomagati. Radi odmere za tekoče leto pa davčno upravo v navečnem smislu brez odloga opozorite, ker bo drugače lanske odmera tudi za tekoče leto merodajna.

L. K. — Lj. Razsodbe državnega sveta št. 23440/38 žal ne poznamo, pa se bomo zanje zanimali. Primerjajte naš odgovor pod »Postrežnica« v št. 19 z dne 22. t. m. in nabavite si za postrežnico davčno karto do 31. t. m., da ne boste imeli stitnosti in potrebnih stroškov! Lahko pa tudi raskrate zelo neugodno pritožbo v vseh instancah, če vsaj deloma upate, da boste uspeli.

»Občinski kuluk.« — Občinski cestni odbor je sklenil, da bo občina od vseh oseb, zavezanih občinskemu kuluku, zahtevala samo osebno delo. Kdor pa ne bo ugetil, bo moral preskrbeti namestnika in ga iz svojih sredstev plačati. Namestnik delavcu bo treba plačati dnevno 20—25 din, po delovni enoti pa stane kuluk približno samo 10 din dnevno. Vi bi želeli plačati kuluk v gotovini, ne da bi si morali preskrbeti delavca, občinski cestni odbor pa tega ne dovolji. — Kaj in kako sedaj? — V obči ni menda ne boste vi edini, ki Vas je pogodil sklep občinskega cestnega odbora. Po našem mnenju ta sklep ni osnovan niti na zakonu niti na kakšni uredbi. Zato vam svetujemo, da vložite proti njej pri sreskem načelstvu kumulativni ugovor z zahtevo, da sresko načelstvo kot nadzorna oblast sklep razveljavi ter odredi pobiranje kuluka — kakor je to pri vseh ostalih občinah običajno — v smislu še vedno veljavne uredbe v obliki okružnice na osnovi prejšnjih neposrednih davkov.

»Bratstvo.« — Po tar. postavki 44 zak. o sodnih takсах znaša taksa za vknjižbo zastavne pravice, če je pravica ocenljiva, 1% — v našem primeru 10 d.n. Takso plača oni v čigar korist se vknjižba izvrši. Če zahteva vknjižbo k.o. čigar pravica se omejuje, obremenja, ukinja ali prenaša na koga drugega, iameč tudi na solidarno za plačilo takse. Rentninsko prijavo od sestrice izposojene vsote morate vložiti pri davčni upravi ne glede na to, ali vam bosta sestra pogojno obrestni plačala ali ne. Predvino je, da imate do teh obrestí (čl. 60 zak.) pravico. Davčna uprava na vam more odmore rentnine tudi odločiti ako boste v rečni davčni prijavi svojo terjatev in korist od nje prijavili in obenem poali tudi dokaz, da radi sestrine plačila ne morete do gotovine dohoditi, če ne boste terateli. Kadar koli na se dovoljena korist od terjatve, čeprav samo deloma, ostvari, morate to v 15 dneh od ugotovitvi (po prejemu obrestí) prijaviti. Če tega ne storite, boste komajani za dopolnim zneskom od 50 do 500 d.n. Rentninske prijave boste morali vložiti vsako leto ob določnem roku. Doležljiva pravica do izplačila pogojnih obrestí ne upreče č, če terateli letos izplačate, morate o tem z rečno prijavo davčno upravo prhodnje leto obvestiti.

Pravna

Z. P. Lj. Dolžnika ste ovdčili, ker vam je odstranil pred sodno dražbo zarubljene predmete in tudi osebo, ki si je prisvajala na njih lastninsko pravico. — Oba sta bila oproščena kazenskega prestopa. — Privzop zoper oprostitelno sodbo je mogel vložiti le državni, kot javni tožilec. Ako je to opustil, je postala oprostitelna sodba zoper obdolženca pravomočna. Pri sodišču so vam upravljeno in zakonito odklonili vložitev priziva od Vaše strani. V kritje Vaše terjatve morete na podlagi sodbe, ki jo imate zoper dolžnika, predlagati izvršilno postopanje le zoper dolžnika. Poizvedeti boste morali, kdaj bo pridobil kje kako imovino (tudi terjatev mu morete zarubiti) in na to predlagati izvršbo. Zoper lastnika ki je odpejal svoje predmete, nahajajoče se pri Vašem dolžniku, nimate nikake pravice do izvršbe, saj zoper njega tudi nimate sodbe in vam ni ničesar dolžan, ker je bil v kazenskem postopanju pravomočno oproščen.

Z. P. M. Od predmetov, ki so bili sodno zarubljeni v Vašo korist, je izločil 1 komad njegov pravi lastnik potem tožbe pri sodišču, glede vseh drugih pa že več mesecev zamačate dražbo. — Pravilno menite, da gre za nedostatek sodišča. Stopite torej na uradni dan k sodišču in predlagajte nadaljevanje izvršilnega postopanja glede nezloženih, toda pravomočno zarubljenih predmetov. Sodšče bo na to takoj razpisalo javno dražbo, pri kateri morete nastopiti kot kupec tudi vi, kot zahtevajoči upnik.

M. S. M. Ze pred leti je bil izdan od sodišča zoper Vas in zoper drugega sopolisnikamence menčni plačilni nalog, ki je postal pravomočen! Namesto Vas in sopolisnezanega solidarnega dolžnika je plačal menčni dolg njegov sorodnik. Kaj sme zahtevati od Vas. — Plačnik Vašega dolga katerega je bil solidarno dolžan plačati sopolisnik iste menice, more terjati od Vas povračilo po enakih delih, torej polovico plačane menične vsote in polovico pravnih stroškov in tudi zamudne obresti od dneva izvršenega plačila, ker je izvršil plačilo v imenu in pretežno Vašo korist. Ker ste na plačilo tako izračunana dolga nasproti novemu upniku že pristali, ne morete na noben zakonit način te prevzete obveznosti spremeniti kakorkoli v svoj prid. Samo iz razloga, ker vam je novi upnik dovolil odplačevati dolg v mesečnih obrokih in mu sedaj nameravate plačati preostanek dolga kar na enkrat, v celotnem ostanku, se ne morete zahtevati, da naj vam dolžno vsoto zniža. Popolnoma od njegove proste volje odvisi, če in koliko naj se dolg v primeru takega plačila zniža. Pa se torej dogovorita. O kakem zastarjanju o Vaših obveznostih ne more biti govora.

I. C. P. Misljenja ste, da vam lastnik zemljišča, na katerem ste z njegovim privolenjem postavili hišo z drvarnico, mora odstopiti polez zadržanega sveta tudi več metrov zemljišča radi lažjega dohoda z drvarnico. — Vaše mnenje je popolnoma napačno. Le potom dogovora (pogodbe) morete pridobiti k zadržanemu svetu še kaj novega sveta radi dohoda z drvarnico. Ako vam lastnik zemljišča neče odstopiti, ga tudi prisiliti ne boste mogli. Dohod z drvarnice boste morali napraviti pač tako, da bo dohodna iz zadržane same, ali pa iz one strani zemljišča, (vrta) ki je Vaša, ne pa tuja last.

B. L. M. Vašim staršem ni po volji Vaša močitev z izbranim ženskim in vam odrekajo, kar vam gre. Kaj vam prav za prav gre, na čem ne veste. — Po zakonu o dedni dolžni dajati svojim hčeram do to, ki je primerna njihovu stanu in imovini, ako nevesta nima svoje lastne za primerno do to začetne imovine. Doda je na tista imovina, ki jo imajo žena — nevesta, svoemu možu radi oženja notranjost, ki so zrušeni z zakonsko zvezo. Ako se je omežila hči proti volji roditeljev, na roditelji niso dolžni dati kakšne dote. Določitev dote se more zavrniti potom sodišča, ki v nepravdomnem notranjem upravitvi nieno primernost kot tudi ali je vzrok neobdrževanja hčerne močitev z njenim izbranim upraviteljem ali ne. Ob življenju roditeljev nimata še nikoli pravice na kakšen niti delež. Pravico zahtevati niti delež imate šele po njihovi smrti in se tiče ta pravica njihove zadržane. Najbolje bo da se s starši zlena dogovorite o vsem tem, še preden stanje v zakonski stan.

J. V. M. V letu 1936 ste na občinskem načelniku predlagali, da se na občinskih poslih z ním poročijo in mu dajajo napravit klopotno olno proti zemljišču, ki je last Vaše žene. Ker ste niti niti, oči s sodnikom ne morete, bi radi predložili Vaš načrt na dolžni pravici. — Ker ste se plačali oleda z važno olno ženo in se ne morete mesto nje ne boste mogli plačati nje plačati Vašega načrta na dolžni pravici. Ako Vaša žena pred dolžnim oledom ni upovedila, velja nemore plačati domača, da je upovedila vam kot svoemu možu, kot svoemu zakonitemu zastopniku upravo svoje svoje imovine. V primeru da bi postavili sedaj sedaj pred klopotno olno planke in mu hoteli vrti svetlobo kot to nameravate, bi Vas moral z uspehom potom tožbe in s sodno pristati da jih znotaj odstranite. Izpostavljate se torej nevarnosti, da boste morali poleg vseh navedenih vršnih storitev plačati še tudi visoke pravne stroške. Poleg vsega pa zabredite še v večje vedno težje znojso svoja sosa.

J. M. V. Sosed trdi, da obstaja nov zakon, ki mu daje pravico zgraditi in odpreti okno v vaš svet, da bi pridobil luč in razdelil brez vašega privolenja. — Tak zakon še ni bil izdan. Le potom Vašega dovoljenja bo mogel sosed odpreti okno svoje še v vaš svet, ker ne gre za že pridobeno pristojnino, ampak za novo pravico. Tako, kakor smo splošno, tako ne morete smete zabraniti in če se ne ukloni za pa pristiti za motivirano ali opustitveno tožbo. Motilno tožbo morate vložiti v 30 dneh potom ko Vas je sosed motil v Vaši pravici opustitveno na tudi še vedno — tekem 30 let pozneje. Obe tožbi bi se morali vložiti pri sreskem sodišču v K.

M. J. V. Iz nove Posedove hiše pada raz njene strehe sneg na Vašo zemljo in vam dela škodo na mlajih drevesih. Ali mora napraviti snežne drže? — Vsak zemljiklasti lastnik in tudi Vaš sosed sme izvrševati svoj lastninsko pravico tako, da s ne posega v pravice koga drugega. niti ne sme prestopati utemnite, ki so predpisane v zakonih za vzdrževanje javnega jagra. Ako so v Vašem kraju izdani pristehah zoper sneg običajni, jih bo moral

napraviti na svoj strehi tudi Vaš sosed. Le v primeru, da ste se izrecno odpovedali, potem ko vam je sosed obrazložil, da na strehi ne bo napravil držajev, jih ne bo več dolžan vdelati. Potrebne poizvedbe glede občajne mere in krajevnih razmer morate napraviti sami pri domači občini ali pa pri zvedenih ljudeh, preden boste kaj ukrenili zoper sosed.

Zdravniška

V. C. iz V. Proti opisani kožni bolezni uporabite 2% salicil-alkohol. Ako ne bi bilo bolje, pojdite k specialistu za kožne bolezni.

Dijak. Ze od mladosti vidite slabo na eno oko. Zdravniki so baje izjavili, da je to posledica davice. — Kje tiči v vašem primeru napaka, je težko reči. Teoretično je možno, da obstoji okvara roženice, pa vse do mrežnice, odnosno vidnega živa. Zaradi konstatcije vam seveda ni treba hoditi na kliniko. Pojdite rajši na očesni oddelek ljubljanske bolnice, kar je obenem za vas, ki niste v dobrem materialnem položaju, tudi ceneje.

S. P. dipl. jurist. Kot sklepam iz vašega pisma, imate težjo obliko prhljaja. Dvomim, da bi vam zdravlila dosti pomagala, odnosno boste lahko zadovoljni, ako ne bo proces izpadanja las vsaj napredoval. Glede na vaše materialno stanje svetujem, da greste v ambulanco tukajšnjega kožnega oddelka, kjer dobite vsa potrebna navodila in kjer boste tudi eventualno obsevani z višinskimi soncem.

Pismo. Zelo pogosto vam teče kri iz nosa. — V takih primerih opažamo često, da so žilice na nekem mestu nosnega pretina razširjene, slično kot n. pr. krčne žile na nogi. Taka mesta pa zelo rada krvave. Potrebno je, da greste k specialistu za nosne bolezni, da vam žilice na en ali drugi način uniči. Boletine v prsih so po mojem mnenju v zvezi z nosečnostjo, ker se povečuje prsna žleza in ni torej temu pojavu pripisovati posebne važnosti.

7. G. 8. Iz znakov, ki jih naštevate, da se vam nabirajo vetrovi, da se potite, da imate vročino samo po eni strani obraza, nadalje, da ponoči planetje iz postelje, ker imate občutek, da vam primanjkuje zraka, bi v prvi vrsti sklepali, da gre v vašem primeru za razdraženost posebne vrste živčevja. Svetujem vam pa kljub temu, da si daste pregledati najprej srce, pljuča, želodec in vodo, da mi boste mogli izključiti obolenost teh organov. Potem mi pošljete te ugotovitve, nakar boste prejeli začetni odgovor.

Ulcus duodeni M. B. 61 let ste stara. Pred 5 leti ste bili operirani na želodcu.

ŠAH

Amsterdam, 24. januarja

V četrtek, 19. t. m. sta se začeli tu obe prireditvi, ki jih ob priliki Szabovega in njegove obiska organizirata holandska šahovska zveza, match Szabo-Landau in šestorboj z mojo udeležbo. Svečana otvoritev se je vršila v klubu »Max Euwe«, ki je šele nedavno dobil svoje prostore v lastni, štirinadstropni hiši. Predsednik holandske šahovske zveze, g. Zitterstein, je osebno držal otvoritveni govor, navzdol pa so bili tudi vsi vodilni šahovski funkcionarji ter v Amsterdamu živeči mojstri, z dr. Euwejem na čelu. Tudi naš g. neralni konzul iz Rotterdama, g. dr. Sibe Miličič, ki si posebno vneto prizadeva za poglabitev šahovskih stikov med Holandsko in Jugoslavijo, je počestil otvoritveno kolo s svojim obiskom. — Turnir, ki ga igram, je nekoliko drugače zaseden nego sem zadnjič javil. Poleg mojstrov v. Schellinga in Cortleverja iz Amsterdama, igrajo še Kok iz Haaga, v t. d. Tol iz Rotterdama in Mul'wijk iz Utrecht. Vsi ti so stari šele nekaj nad 20 let in holandska šahovska zveza jim je hotela dati priliko da v borbi z mano preizkusijo svoje moči. Bojim pa se, da bo ta preizkušnja zanje nekoliko slabo izpadla. Program turnirja je urejen tako, da gra z vsakim nasprotnikom v njegovem domačem klubu in mestu. V prvem kolu sem se srečal z v. Schellingo. Kot črni sem v krajevi indijski obrambi kmau dobil kmata in dosegel dobljeno pozicijo. Potem sem po nepotrebnem nekaj ko preveč kompliciral in dal nasprotniku nekaj protihans. Toda v hudi časovni stiski se v. Schelling ni znebil ter je ravno pred časovno kontrolo izbral celo trdnjavo in se moral vdati. Drugo kolo smo igrali nasl. dnjega dne v največjem tukašnjem klubu ASC. Tudi ta ima svojo lastno, veliko hišo, prostore pa še lepše opremljene nego drugi klub »Max Euwe«. Moj nasprotnik je bil tokrat Cortlever, ki je lan v holandskem prvenstvenem turnirju zasedel drugo mesto za dr. Euwejem ter bil celo do začneta kolo konkurent za zmago. Igrala sva prav zanimivo pozicijsko partijo. V Retjevi otvoritvi sem prešel kot beli v tako pozicijsko prednost, da končno moj nasprotnik klub enakemu materialu ni mogel premakniti nobene figure več brez odločilne škode. V takem stanju je bila partija prekinjena, pa se je Cortlever pred nadaljevanjem prepričal, da nima izgleda na odpor ter se je brez nadaljne borbe vdal. Tretje kolo smo igrali smoti v krasnem šahovskem domu v Paagu, v katerem ima tudi svetovna šahovska federacija FIDE svoje prostore. Kok je igral kot beli igro treh skakačev zelo slabo. Prišel s'm Jo nanaša dobi fiuro in zmagal se na dveh urah igre. Preostajata še dve koli, ki jih igramo htri oči, poletu'š'em v Rotterdamu in Utrechtu. (K partijam se vozim po programu t'k pred začetkom z Amsterdamom z avtom ali vlakom ter se potem takoj znoter vračam v Amsterdam). Stanje po 3. kolu v turnirju je naslednje:

Pirc 3, v. Schelling 2, Cortlever, v. d. Tol 1 (1), Kok 1, Mullwijk 0. — Szabo in Landau sta igrala prvi dve partiji istočasno z našim turnirjem, tretjo pa v soboto, vse tri v Amsterdamu. Jutri in pojutrišnjem točeta obe preditvi zopet skupaj. Prvi dve partiji sta končali remis tretja je prekinjena v dobljeni poziciji za Szabo. Szabo pa je dal došle dokaj slabo igro. V prvih dveh partijah je bil tako izgubljen in se je tudi sama preditvi zopet skupaj pazljivo zahvaliti za prijme. Tretja par-

tiža, Grünfeldova indijska obramba, je tekla po vzoru partije Capablanca-Flohr iz nedavnega AVRO-turnirja. Landau je hotel uporabiti novo novost, pa se je menda enostavno zmotil v svojih analizah in Szabo bi bil moral, po vzoru omenjene partije, kot črni priti v dobljeno pozicijo. Izkazalo pa se je, da — partije sploh poznal ni, še manj pa analiz, ki so bile med tem o njej že objavljene! Tako je dosegel samo majhno prednost, ki pa jo je Landau s fino žrtvijo kmata izenačil. V končni je imel Landau zopet vsa možnost remija, pa se je potem prepričal in zašel v izgubljen položaj.

Se nekaj novic iz šahovskega sveta

Match Elliskases-Bogoljubov v Nemčiji stoji že 6:3 za Elliskasesa. Po dobrem startu je Bogoljubov zelo popustil in sedaj izgubil tri partije zaporedoma.

V turnirju v Moskvi je stanje vodečih po 12. kolu: Ragozin 7½, Lilienthal 7, Makagonov 6½ (1), Bjelavjenc, Rabino- 6½, Smislov 6 (2), Flohr 6 (1), Keres 5½ (2) itd. Nekatere partije so odložene, v vsakem kolu pa je nad polovico partij prekinjenih, radi kratkega igralnega časa. Turnir ima namreč samo značaj treninga za ruski prvenstveni turnir, ki bo igran spomladi.

V Birminghamu je bil pravkar končan majhen turnir, v katerem so poleg 7 doma-

činov igrali še mojstri Prins, List in Mieses. Prins je zasedel prvo mesto, List drugo, Mieses 5.—6. Za 14-letnega Miesesa, ki v najnovjšem času ni imel več stalnega bivališča, pa je uspeh, da je dobil dovoljenje za naselitev v Anglijo. Angleži so mu zbrali tudi za prvo pomoč 65 funtov (okoli 20.000 d.n.).

Retijeva otvoritev

Beli: Pirc
(Amsterdam, 20. t. m.)

1. Sg1—f3 Sg8—f6
2. c2—c4 g7—g6
3. g2—g3 c7—c6
4. b2—b3

Če 4. d4, potem nastane po d5 preveč zaprtja pozicija, ki se močno nagiba k remiju.

4. Lf8—g7
5. Lc1—b2 o—o
6. Lf1—g2 b7—b6?

To se izkaže kot odločilna napaka. Če je črni že igral c6, lovec na b7 ne bo stal dobro.

7. o—o d7—d5
Sicer b7 bel bel premočan v središču.
8. d2—d4! Lc8—b7
9. Sb1—d2 Sb8—d7
10. Ta1—c1 Ta8—c8

Ta pozicija je bila že znana iz nekaterih variant Katalonske otvoritve, ni pa se doslej posrečilo dokaz, da je prav za prav za črna izgubljena.

11. Sf3—e5! Sd7 : e5

Nekoliko bolje morda c5. Sf6—d7
12. d4 : e5 Sb8—d7
13. f2—f4 Tc8—c7

Dobrih potez ni. Na f6 gre 14. cd5!, cd5!, 15. Sc4! še očitnejšo prednostjo za belega.

14. Dd1—c2 Sd7—c5
15. Tf1—d1 Dd8—a8
16. b3—b4! Sc5—a6?

Tu je b7 bolje Se6, čeprav stoji črni po 17. cd5!, cd5!. 18. Db3 zelo pasivno in slabo. Sedaj pa pride črni v še neugodnejši položaj, ker je skakač na robu deske depasiran.

17. a2—a3 d5 : c4
18. Sd2 : c4 c6—c5
19. Lg2 : b7 Da8 : b7
20. b4—b5 Sa6—b8

Črni ima sicer prostega kmata, toda nobena njegovih figur nima prave možnosti za udeleževanje. Povrh grozi bel zasesti še d-linijo.

21. a3—a4 Db7—c8
22. e2—e4 Tf8—d8
23. Td1—d5 Tc7—d7
24. Tc1—d1 Td7 : d5

Približno izsljeno, saj na pr. ne gre e6, 25. Td6!, Lf8, 26. Dc3! in črnu zmanjka potez.

25. e4 : d5 Dc8—g4
26. Kg1—g2 Dg4—c8
27. Dc2—e4 e7—e6

Če Db7, potem 28. Kf3, e6, 29. de6!, 30. Ke4!, Td1 : 2, 31. e7. — Črni je upal, da bo v zabarikadirani poziciji, ki sedaj nastane, morda lahko preprečil odločilni prodor.

28. d5—d6 Td8—d7
29. a4—a5! Dc8—b7
30. Dd4 : b7 Td7 : b7
31. a5 : b6

Takoj bi lahko dobilo 31. a6, Td7. 32. Ta1! in naslednji potezi Sb6!, B1 pa sem v hudi časovni stiski in nisem našel te blistreje poti.

31. a7 : b6
32. Td1—a1 Kg8—f8

Grozilo je Ta8 in d7.

33. Kg2—f3

Slo je 33. Ta8, Ke8, 34. d7+, Kd7! 35. Sd6, Kc7, 36. Se8+ ter Sg7!. Toda beli skakač stoji potem slabo in zmaga je težja nego v partiji. Proti sledečemu manevru si črni itak ne more pomagati.

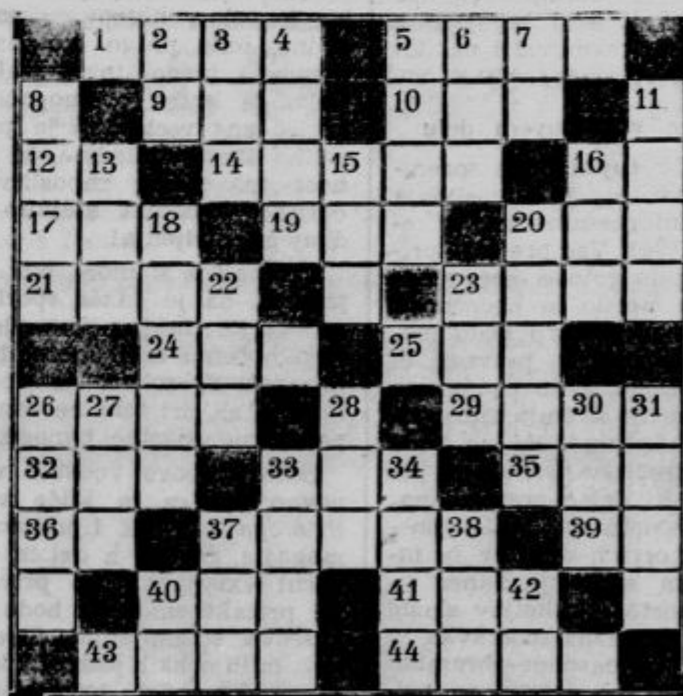
33. Kf8—e8
34. Kf3—e4 Kc8—d7
35. g3—g4 Kd7—c8
36. Ta1—a8 Kc8—d7
37. Lb2—c3 Lg7—f8

Edino, kar še črni sme vleči.

38. h2—h3 Lf8—g7
39. h3—h4 Lg7—f8
40. f4—f5 Lf8—g7

Tu je bila partija prekinjena, pa se je potem črni brez borbe vdal. Najenostavnejša pot k zmagi je: 41. f6, Lf8, 42. g5, Kc8, 43. Kd3, Kd7, 44. Kc2, Kc8, 45. Kb3, Kd7, 46. Ka4, Kc8, 47. Ld2, Kd7, 48. Sb6+!, Tb6+, 49. Ta7+, Kc8, 50. Te7+, Kd8, 51. La5 itd. Vasja Pirc

Križanka št. 60

Vodoravno.

1. Vrsta japonskega fižola, 5. plevel, 9. kaznivo dejanje, 10. domača žival, 12. zgodovinsko važen kraj v vzhodni Mali Aziji, 14. vrsta dragrega kamna, 16. kazni za mek, 17. kraj pri Domžalah, 19. vodna sestavina, 20. soustanovitelj Rima, 21. azijska država, 23. bolgarski ples, 24. zabavišče, 25. vodna žival, 26. rusko gozvorje, 29. milnsko korito, 32. velik filmski igralec, 33. lesena posoda, 35. kraj pri Trzinu, 36. del kolesa, 37. domača žival, 39. nota, 40. reka v Italiji, 41. kemična prvina, 43. ud družine, 44. tujka za vžice.

Navpično: 2. zlato (francosko), 3. svetopisemska oseba, 4. priznan starogrški umetnik, 5. rimski pesnik, 6. kuhinjska začimba, 7. kemični znak za aluminij, 8. mesto ob Gardskem jezeru v severni Italiji, 13. ud družine 15. umrl primorski književnik, 11. prvi vladar zahodnih Slovanov, 16. pokrajina v Južniški Kraini, 18. tugoški izraz, 20. del oblike, 22. so-

dobri slovenski zgodovinar, 23. konjski hlev (tujka), 26. druga beseda za vstajo, 27. ime abesinskega dostojanstvenika, 28. sodoben slovenski književnik, 30. poljska polična osebnost, 31. del očenaša, 33. škriški sodnik, 34. druga beseda za otroka, 37. izraz pri šahu, 38. močan kos lesa, 40. predlog, 42. egiptovsko božanstvo.

Rešitev križanke št. 59

Vodoravno: 1. Sava, 5. Arita, 10. omelo, 12. umor, 13. lek, 14. po, 16. Ema, 17. in, 18. repa, 20. as, 21. Broduin, 23. Lateran, 25. ha, 26. atom, 27. Ca, 28. aba 30. ak, 31. Lim, 32. Juri, 34. Alepo, 36. Adana, 37. Ivan.

Navpično: 1. Solin, 2. amen, 3. vek, 4. Al, 6. Ra, 7. ime, 8. Tonian, 9. Aras 11. opereta, 15. opočka, 18. rota 19. Adam, 21. Fa, 22. In, 23. lakud, 24. M'anon, 25. hola, 27. cipa, 29. ara, 31. lev, 33. in, 35. Li.

SPORT

Spet spored brez sporeda

Nekaj nogometa, nekaj razprav za zeleno mizo, v zimski naravi pa brez vsega

Današnja nedelja je že druga po vrstnem redu, ki nima pravega sportskega spreda, ali vsaj ne takega, kakršnega smo pričakovali, ko smo delali načrte za letošnjo smučarsko sezono. Vreme je še zmerom vse prej kakor januarsko in nekaj novega smega v Dolini in v višjih legah še zmerom ne odpira posebnih perspektiv za bodoče. Če pojde tako dalje, bo treba nedeljo za nedeljo poročati le o odpovedih in odgoditvah, kakor delamo zdaj že 14 dni. Večkrat in danes na primer je bila odpovedana velika in važna prireditel, državno prvenstvo v klasični kombinaciji, ki so jo dobili v izvedbo zagrebški Maratonci in so jo menili spraviti pod streho na bližnjem Sijemenu. Škoda je tedi pravnega termina, še bolj škoda pa dobre preskušnje, ki bi jo naši izbranci za Zakopane lahko imeli na domačih tleh. Tako pa »sedijo za pečko« skupno s hokejisti, ki se pripravljajo za odhod v švic, prav vsi razen onih štirih, ki so odpotovali v Italijo in o katerih pišemo na drugem mestu.

Izjemo si bomo danes doma privoščile same naše dame, ki so te dni končale svoj tečaj za alpsko kombinacijo na Pokljuki in bodo danes zaključile svoje znanje tudi v tekmah. Toda tamkaj ne bo dogodkov, na katere komaj čakajo tisoči v smučarski armadi.

Tako je tudi danes prišlo, da bodo edine točke na terenu odigrali naši nogometaši, toda tudi to pot izven Ljubljane. Na sporedu so štiri revanšne tekme v četrtinskem finalu za zimski pokal, in sicer dve v Beogradu ter po ena v Zagrebu in Sarajevu. V prestolnici se bodo še enkrat pomerili domači rivali BSK in Jugoslavija ter BSK in Jedinstvo. V Zagrebu Gradjanski in Hajduk, v Sarajevu pa Slavija in Concordia. Štirje poslednji bodo nato igrali dalje v semifinalih.

Da pa sportna rubrika tudi ta ponedeljek ne bo prazna, bodo poskrbeli sportniki iz za zelene mize. Glavni dogodek »na tem terenu« bo z napetostjo pričakovani redni občni zbor Jugoslovenskega nogometnega saveza v Beogradu, za katerega so bile v nekaterih naših nogometnih središčih mesece dolge priprave. Na dnevnem redu so razna važna vprašanja upravne

in finančnega značaja, predvsem pa znani predlog zagrebškega Gradjanskega, ki pletira za temelj to reorganizacijo in ustanovitve nekaj posebnih manjših savezov z večjim področjem. O poteku tega običnega zbora bomo objavili izvirno poročilo.

Da tudi doma ne bo brez dogodka za zeleno mizo, se bodo dopoldne ob 9. zbrali na občni zbor člani in prijatelji našega železničarskega kluba — ZSK Hermesa. Tudi na tem zborovanju bomo gotovo dobili vpogled v marsikatero neveselo stran našega sportnega gibanja.

Naši so šli v Cortino

Kakor smo pisali pred kratkim, se je JZSS glede na to, da pojdeta na FIS-tekme v Zakopane samo dva najboljša zastopnika za alpsko kombinacijo (Heim in Praček), odločil, da bo poslal svojo posebno ekipo za smuk na znane tekme v smuku v Cortino d'Ampezzo. To tekmovalje, na katerem se vsako leto zbere elita alpskih smučarjev, bo letos na Svečeno v prepleti okoli »kraljice Dolomitov«.

V ekipo so bili določeni štirje odlični Jeseničani, in sicer Zvan Alojz in Znidar Emil, člana ASK Gorenjca ter Koblar Stanek in Klein Bruno, člana jeseniškega TK Skale. Ekipo spremlja v imenu JZSS načelnik ilirijanske smučarske sekcije g. ing. Rudolf Koudelka. Naše zastopstvo je davi ob 7. odpotovalo z Jesenic preko Bohinja, Gorice, Vidma, Feltra in Cadora v Cortino, kamor bo prispelo že v večernih urah. Moštvo bo imelo do nastopa na praznik še tri dni na razpolago, ki jih bo seveda izrabilo za izdaten trening na tamkajšnjih terenih.

Upati smemo, da bodo naši vrli Gorenjci prvi letošnji nastop v tujini v »svoji« stroki, čeprav na neznanih tleh in brez prave priprave na težjih tekmah, opravili s čim lepšim uspehom. To jim vsaj želimo, ko danes za teden dni zapuščajo domovino!

Državno prvenstvo v alpski kombinaciji

Te tekme bodo v izvedbi MZSP v dnevih 4. in 5. marca v okolici Ribnice in Senjorjevega doma na Pohorju — Desetletnica obstoja MZSP. — Priprave so v polnem teku.

Naša lepa Slovenija, predvsem njene severne obmejne pokrajine, so oni del države, kjer se v največji in najuspešnejši meri goji zimski sport. Ako govorimo o smučem sportu v Sloveniji, nam misli nehoté uidejo najprej na Gorenjsko, v Planico in ostale zimskosportne postojanke, ki so ponesle sloves naše države in njenih naravnih lepot širom vsega sveta.

Slovenija ima pa tudi v svojem severno-vzhodnem delu idealne terene in najlepše pogoje za razvoj smučarskega sporta. Tu pride predvsem v poštev naše Pohorje, ki skupno z bližnjo okolico daje Mariboru naziv »jugoslovanski Meran«. Pohorje bo letos prvič prizorišče tekmovalja v alpski kombinaciji za državno prvenstvo, ki bo v izvedbi Mariborske zimsko-sportne podzveze 4. in 5. III. t. l. v okolici Ribnice in Senjorjevega doma na Pohorju.

Desetletni jubilej MZSP

Prav poseben značaj bo dala letošnjemu prvenstvu okolnost, da slavi prireditelj tekmovalja Mariborska zimsko-sportna podzveza 10letnico svojega obstoja. Tekmovalje bo s tem dobilo značaj jubilejne prireditve; funkcionarji MZSP se že dalje časa marljivo trudijo, da bi čim dostojneje predstavili sportni javnosti iz vse države sadove podzveznega desetletnega sportnega delovanja.

Elita jugoslovenskih alpinistov se bo zbrala v borbi za pomolni naslov državnega prvaka. Tekmovalje postaja še mnogo zanimivejše spričo dejstva, da se bo odigravalo že proti koncu letošnje zimsko-sportne sezone, ko bodo vsi tekmovalci dosegli višek svojega znanja in izdržljivosti, ker se bodo poprej srečevali med seboj in z najboljšimi inozemskimi tekmovalci na domačih in mednarodnih tekmovaljih.

Podprimo sportnike v njihovem delu

Sportniki doma in v tujini bodo spremljali to naše prvenstvo, saj je Jugoslavija eden izmed resnih interesentov za prireditve FIS prvenstva 1941. Vse prejšnje prireditve je treba torej do gotove mere smatrati kot priprave in merilo za bodočnost. Naši tekmovalci in funkcionarji bodo morali dokazati, da so sposobni, prevzeti in izvesti tako težko nalogo. Zato pa je treba sportnike pri njihovih stremiljenjih podpreti moralno in materialno, da ne bodo klonili sredi poti. Prireditel državnega prvenstva je program, ki daleč presega materialne zmoglosti sportnikov, tako poidecve kakor tudi sportnih društev in instanc. Smotno gojen sport je danes — ne glede na vrsto sporta — akcijav službi države in naroda, je važna postavka v telesni, nacionalni in narodno-obrambni vzgoji mladine. Skoro vse države so priznale važnost tega momenta z ustanovitvijo posebnega ministrstva za telesno vzgojo naroda ter so tako sport podredile državnemu nadzorstvu. Tudi naša javnost ne sme prezreti idealizma mladine, posebno ne mladine na severni meji kajti le tedaj bo naša država zavzela v sportu mesto, ki bo zanjo dostojno.

Ribnica se pripravlja na sprejem gostov

Za čim lepši potek prireditve je v vsaki smeri preskrbljeno. Pripravljalni odbor je ukrenil vse, da bo na razpolago dovolj prenočišč, cenena enotna hrana, dovoljna priložnost za vožnjo z avtobusi iz Maribora in Brezna v Ribnico, zaposlil je za polovično vožnjo po drž. železnicah itd., kljub temu bo pa hvaležni vsakemu, ki bo svoj prihod, posebno velja to za skupine, pravočasno vnaprejšnj prijavil, da se uredi vprašanje prenočišč v splošno zadovoljstvo.

Tudi domačini Ribničani se zavedajo prireditve, ki jim jo nudi tekmovalje za državno prvenstvo v tujsko prometnem pogledu.

Vodstvo SK Ljubljane

★

Te vrstice se čitajo kakor samo po sebi umljiva izpopolnitev našega poročila, o nedavnem zboru SK Ljubljane, ki je izzvenel v eno samo prošnjo: Rešimo slovenskega predstavnika v ligaskem tekmovalju! Razmere v klubu so tako težke, da jih malokomu je zvesti prijatelji Ljubljane komaj vzdržujejo v ravnesvjetju. Če ne bo pomoči kmalu, se je treba bati najresnejših posledic.

Bridke so ugotovitve, ki jih je klubovo vodstvo poslalo vseh javnosti v premislek in žalostno je dejstvo, da si mora naš najboljši nogometni klub iskati podpornikov in delavcev po tej poti. Toda se zdaj se bojimo, da bo ta poziv ostal »le zapuščenega« v pušavi.

All res ni v Ljubljani nekaj desetlet pri-jateljstvo nogometa, ki bi bili voljni pri-jeti za delo, ali res nima Ljubljana in z njo vsa Slovenija toliko sredstev, da bi vzdrževala skromno nogometno družino med 12 najmočnejšimi klubi v državi? Potem je res bolje da ostanemo doma...

Minister za telesno vzgojo med novinarji

Beograd, 28. januarja AA. Minister za telesno vzgojo Ante Maistrović je priredil snoči pri »Primorju« večerjo sportnim urednikom vseh dnevnikov. Minister si ogleduje razne sportne ustanove, zato je želel priti v tesnejše stike tudi z zastopniki sportnega tiska. Večerja je potekla v najlepšem prijateljskem razpoloženju in minister je imel priložnost slišati razne predloge in govorniki so poročevalci listov o raznih pereh sportnih vprašanjih. Bilo je tudi več prisrčnih zdravic. Najprej je minister pozdravil svoje goste in poudaril koristi vzajemnega sodelovanja, ki bo omogočilo, da se začeto delo dokonča v korist našega sporta. Nato so se razni sportni uredniki zahvalili ministru in poudarili, da je bilo to prvič, da je minister za telesno vzgojo povabil časnikarje na prijateljski sestanek in jim dal možnost, da ga informirajo o raznih vprašanjih. In res se je med večerjo razvila živahna razprava, ki so se je udeležili skoraj vsi prisotni, na koncu je pa minister Maistrović v kratkih obrisih podal načrt bodočega dela svojega resora na polju sporta in naglasil, da vidi v tem sestanku prvi korak za skupno delo in sodelovanje med ministrom in sportnim tiskom.

Medklubske tekme in tekme za klubsko prvenstvo SK Ilirije v alpski kombinaciji, ki bi morale biti po prvotnem razporedu v dnevih 4. in 5. februarja v Planici, so bile zaradi preslabih možnosti za treniranje preložene na poznejši čas.

Sestanek predstavnikov telesno vzgojnih in sportnih organizacij. Referent za telesno vzgojo pri kralj. banski upravi v Ljubljani vabi predstavnike telesno-vzgojnih in sportnih organizacij v Ljubljani na posvet, ki bo v ponedeljek 30. t. m. ob 19. v knjižnični dvorani banske uprave. Bleiweisova c. št. 10. Namen sestanka je zaslišati predstavnike zgoraj omenjenih organizacij, da bi bilo mogoče gospodu ministru za telesno vzgojo naroda, ki bo v prvi polovici meseca februarja obiskal Ljubljano, pravilno tolmaiti potrebe sporta v dravski banovini.

SK Svoboda (Lj.). Zaradi današnje tekme mora biti moštvo, ki je bilo določeno na sestanku, točno ob 12.15 na glavnem kolodvoru.

ZSK Hermes. Danes ob 9. dopoldne v salonu pri šestici občni zbor kluba. Odbor poziva vse članstvo in prijatelje kluba, da se tega običnega zbora v čim večjem številu udeležijo — letos proslavi klub 20letnico svojega obstoja! Odbor.

Kolesarski občni zbor »Save« bo na Svečeno dne 2. februarja t. l. ob pol. 11. dopoldne v gostilni pri »Amerikancu«, Florjanska ul., z občajnim dnevnim redom. Članstvo se vabi, da se ga sigurno udeležijo. Odbor.

SK Mars. Občni zbor bo na Svečeno, dne 2. februarja, ob 8.30 v gostilni Predovč, Mesarska c. št. 4. Če ob napovedani uri občni zbor ne bo sklenjen, bo pol ure kasneje ob vsaki udeležbi članstva. Vabimo vse člane in vse, ki simpatizirajo s klubom, da se običnega zbora udeležijo v čim večjem številu.

Srežne razmere

Poročilo Tuiskoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru, SPD in JZSS

z dne 28. I. 1939

Pokljuka: — 7, sončno, 30 pršča na 100 podlage.
Kranjska gora-Vrhič 1523 m: — 6, sončno, 120 cm snega, pršči;
Bohinj »Zlatorog« 530 m: — 2, delno oblačno, 20 cm snega, pršči;
Dom na Komni 1520 m: — 6, sončno, 60 cm pršča, 140 cm podlage;
Dom na Voglu 1540 m: — 5, sončno, 60 cm pršča, 130 cm podlage;
Zelenica 1534 m: — 4, sončno, 80 cm pršča, 120 cm snega;
Koča pod Stržičem: — 4, sončno, 15 cm pršča, 50 cm podlage;
Dom na Kofcah 1500 m: — 6, sončno, 20 cm pršča, 80 cm podlage;
Dom na Kravcu 1700 m: — 4, sončno, 130 cm snega pršči;
Velika planina 1558 m: — 4, sončno, 80 cm snega, pršči;
Jezerko 890 m: — 5, sončno, 30 cm snega, pršči;
Radovljica: — 3, sončno, 10 cm snega; Priljevo 620 m: — 2, sončno, 8 cm snega, pršči;
Kureček 833 m: — 3, sončno, 15 cm snega, pršči;
Senjorjev dom 1522 m: — 7, oblačno, 15 cm pršča, 65 cm podlage;
Koča na Smrekovec 1377 m: — 4, delno oblačno, 90 cm snega, pršči;
Sv. Lovrene na Pohorju 483 m: 2, delno oblačno, 15 cm snega;
Koča na Pesku 1382 m: — 3, delno oblačno, 120 cm snega;
Peca 1654 m: — 4, sončno, 15 cm pršča, 60 cm podlage;
Rimski vrec 530 m: — 3, sončno, 20 cm snega, pršči.

27. I. 1939
Menina planina 1508 m: — 5, oblačno, 80 cm snega, pršči;
Celjska koč 700 m: — 2, 10 cm snega, osre-njen;

Iz Zagorja

— z Občni zbor Obrtnega društva v Zagorju, ki je bil zadnji nedeljo v salonu rudniške restavracije, je bil prav dobro obiskan. Obrtno društvo obstoja že nad 10 let ter je v tej dobi v socialnem in gospodarskem pogledu nudilo siromašnim slojem veliko pomoč. Škoda, da zaradi pomanjkanja stanovske zavestnosti pri nekaterih obrtnikih društvo nima več članov. Poročla funkcionarjev izkazujejo lepe uspehe. Odbor je dobil zahvalo. Ker je doseženi agilni predsednik g. Lojze Bazelj odločno odklonil novo izvolitev, je bil na njegov predlog izvoljen za predsednika g. Jože Turk. V novem odboru je več mladih moči, kar je tudi jamstvo za uspešno delovanje društva.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Iz Julijske krajine

Populacijski fenomen na Goriškem

Te dni je izdal dr. Vencenc Catte, ravnatelj uradov goriškega korporacijskega sveta, razpravo o populacijskih problemih goriške pokrajine. V njej obeležuje nekaj pomembnejših dejstev, ki pričajo o nekaterih populacijskih in tudi rasnih posebnostih pokrajine. Navajamo jih po obširnih izvlečkih iz knjige, ki so jih objavili italijanski listi.

V prvi vrsti ugotavlja pisec na osnovi statističnih podatkov iz let 1910, 1921 in 1931, da je moški element v številni premoči nasproti ženskmu. Ta premoč se kaže v vsej Julijski krajini in predstavlja njeno posebno nasproti drugim pokrajinam države, a v goriški prahja najbolj do izraza. Obče je znamenje vitalne moči primitivno zdravega naroda. V goriški pokrajini se ta premoč moških prebivalcev tudi po vojni sorazmerno ni mnogo spremenila, posebno ne pri moških v starosti do 40 let. Poznejši letniki so spričo vojne naravno v obratnem razmerju z ženskim elementom. Nedvomno bi se morala pri presoji razlogov tega obratnega razmerja poleg vojnih žrtve primerno upoštevati tudi obča odselitev domačega elementa iz dežele v drugi polovici desetletja 1910—1920, ki je bila zopet znatno močnejša pri moškem, kakor pa pri ženskem spolu.

Dr. Catte uvršča goriško pokrajino na osnovi svojih navedb, podanih z biološkega in gospodarskega vidika, med tipično italijanske dežele. Kot poseben argument za to mu služi celo okoliščina, da se je, kakor beleži »Gazzettino« spričo radikalno različnih ras in populacijskih posebnosti (od 1000 prebivalcev je bilo po italijan-

ski uradni statistiki leta 1921 v pokrajini 598 Italijanov, 292 Slovencev, 105 Hrvatov in Srbov pa 5 pripadnikov drugih narodnosti) ter zaradi »proportionalno recipročne asimilacije« pojavil poseben in neposreden kvalitativni vpliv na ritem naravnega narastanja prebivalstva.

Iz gospodarskih in socialnih okoliščin izvaja pisec tudi pojav, da se v kraških in alpskih krajih pokrajine sklepa manj zakonitih zvez kakor v furlanskih krajih, a da je kljub temu naravni prirastek prebivalstva v onih revnih krajih večji od prirastka prebivalcev teh rodovitnih nižin. Tudi v tem pojavu dr. Catte ne vidi raso različnih vplivov. Čeprav si razlaga veliki naravni prirastek gorskega in kraškega prebivalstva z gospodarsko nujno potrebo, da se »spričo mačehovske zemlje« gospodarska produktivna moč družinske edince ojači z novimi delovnimi močmi, ugotavlja v zaključnem poglavju, da se vprav iz revnejših krajev pokrajine ljudje najbolj odseljujejo. V l. 1931—1936 se je odselilo iz goriške pokrajine letno po 33 ljudi na 1000 prebivalcev.

Nadomestek za to izgubo je priseljevanje (skoraj 30 na 1000 prebivalcev), ki pa ne izvira iz sosednjih južnih in jugovzhodnih, nego predvsem iz jugozapadnih pokrajin. Dejansko je treba priznati, da postaja pokrajina zmerom bolj »južnjaska«, kakor to pravi »Gazzettino«, a obenem izgublja tudi zmerom bolj svoje biološke prednosti. Pri sedanjem razvoju bi se utegnile pšeeve navedbe glede rasne tipičnosti goriškega prebivalstva v nekaj stoletjih morda dejansko uresničiti.

Drobne novice

Nova grobova. V Ricmanjih pri Trstu so v sredo 25. januarja položili k večnemu počitku vzornega družinskega očeta in zavednega moža, dolgoletnega cerkovnika Miho Kureta. Pokojnik je vzgojil svojih deset otrok v duhu tradicij domačega kraja. Šest jih živi v Italiji, štirje pa so našli novo domovino v Jugoslaviji. Kako priljubljen je bil Kuret v domačem kraju in daleč naokoli, je izprčal tudi pogreb, katerega se je udeležila duhovščina, predstavniki oblasti ter veliko število prijateljev in znancev, ki so ga spremlili na zadnji poti. — V Dobravljah na Vipavskem je pred dnevi umrla g. Rozalija Črnigoi, roj. Kravos. Dosegla je redko starost 96 let. Pogreba pokojnice, ki je bila znana daleč preko meja svetokriške občine, se je udeležilo mnogo ljudi. Preostalih naše sožalje!

Pred goriškim sodiščem je bil v četrtek proces proti 38 let staremu Stanislavu Nikolaviču iz Steverjana in 40 let staremu Albinu Mijanu iz Ločnika pri Gorici. Lani sta se brez potnega lista odpravila čez mejo, a sta se kmalu spet vrnila domov. Obsojena sta bila na zaporno kazen po 6 mesecev ter na globo po 2000 lir. Prijavljen pa je bil sodišču 35letni Rafael Kržman iz Rihemberka, ki je pred dvema tednoma ubežal preko meje.

Hripa. Proti koncu starega leta je začela v Trstu in okolici razsajati hripa. Bolezzen je dobila zadnje dni epidemični značaj, čemur je še precej pripomoglo južno vreme. V mnogih primerih se je pri bolnikih razvila pljučnica, ki je zahtevala tudi že po 30 žrtve na dan. Smrtnih primerov v Trstu že zlepa ni bilo toliko. Posebno težko so prenesli bolezen starejši ljudje. Influenca se širi tudi na deželi.

Spričo nove rase politike so pričeli židje v zadnjih mesecih kar v množicah prestopati v katoliško veroizpoved. Lani se je v Trstu pokristjaniilo skoraj 700 židov, približno ena desetina vsega židovskega prebivalstva tržaške pokrajine. Toliko spreobrnencev tržaško-koprski škofija zlepa še ni doživela.

Voda v Istri. Pred dnevi so napeljali spet v nekaj istrskih vasi vodo iz štivanskih studencev. Vodo so dobile predvsem Levade in Oprtalj. Konzorcij za istrski vodovod, v čigar območje spada 46 istrskih občin, je izdal za vodovodne naprave in napeljeval doselej že 87 milijonov lir. Vodo so napeljali v glavne kraje 14 občin.

Na železniški progi Trst—Reka name-ravajo uvesti motorne vlake, ki bodo po napovedih železnihških strokovnjakov vozili z brzino 80 km na uro, tako da bo trajala vožnja od Trsta do Reke le 2 uri. Motor-ni vlaki naj bi na tej progi vozili že prihodnji mesec.

Pri gradnji nove električne centrale v Ložicah blizu Anrovega ob Soči, se je pretekli ponedeljek smrtno ponesrečil Aleksander Kleč iz Tolm'na. Z večjo skupino delavcev je bil zaposlen pri razstreljevanju skalovja, skozi katero nameravajo izvršiti predor, da bi po njem napeljali Sočo v novo podzemsko električno centralo. Ko so baš razstrelili velik skalnati blok, se je na Kleča zvalila skala, ki je bila težka več stotov, in mu zdrobila prsni koš ter lobanjo. Kleč je bil pri 10.000 mrtev.

V Trzinu grade nove 10.000tonske tovorne ladje za družbo Sidarma. Ladje so vse istega tipa. Že to leto bodo prve tri motorne ladje dograjene. Zgradili pa bodo za omenjeno družbo še nadaljnje tri take motorne ladje.

V goriški okoliščini se je nevarno ponesrečil 18letni Konrad Somsč iz Gorice. Z motornim kolesom, na katerem je nastal defekt, se je zaletel v kamen ob cesti. Pri padcu je dobil smrtno nevarne notranje poškodbe. Prepeljali so ga v goriško bolnišnico, kjer mu zdravniki skušajo rešiti življenje.

Velik požar. Preteklo sredo je nastal v Bovcu v gostilni »pri Zvezdi«, ki je last Ferdinand Mlekuz, velik požar. Vse kaže, da so ga povzročile iskre, ki so iz dimnika zašle na podstrešje hiše, na katerem je bilo okrog 70 stotov sena. Ogenj se je zaradi močnega vetra naglo razširil, tako da so se morali gasilci in vojak, ki so prihitali na pomoč, dolgo boriti, da so ga vsaj delno omejili. Požar je uničil ostrešje velike stavbe, vse seno, okrog 200 m drv in mnogo pohištva. Lastnik in najemnik, ki je imela v najemu gostilno, je povzročil okrog 35.000 lir škodo.

Gorelo je v sredo tudi na posestvu Josipa Semrova na Novem svetu pri Črnem vrhu. Tu je požar uničil sen' in prav velike množine sena. Škoda je bilo za 17.000 lir, ki je bila pa vsa krita z zavarovalnico.

Izbrabane loterijske številke: Bari 76, 55, 48, 85, 71; Benetke 58, 84, 13, 51, 32; Florenca 24, 40, 12, 77, 30; Milan 47, 85, 18, 38, 50; Neapelj 73, 34, 8, 39, 17; Palermo 52, 25, 63, 84, 60; Rim 56, 87, 82, 90, 53; Turin 27, 48, 40, 33, 67.

SOKOL

Sokol v Mozirju. Tradicionalna sokolska maškera v Mozirju bo na svečeno 2. februarja z začetkom ob 20. v vseh prostorih Sokolskega doma. Dekoracija bo le, to prekašala v dosejanje. V čaru breskovega cvetja in pisanih metuljev in ob zvokih priznane Jony-jazza iz Celja bomo pozabili vse tegobe in skrbi, ki plavajo nad razburkanu Evropo. Kdor hoče preživeti vsaj eno predpustno noč resnično plodno, kdor si želi pristne zabave, naj pride v Mozirje na sokolsko maškera! Zveze z vlaki in avtobusi so za vse ugodne.

Izgube češkoslovaškega Sokolstva po ureditvi mej po monakovskem diktatu so naslednje: pod nemško oblast je prišlo 329 društev, 78 člet ter 2 poverjenosti v skupno 44.462 članstva, 6567 naraščaja in 30.496 dece. V poljsko državo je prešlo 38 društev, 4 čete in dvoje poverjenosti v 6537 članstva, 1348 naraščaja in 5054 dece, dočim so Madžari pobrali 40 društev, 14 čet s 6047 članstva, 1210 naraščaja in 4284 dece. Skupaj torej nad 100.000 pripadnikov.

R A D I O

Nedelja 29. januarja

Ljubljana 8: Salonski kvartet. — 9: Napovedi in poročila. — 9.15: Cerkevna glasba iz trnovske cerkve. — 9.45: Verski govor (dr. I. Lenček). — 10: Šramel kvartet »štirje fantje«. — 11: Plošče za oddih. — 11.30: Koncert operne glasbe. Sodelujejo: ga. Pavla Lovsetova, g. R. Primožič in Radijski orkester (dir. D. M. Šijanec). — 13: Napovedi, poročila. — 13.20: Harmoniko igra g. R. Pilih. — 17: Kmet. ura; Gospodarska škoda pri silnavki in parkljevki (dr. Zibert Šimon). — 17.30: Veselo popoldne (Trboveljski pevski jazz-kvartet in plošče). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Klavirski koncert ge. Marte Valjalo. — 20.30: Veseli zvoki Radijskega orkestra. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Plesna glasba iz restavracije Emona.

Beograd 17.20: Pevski zbor in orkester. — 20: Narodne pesmi in orkestralna glasba. — 21.30: Ruske pesmi in romance. — 22.20: Lahka godba. — Zagreb 16.45: Lahka glasba. — 20: Lahka glasba in recitacije. — 22.20: Ples. — Praga 19.20: Plošče in zvočne slike. — 21.10: Plesi in korale. — 22.20: Plošče in plesi. — Varšava 21.20: Petje in ples. — Sorija 18: Lahka in plesna muzika. — 19: Komorni koncert. — 20: Peje. — 20.55: Iz operet. — 21.30: Lahka in plesna muzika. — Dunaj 12: Mali orkester. — 17: Koncert po željah. — 18.45: Godba na pihala. — 20.10: Koncertni večer. — 22.30: Lahka in plesna muzika. — 22.30: Nočni koncert in ples. — Berlin 19.30: Plošče. — 20.10: Lahka glasba. — 22.30: Ples. — München 20.10: Bizetova opera »Iskralci bisero. — 22.30: Lahka godba in ples. — Pariz 20.30: Plošče. — 21.30: Gledališki večer. — 23.45: Plošče in plesi.

Ponedeljek, 30. januarja

Ljubljana 12: Zvoki iz češke (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Koncert Radijskega orkestra. — 14: Napovedi. — 18: Zdravniška ura: Mladeničen in mladenkama na pot (dr. Anton Breclj). — 18.20: Smetana: Valenštajnov Tabor (suits-plošče). — 18.40: Umetnostni spomeniki na Stajerskem: Sladka gora (dr. Fr. Stele). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Zanimivosti. — 20: Sentimentalni in veseli napevi. Poje g. Drago Žagar, igra Radijski orkester. — 21.10: Komorni trio (gdč. Fr. Ornikova, g. C. Šedlbauer, g. M. Lipovšek). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Plošče za zabavo in za ples.

Beograd 16.45: Orkestralni koncert. — 17.45: Violinske skladbe. — 18.35: Lahka godba. — 20: Prenos opere iz Nar. gledališča. — Zagreb 17.15: Klavirske skladbe, petje, orglice. — 20: Petje in klavirski koncert. — 21.30: Tamburaški zbor. — 22.20: Godba za ples. — Praga 19.25: Skladbe za violino in klavir. — 20: Orkestralni in violinski koncert. — 21.30: Godalni kvartet. — 22.20: Plošče. — Varšava 21.10: Klavirske skladbe. — 22: Zgo. dajina simfonije. — Sorija 16.30: Vesela muzika in plesi. — 18: Godalni orkester. — 20: Petje in lahka godba. — 21.30: Lahka in plesna muzika. — 22: Ples. — Dunaj in vse druge nemške postaje 11: Korale. — 13: Veliki orkester. — 15: Lisztova glasba. — 17: Orkester, zbor in solisti. — 19: Čelo in klavir. — 19.20: Veliki orkester. — 27.30: Lahka godba in ples. — Pariz 19.05: Petje. — 19.30: Koncert iz Nice. — 21: Petje. — 21.15: Prenos Verdijeve opere »Aida«.

Za nedeljsko popoldne

Pet novih orehov

Stric Matic je mislil, da se bodo »Met-larji« ustrašili velikega števila ugank in njihove težavnosti, pa se je bridko zmotil. Ta teden so ga kar zasuli z rešitvami, in siromak je imel s pregledovanjem rešitev toliko dela, da dvakrat ni mogel iti k večerji. Pa je odkril marsikaj! Na primer to, da je bila pri dveh ali treh reševalcih, ki so samozavestno zapisali, da pošiljajo pravilno rešitev vseh ugank, pravilno rešena samo ena uganke. Pa še marsikaj podobnega. Drugi spet niso vedeli, koliko ugank morajo pravilno rešiti, da pridejo v poštev pri žrebanju za nagrade. Najmanj tri, to pa zaradi tega, ker da stric Matic vselej vsaj eno zelo težavno uganke, ki je namenjena samo najspretnjšim reševalcem in ki jo navadno rešijo oni rešijo. Ker pa ni namen nagrad, da bi jih dobili samo najspretnjši, ampak vsakdo, kdor se trudi, se je stric Matic odločil, da bo pripustil k žrebanju vse tiste, ki bodo pravilno rešili vsaj tri izmed petih ugank. Rešitve morajo biti do petka popoldne v »Jutro-ve« uredništvu. Poleg naslova naj bo pripis »Oddelek za uganke«. Zdjaj pa dosti sreče pri današnjem reševanju!

Prvi oreh

Deček, ki pomaga materi, mora prinesiti najmanj sedem litrov vode, ima pa samo dva lonca, in sicer enega, ki drži 5 litrov,

in enega, ki drži štiri litre. Kako bo samo s tema dvema loncema svojo nalogo pravilno rešil?

Drugi oreh

Množiti znate, kaj ne? Seveda s številkami, ne pa s črkami. Pa se da tudi z njimi. Namestu črk v tem množenju je treba vstaviti prave številke, pa se bo račun lepo izšel:

HEF X GCIH
KGEA
IBIA
DHA
KABF
KDEAHBF

Tretji oreh

Za spretnostne uganke smo danes izbrali šifro, ki jo je treba rešiti. Kako se šifre rešujejo, je »Jutro« svoje čase že pisalo in jih tudi nekaj objavilo. Treba je seštet posamezne črke šifre po gostoti, potem pa vzeti še kakšen drug poljuben tekst in prav tako seštet črke. Nato se da po primerjanju že približno ugotoviti, katera črka v šifri nadomešča pravo črko. Če dobro pogleda še besede z eno in dvema črkama, bo spreten reševalec hitro odkril večino črk.

T NGKICJN ZSVBPN JČ R LPNEJČ-GDJPK RA BG SAJZJZ URGIG OSAO-SPRZAKZG ZJHSG. OSJ ZAN PEMPEV-

KA U UAMJLJ NASJ ZVBJ ROSAZČPRZ. P ZJHSGI KA ČGZ MJRZ SA OJGRM JČ KJI KA ZVBJ ČALGK PEKGUM. ZJHSA RP SA RZGS JTVN LBP KJI KA OSUJ VOPSGEMKGM RA OG SA ČA BG VEPZPUJZ. BGČGZČKG KA OSGU MGILG.

Četrty oreh

Tale je še spomin na božič. Dva otroka sta stala pod drevescem, ki je bilo razsvetljeno s svečicami. Dekle je svečice prešlo in povedalo, da jih je 156. Deček pa svetilni samo šel, ampak jih je razdelil tudi po barvah. Pri tem je ugotovil, da so svečice rumene, zelene, rdeče in bele. Zelenih svečic je četrto več kakor rumenih, rdečih četrto več kakor rumenih in zelenih skupaj, belih pa četrto več kakor rumenih, zelenih in rdečih skupaj. Koliko svečic vsake barve je bilo na drevesu?

Peti oreh

Devet dečkov igra igro »bum«. Steje se po vrsti od številke 1 dalje, in sicer tako, da pove vsak deček po eno številko. Če pa pride na vrsto številka, ki vsebuje 7 (7, 17, 37, 71, 72 itd.) ali pa številka, ki je mnogokratnik številke 7 (7, 14, 21, 28 itd.), je treba reči namestu tega števila »bum!«. Karl začne s številko 1, Emil je prvi, ki reče »bum!«. Potem rečejo »Bum!« Riko, Maks in Rudolf. Franc in Karl rečeta drug za drugim »bum!«. Potem prideta drugi na vrsto Maks in Karl in za njima Rihard. Oto igra pokvari, ker reče namestu besede »bum!« številko. Zato je treba igro iznova začeti. Edini, ki do novega začetka igre ni rekel besede »bum!«, je Viljem. Zdjaj

je treba na sliko zapisati imena posameznih dečkov, če štejemo v isti smeri. kakor teče kazalec ure, in je Karl deček, ki je zaznamovan z zvezdico.

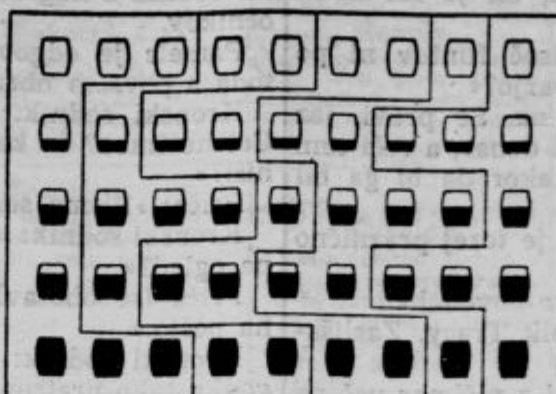
Med reševalce, ki bodo o pravem času poslali rešitve, bo stric Matic razdelil deset lepih knjig.

Rešitve iz zadnje nedeljske številke

Prvi oreh: Najprej je treba pritisniti na gumb $\frac{1}{4}$, da se spustimo v deveto nadstropje, potem nas pa gumb 7 dvigne v 63. nadstropje.

Drugi oreh: Stric Matic je seveda prijatelj vina.

Tretji oreh: Pravilnih rešitev je več. Najprimernejša pa je ta, ki jo kaže naša slika:

Četrty oreh: Najmlajši je Ivan. Peti oreh: V začetku je imel Karel 13 jabolk, Emil 7 jabolk, Pavel pa 4 jabolka.

Vsem, ki želijo s CMD na Oplenac
Za vplačila in obroke je odprt čekovni račun

Ljubljana, 28. januarja
Za letošnji binokostni izlet CMD na Oplenac objavlja šentpeterska podružnica kot prirediteljica naslednja navodila:

Pohitite s prijavi in takoj ob prijavi vplačate vsaj delno znesek za vožnjo. Prijave morajo navesti rojstne podatke, bivališče, pri državnih uslužbenih številko legitimacije, pri članih Nabavljalne zadruge številko članske knjižice. Vožnja z brzo vlakom in avtobusom iz Ljubljane na Oplenac in nazaj stane v II. razredu 280 din, v III. razredu pa 200 din. Prehrana (dve večerji, kosilo in zajtrk) bo stala 35 din, prenočnina pa bo od 15 do 50 din.

Romanja se lahko udeležijo tudi nečlani CMD, prav gotovo pa ni velika žrtve, če se vsakdo včlani pri tej stari narodno obrambni družbi, saj je letna članarina komaj 12 din. Za prijavitelje izven Ljubljane, ki bivaljo stran od glavne proge, bo zaproseno za polovično vožnino do glavne proge. Kr. banska uprava bo naprosena, da dovoli izredni dopust uslužbenecem, ki gredo na Oplenac, in da se jim ti dnevi ne bi vračunali v redni dopust. Enako bo zaprosena zbornica za TOI, da dobi dopust trgovski nastavljen. Odbor je prejel nekatera pisma iz Primorja. Seveda se lahko pridružijo potovanju in bo odbor prav rad sprejel te prijave ter jih bo vse vpošteval, ako prispejo pravočasno.

V Ljubljani sprejmejo prijave in vplačila ter dajejo vsa potrebna pojasnila: gđc. blagajničarka v Bonačevi trgovini v Šelburgovi ulici, dalje ga. Nilka Potočnikova, Slomškova 17, ga. Angela Tomševa, Slomškova 21 in Tone Čotar, uradnik Pokojninskega zavoda, Obirska ulica.

Klavirji
pianini

Warbinek

Warbinek
Ljubljana
Miklošičeva cesta 11
pri Frančiškanih cerkvi

Warbinek

Warbinek
Ljubljana
Miklošičeva cesta 11
pri Frančiškanih cerkvi

Sveže najfinišje
norveško

ribje olje

se priporoča bledim in slabotnim osebam
iz lekarne

dr. G. PICCOLLIJA
v Ljubljani

Štiri ali pet sobno
stanovanje

v centru ali v vili ob Tivoliju išče stalna in solidna stranka brez otrok za maj. — Nujne ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Komfortno«.

HAHNER
F. SCHNEIDER
ZAGREB, NIKOLIĆEVA 10

Velika tovarna vagonov
potrebuje

več ključavničarjev, strugarjev in elektrovarilcev.

Javiti se je pisмено na »Propaganda« a. d., Beograd, prej. Jug. Rudolf Mosse d. d., poštni predal 409 pod »1088«.

Oblastveno koncesijonirano
mizarsko in pogrebno podjetje M. Gogala na Bledu

ima v zalogi vsakovrstne lesene in kovinske krste za prevoz in grobnice od preproste do najfinišne izdelave. Obenem vam nudi vse zvrstne spadajoče potrebščine, dekoracijo sobe itd. po znatno znižanim cenah. — V slučaju potrebe kličite telefon št. 352 in zahtevano se vam v najkrajšem času dostavi na dom. Postrežba točna, plačilni pogoji ugodni.

Nedelja, 5. ob 15.: Dobrudža. Izven. Znižane cene od 20. din navzdol. Ob 20. Potopljivi svet. Izven. Znižane cene. Ponedeljek, 6. ob 15. Sneguljica. Brezplačna mladinska predstava.

Torek, 7.: Kralj na Betajnovi. Gostovanje ansambla Mariborskega Narodnega gledališča. Izven.

O P E R A
Nedelja, 29. ob 15.: Roxy. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. Ob 20. Gioconda. Gostuje Ljubica Karena. Izven. Znižane cene od 30. navzdol.

Ponedeljek, 30.: Zaprt.

Torek, 31.: Zaprt (generalka). Sreda, 1. februarja. Lohengrin. Premiera. Premierski abonma.

Četrtek, 2. ob 15.: Grofica Marica. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. Ob 20. Tosca. Gostovanje Vere Majdičeve in Josipa Gostiča. Izven.

Petek, 3.: Jolanta. Gianni Schicchi. Red Četrtek.

Sobota, 4.: Frasnica. Red A. Nedelja, 5. ob 15.: Pod to goro zeleno. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. Ob 20. Evgenij Onegin. Znižane cene od 30 din navzdol.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Nedelja, 29. ob 15.15.: Dobri vojak švejk. Ob 20.15. peč.

Sreda, 1. februarja ob 20.: Peč. Gostovanje v Novem mestu.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE
Nedelja, 29. ob 15.: Vse za šalo. Ob 20. »Pesem s ceste«. Globoko znižane cene. Zadnjič.

Ponedeljek, 30. Zaprt.

Torek, 31. ob 20.: Avtomelody. Premiera. C.

Telefon

»Ali je kdo klical, ko me ni bilo doma, Ančka?«

»Da, gospa. Brazilsko poslanstvo.«

»O, kakšna čast! In kaj so hoteli?«

»Nič. Samo v številki so se zmotili.«

TEL. 2951

DRVA

PREMOG

IVSCHUMI

DOLENJSKA

CEITA

Žive

divje zajce

samce, za osvežitev

krvi prodaja

Jugoslav d. d.

Zagreb, pošt. pret. 72.

SERIRAJ

V »JUTRU«!

MARKOVE KAPLJICE

so že 150 let preskušene in kot najboljše zdravilo priznane kapljice za želodec, zoper bolečine, napetost, pomankanje teka itd. 1 steklenica din 22.—. Ako ste bolni na želodcu, pišite takoj na:

Ogl. Reg. S. št. 1990-1935 GRADSKA LJEKARNA, ZAGREB 5, GORNJIGRAD.

GOSTILNO IN HOTEL

v Rogatcu

4 gostilniški lokali, velika dvorana z gledališkim odrom, veranda, avtogaraža, kleti, shrambe, hladilne naprave, obsežen zelenjadni vrt. z vsem inventarjem, oddamo v najem. Sredi trga, 10 tujskih sob. Ponudniki, ki bi mogli izvrševati tudi mesarsko obrt, imajo prednost. Ponudbe z navedbo jamstva poslati

CELJSKI MESTNI HRANILNICE V CELJU.

ZA USTANOVITEV velike mesne in konzervne industrije IŠČEM

družabnikov

z večjim kapitalom.

Ponudbe pod šifro: »Rentabilno« na oglasni oddelek »JUTRA«.

ODON KOUTNY

kot soprog, potrj od žalosti ter ginjen preobilnih dokazov simpatij do moje prerano premislile ljube ženke Amalije se tem potom

ISKRENO ZAHVALJUJEM VAM VSEM, VSEM

ki ste pomagali lajšati njene zadnje ure, ter dali na katerikoli način izraz sočutja. V prvi vrsti pa Vam veličajno gospod dr. A. Volavšek. Četudi r. l. bila nobena zdravniška veda kos odpraviti zle posledice hrabro prenešenih kupov nezastuženega gorja, ki so razjedali skozi štirinajst let njeno z granitnimi kremplji okleščeno srce, ste ji pa le Vi, gospod zdravnik, s svojo vedo in pomočjo najmlajšega sodnika našega, neštetokrat rešili in podaljšali na nitki višje življenje. V minulih bridkih časih ji nudili zdravniško in moralno pomoč celo nesebično, kar Vam more edino Bog poplačati.

NAM VSEM PA, KI SMO POZNALI NJENO BLAGO DUŠO BO PA OSTALA RAJNKA V NAJBOLJŠEM SPOMINU IN ZA VEČNO VKLESANA NE V HLADNEM NEIZPROSNO TRDEM MARMORJU TEMVEČ V NAŠIH TOPLIH SOČUTNIH SRCIH KOT VZOR SKRBE, VERNE IN DO DNA DUŠE POŠTENE ŽENE IN DRUŽICE.

Maša zadušnica se bo darovala dne 30. januarja 1939 ob 6.30 v farni cerkvi sv. Frančiška v šiški.

RAZPIS

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje za novo stavbo v Celju ob Krekovi cesti

oddajo težaskih, zidarskih, železobetonskih, kamnoseških, tesarskih, krovskih in kleparskih del,

ter za stavbo v Kranju ob državni cesti na Bled

oddajo mizarskih del ter vodovodne instalacije in sanitarne opreme.

Vsi potrebni podatki, kot razpis, proračun in načrti se dobe od 3. II. 1939. dalje v gradbenem oddelku Pokojninskega zavoda, Ljubljana, Gajeva ulica 5-II, soba št. 221.

Zapečatenе ponudbe, opremljene v smislu razpisa, je vložiti do 14. II. 1939, 12. ure popoldne v vložišču Pokojninskega zavoda, Gajeva 5-I, soba št. 122.

Pokojninski zavod za nameščence
v Ljubljani

VALENTIN HLADIN
veletrgovec v Celju
Slava njegovemu spominu!
CELJE, 28. januarja 1939.
Uprava Združenja trgovcev

E. G.

Strel v grajski knjižnici

Roman

Priča: »Videti je, da ne. Saj vam hočem samo razložiti, da je bil Murr zato tako vesel, ker ga je imel pod kapo.«

Kronski sodnik: »Morda bi bil kdo tako prijeten in bi mi razložil, kaj hoče priča s tem povedati?«

Polkovnik Winter je poskočil in šepnil gospodu Mallabyju nekaj na uho.

»Povejte mi, Meredith, je vprašal stotnik Bellamy, »ali je ta Tracy res tako bedast, kakor je soditi po njegovem obrazu in govorjenju?«

»Nikakor ne, je odvrnil John Meredith.

»Saj bi tudi skoraj ne bilo mogoče, je menil scotlandyardski izvedenec.

Kronski sodnik: »Kako se je izražala nenavadna — ehm — razigranost gospoda Fawcetta?«

Priča (nedolžno): »Mda, sam ne vem, kaj naj rečem. Vedel se je, kakor da bi mu bili pravkar poslali ček za nekaj tisoč funtov.«

Kronski sodnik: »Res je bil dobil pismo?«

Priča: »Pismo?«

Kronski sodnik: »Ali ste to samo tako rekli ali imate res vzrok za domnevo, da je dobil takšno vso?«

Priča: »Da, kakopak, še malo ne.«

Kronski sodnik: »Kako naj razumem ta odgovor?«

Priča: »Zelo preprosto, se pravi, rekel sem samo tako, in povsem neznan mi je, ali je res dobil kako pismo ali ne.«

Kronski sodnik: »Teh dva tisoč funtov ni po tem takem v nobeni zvezi s stvarjo?«

Priča: »Da, kakopak, seveda ne. Se pravi, jaz vsaj ne vem. Morda je res prejel denar, a reči sem hotel samo, da je bilo videti, kakor da bi ga bil dobil.«

Kronski sodnik: »Zdel se vam je torej praznično razpoložen?«

Priča: »Da, seveda, a to sem že povedal.«

Kronski sodnik: »Hvala, stotnik Tracy. Zaslusnajte je končano.«

Priča: »Ali vam ne morem biti z ničimer več na uslugo?«

Kronski sodnik: »Mislim, da ne.«

Priča: »Sami boste pač najbolje vedeli. Sluga pokoren.«

Kronski sodnik: »Na vrsti je lady Colchestrka!«

Pamelina izpovedba

Pamela je prebledela, ko je začula svoje ime. Stara grafica se je v skrbih ozrla na njen odločni obraz in ji stisnila roko. Nato je z grmečim glasom zašepetala:

»Temu Wallabyju se le nikar ne daj oplasiti, dete!«

Polkovnik Maiwaring se je sklonil k nji in mirno popravil: »Mallaby se piše, ne Wallaby.«

»Saj tako pravim. Wallaby, kakor mali kenguruji. Gotovo je doma iz Avstralije.« Grafica vdova

se je debelo in hrupno zasmejala, tako da je kronski sodnik z nagbrnčenim čelom poškilil izza naočnikov.

Pamela je odgovarjala na vprašanja zelo tiho, toda s povsem obrzdanim glasom.

Kronski sodnik: »Torej ste šli po rutico, lady Colchestrka? In kaj ste delali ta čas, ko ste bili v hiši?«

Priča: »Pisma sem pisala.«

Kronski sodnik: »Ali bi bilo moči dobiti ta pisma na ogled?«

Priča (se obotavlja): »Nisem... nisem jih dala na pošto.«

Kronski sodnik: »Ali ste bili od usodnega dogodka tako pretreseni, da ste to pozabili?«

Priča (se hlavno, z izrazom skrbi ozre na kronskega sodnika): »Ne. Jaz... Težko je razložiti. Mislim namreč... da jih ni bilo več treba odposiljati.«

Kronski sodnik (nagbrnčeno čelo): »Ne razumem vas docela, lady Colchestrka. Vsako pismo je treba dati na pošto. Ali hočete morda reči, da ste se premislili in jih niste oddali?«

Priča (se oddahne): »Da, tako je. Premislila sem se.«

Kronski sodnik: »Torej še imate tista pisma?«

Priča: »Ohi!«

Kronski sodnik: »Ali vas smem opozoriti, lady Colchestrka, da še niste odgovorili na moje vprašanje?«

Priča (zbegana gleda okrog sebe): »Ne, seveda ne. Vprašali ste, ali jih še imam?«

Kronski sodnik (jo trdo pogleda): »Da. Ali jih še imate?«

Priča (kakor da bi si hotela odpeti obleko): »Da.«

Kronski sodnik: »Torej jih lahko predložite, če bi bilo treba?«

Priča: »Da... mislim, da.«

Kronski sodnik: »Komu ste pisali ta pisma?«

Priča: »Oh, nikomur takemu, da bi bilo važno.«

Kronski sodnik: »Bi nam povedali imena?«

Priča (težko diha): »Prav za prav je bilo samo eno pismo... in nerada bi... Ali moram povedati?«

Kronski sodnik (mirno): »Lady Colchestrka, kakor sami pravite, niste pisali nikomur takemu, da bi bilo važno. Torej pač ne morete imeti pomislekov, da nam ne bi povedali imena.«

Priča: »To je seveda res, a zadeva je povsem osebna.«

Kronski sodnik (strogo): »Tudi smrt je povsem osebna zadeva, in mi tu preiskujemo smrt človeka, ki je umrl od tuje roke. Ako je vaše pismo v kakršni zvezi s stvarjo, pomeni vsako prikrivanje hudo krivico. Ali je bilo pismo namenjeno komu v hiši?«

Priča (obupano): »Rada vam pomagam, kakor vem in znam, ali —«

Pamela je premolknila in se bolestno ozrla na Meredith. V njenih velikih, temnih očeh je bilo obupno vprašanje. Meredith se je rahlo nasmehnil in nalahno pokimal, pri tem pa z ustnicami oblikoval besede: »Le govorite! Pogum!«

Priča (z vidnim naporom): »Pismo je bilo namenjeno nekemu v hiši.«

Kronski sodnik: »Komu?«

Priča (s pobešenimi očmi): Gospodu... Fawcettu.«

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoč se malih oglasov, je naslavljanati na: Oglasni oddelek „Jutra“, Ljubljana.

Kampa, kam?

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslovov 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Kdor želi preživeti nekaj nedeljskih ur v prijetni domačnosti ob dobrem vinu in jedilih, naj gre v gostilno »Pri univerzi« v Židovsko ulico. Po strežen bo z najboljšimi vini in jedili. 1736-18

Kdor se želi razveseliti in naplesati, mora danes na koncert k Fabjan priti. Glince c IX 1726-18

Gostilna Putrich puredi danes domačo zabavo s plesom, zborna vina, gorka in mrla jedila. Vljudo vabljeno. 1850-18

Od vseh dekletov cvet iz vseh najlepših let se z njimi zavrtiš, če k Bausu pritiš. Gostilna Kramar na Dolajski cesti. Igra »Ton-ton« orkester. 1861-18

INSERIRAJTE V »JUTRO«!

G. Th. Rotman:

Kapitan Kozlostrelec gre leve loviti

66

Z vrečo, vrvjo in nevarno rutico sta se splazila k spečemu gorilu... Stanko mu je podrl rutico pod nos, Janko mu je pa nataknil vrečo na glavo. Z vrvjo sta zvezala žival tako trdo, da se nikakor ne bi mogla ganiti, če bi se zavedla. Nato sta z velikim trudom snele kapitana z veje in ga postavila na noge.

67

»Ta je bila pa res huda!« je rekel kapitan. »A kako spravimo opico s seboj?« — Tedaj se je grmovje razgrnilo in pokazala sta se dva črnca. Iskala sta zelišč za Utemetutija, svojega glavarja, ki so ga strašansko boleli zobolje, in zdaj sta si mislila: »Nu, če znajo ti ljudje kar tako, tebi ni, meni nič, ugnati velikega gorilo, bodo gotovo tudi znali ozdraviti zobobol!«

Službo dobi

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslovov 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Natakarico simpatično, staro do 27 let, sprejemno v Ljubljani, z nekaj kavic. Naslov v vseh posloval. Jutra. 1621-1

2 šivilji za perilo za moške srnce proti dobi plači, trani o stanovanju sprejme za stalno izdelovalnica perila Dutsch, — Pančevo. 83-1

Natakarico takoj sprejemno za gostilno oziroma buffet v centru Ljubljane. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Zmožna kavič.« 1629-1

Zanesljivega uradnika mlajšega, zmožnega slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika, kakor sprejme industrijsko podjetje v Ljubljani. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Zanesljiv uradnik.« 1623-1

Sobarja in kuharico iščejo za beogradske hiše. V posev pridejo samo z dolgoletno prakso in prvotno preprosto. Ponudbe s prepiš pripravi in zahtevkom plače na Propaganda, Beograd, pošt. pret. 409 pod »1089.« 1525-1

Natakarico pošteno, prijetno zunanosti, staro do 25 let, sprejemno s 15. februarjem. Interesentke naj se osebno zgledajo pri Cili Lukež, gostilničarki v Brezicah. 1596-1

Kontoristko dobro strojevisko, zmožno slovenske in nemške stenografije, sprejme večje podjetje v Kranju. Gospodične, ki so službovale v kakšnem trgovskem podjetju imajo prednost. Ponudbe pošljite pod »Nastop 1. marca ali aprila« na og. odd. Jutra. 1593-1

Perfekten železninar ki je več tudi v barvni stroki, dobi stalno mesto. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Pislo to zmožnost.« 1594-1

Natakarica zmožna nemščine, perfektna, vlijudna, delavna, se takoj sprejme. Sliko pošljite na ogled in hišni hapec izurjen nekoliko v vrstnem, e takoj sprejme. H. Stavracija Sevnica. 1597-1

Trgovski pomočnik mlajši, dober prodajalec za trgovino mešane stroke, v okolici Maribora, dobi mesto. Ponudbe na podruž. Jutra v Mariboru pod »Maribor — okolica 100.« 1535-1

Šiviljo samostojno, z obrtjo, dobrih okusov, z nekaj denarja, iščem. Ponudbe pod »Kompanjona na dobi točki« na og. odd. Jutra. 1479-1

Uradnico po možnosti z nekaj prakso v gradbeni ali nudbe z navedbo zahtevanih strokovnih pogojev na IV. Plemeji, gradbeno podjetje, Bled. 1508-1

Delovodja trgovsko izobražen se sprejme za manjšo podjetje. Absolventi delovodke šole imajo prednost. Lastnorčno pisanje na podruž. Jutra v Celju pod »Na tančen.« 1668-1

Zanesljivo dekle

mlado, čedno, ki ima veselje do kuhe, iščem. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Dobra spravevala.« 1550-1

Kuharico zmožno dobre kuhe, se lo svažno, ki bi opravljala tudi druga hišna dela iščem k obitelji brez otrok. Naslov v posloval. Jutra. 1662-1

Kontoristko s trgovsko prakso za pol dnevnno službo sprejme manjše podjetje. Lastno ročno pisanje ponudbe na podruž. Jutra v Celju pod »Samostojna.« 1667-1

Plačilni natakar(ica) dobi mesto takoj. Pogoji strokovna izobrazba, večletna spravevala, da sta služila v večji restavraciji. — Kavičje zmožni naj pošljejo ponudbe s sliko na podruž. Jutra Maribor pod »Loterija.« 1671-1

Natakarice servirke sprejemne takoj. Pogoji, da govori slovensko in nemško in da sta služila v večji restavraciji. Ponudbe s sliko na podruž. Jutra Maribor pod »Loterija.« 1673-1

Šofer mehanik, ki je več samostojnega popravila z večletno prakso dobi mesto k tovornemu avtomobilu. Nastop 15. febr. Ne starejši od 30 let. Kavcija 5000 din. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Blitz.« 1595-1

Trg. pomočnico s kavcijo 30.000 din takoj sprejemno. Zvenitev ni izključena. Cenj. ponudbe na og. odd. Jutra pod »Pro-mete.« 1587-1

2 frizerki brivskega pomočnika do bre moči ter vajenke, katera se dela, sprejme takoj. Dolar Stane, Dol. Logatec. 1609-1

Vrtnarskega pomočnika po možnosti z znanjem sadjarstva iščem. Herz manský, Ljubljana, vrt narstvo, Večna pot 59. 1734-1

Modistinja samostojna moč dobi službo. Japelj Fatur, Nabrežje 20 septembra št. 2. 1730-1

Za slaščičarno iščem prodajalko trgovsko izobraženo, veselo narave z znanjem nemškega jezika. Plača 500 din in vsa oskrba v hiši. Nastop takoj. Ponudbe s sliko in spravevali in z znanjem na og. odd. Jutra pod »Prijazna mlajša moč.« 1743-1

Prodajalka dobi mesto v trgovini z meš. blagom tik Ljubljane. Ponudbe sprejme na og. odd. Jutra pod »Sposobna samostojna moč.« 1747-1

Kuharico za vsa hišna dela z lepi mi spravevali k 3 odraslim osebam iščem za 15. februar. Ponudbe na og. odd. Jutra pod šifro »Urna in čista.« 1674-1

Prodajalko izveževano, za večjo pekarno sprejemno. Nastop takoj. Ponudbe na og. odd. Jutra pod šifro »Dobra moč.« 1853-1

Plačilna natakarica z znanjem nemščine in zmožna kavičje dobi ta ko službo. Ignac Černe Jesenice, Kralja Aleksandra trg 3. 1694-1

Pridno dekle

za vsa hišna dela pri dveh osebah v Beogradu sprejemno. Ponudbe s sliko in podatki prejšnjega službovanja poslati na: Petan, Beograd, pošta 1, predal 909. 1650-1

Modistko izveževano sprejme Stana Gregor, Smartinska c. 8. 1754-1

2 fotografska pomočnika dobi stalno službo v Ljubljani. Istotam se sprejme fotografski vajenec, Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1731-1

Absolventa sprejemno. Ponudbe na og. odd. Jutra pod šifro »Mlajša moč.« 1724-1

Postrežnico mlado, iz boljše hiše, iščem. Ponudbe na og. odd. Jutra pod šifro »Snažna.« 1833-1

Izvežvano pletilje za stalno sprejme v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1834-1

Modistko samostojno, za stalno sprejme salon »Chice« Ljubljana, Wolfova 3. 1723-1

Mesarski pomočnik večji prašič iz kože devati in izurjen v drugih delih, dobi takoj mesto. — Franc Ocirk, mesar, Povšetova 38, Ljubljana. 1912-1

Čevljarski pomočnik dober pri krojevalcu, dobi stalno službo! — Pogačar, Kamnik. 1783-1

Sobarica urna in snažna, vajena nekoliko šivanja, ki je služila v boljših hišah. Dobi mesto s 15. februarjem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1864-1

Pridno dekle pošteno iščem za raznašalko v cvetličarni. Naslov v vseh posloval. Jutra. 1795-1

Postrežnico ki stanuje pri svojih, sprejemno za dopolnilno službo, Cesta 28, okraj (Bimska) št. 7-1, vrata 9. 1785-1

Spretna sobarica ki stanuje pri svojih, nemško ali italijansko, dobi stalno službo. Naslov v vseh posloval. Jutra. 1790-1

Hišnica dobi takoj mesto. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Čista.« 1800-1

Trgovski pomočnik izurjen v železnini, dobi mesto. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Vesten in pošten.« 1803-1

Frizerko prvotno delavko, takoj sprejme salon v centru. Ponudbe pod »1938.« na og. odd. Jutra. 1844-1

Mladega trgov. sotrduknika sprejme tehnična trgovina. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Inteligent.« 1882-1

Službe išče vsaka beseda 50 par da, 3 din za šifro ali dajanje naslovov 5 din. Najmanjši znesek 12 dir

Službe išče ovisi kovinar, zanesljiv in pošten. Sposoben zlati za slugo ali skladiščnika. Sprejme tudi vsak priročni zastavljek. Ponudbe na og. odd. Jutra. 1664-2

Hotelska kuharica samostojna, specializirana tudi za srboko kuhinjo išče. Vajena sezonskega posla. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Perfektne.« 1529-2

Prijazna mladenka prosi službe blagajničarke v kakršnem koli podjetju. Položi visoko kavcijo ali garancijo v gotovini. Gre tudi kot prodajalka v buffet ali slično. Cenj. ponudbe na og. odd. Jutra pod »Delavna in zanesljiva.« 1617-2

Prodajalka mešane stroke z večletno prakso in nekaj nemščine želi službo. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Rada delam.« 1601-2

Prodajalka išče mesto. Nastopi lahko takoj ali pozneje. Ponudbe na og. odd. Jutra pod šifro »Vajena strank.« 1545-2

Manufakturst mlad, želi na lastno željo premenjati strank. Nastop z marcem ali apr. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Kengur ali detali.« 1554-2

Prodajalka verzirana v vseh strokah, želi zaposlitve pri ugledni vrstici. Pomagala bi tudi v gostilni. Ocene ponudbe na og. odd. Jutra v Celju pod »Pridna in poštena.« 1573-2

Službo gospodinje pri samostojnem, mirnem gospodu želi 32letna, zdrava, snažna in zanesljiva, večja v gospodinjstvu. Ponudbe na podruž. Jutra v Mariboru pod »Reflektiram samo na stalno službo.« 1534-2

Mesarski pomočnik

večji prašič iz kože devati in izurjen v drugih delih, dobi takoj mesto. — Franc Ocirk, mesar, Povšetova 38, Ljubljana. 1912-1

Čevljarski pomočnik dober pri krojevalcu, dobi stalno službo! — Pogačar, Kamnik. 1783-1

Sobarica urna in snažna, vajena nekoliko šivanja, ki je služila v boljših hišah. Dobi mesto s 15. februarjem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1864-1

Pridno dekle pošteno iščem za raznašalko v cvetličarni. Naslov v vseh posloval. Jutra. 1795-1

Postrežnico ki stanuje pri svojih, sprejemno za dopolnilno službo, Cesta 28, okraj (Bimska) št. 7-1, vrata 9. 1785-1

Spretna sobarica ki stanuje pri svojih, nemško ali italijansko, dobi stalno službo. Naslov v vseh posloval. Jutra. 1790-1

Hišnica dobi takoj mesto. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Čista.« 1800-1

Trgovski pomočnik izurjen v železnini, dobi mesto. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Vesten in pošten.« 1803-1

Frizerko prvotno delavko, takoj sprejme salon v centru. Ponudbe pod »1938.« na og. odd. Jutra. 1844-1

Mladega trgov. sotrduknika sprejme tehnična trgovina. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Inteligent.« 1882-1

Službe išče vsaka beseda 50 par da, 3 din za šifro ali dajanje naslovov 5 din. Najmanjši znesek 12 dir

Službe išče ovisi kovinar, zanesljiv in pošten. Sposoben zlati za slugo ali skladiščnika. Sprejme tudi vsak priročni zastavljek. Ponudbe na og. odd. Jutra. 1664-2

Hotelska kuharica samostojna, specializirana tudi za srboko kuhinjo išče. Vajena sezonskega posla. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Perfektne.« 1529-2

Prijazna mladenka prosi službe blagajničarke v kakršnem koli podjetju. Položi visoko kavcijo ali garancijo v gotovini. Gre tudi kot prodajalka v buffet ali slično. Cenj. ponudbe na og. odd. Jutra pod »Delavna in zanesljiva.« 1617-2

Prodajalka mešane stroke z večletno prakso in nekaj nemščine želi službo. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Rada delam.« 1601-2

Prodajalka išče mesto. Nastopi lahko takoj ali pozneje. Ponudbe na og. odd. Jutra pod šifro »Vajena strank.« 1545-2

Manufakturst mlad, želi na lastno željo premenjati strank. Nastop z marcem ali apr. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Kengur ali detali.« 1554-2

Prodajalka verzirana v vseh strokah, želi zaposlitve pri ugledni vrstici. Pomagala bi tudi v gostilni. Ocene ponudbe na og. odd. Jutra v Celju pod »Pridna in poštena.« 1573-2

Službo gospodinje pri samostojnem, mirnem gospodu želi 32letna, zdrava, snažna in zanesljiva, večja v gospodinjstvu. Ponudbe na podruž. Jutra v Mariboru pod »Reflektiram samo na stalno službo.« 1534-2

Prodajalka mešane stroke z večletno prakso in nekaj nemščine želi službo. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Rada delam.« 1601-2

Prodajalka išče mesto. Nastopi lahko takoj ali pozneje. Ponudbe na og. odd. Jutra pod šifro »Vajena strank.« 1545-2

Manufakturst mlad, želi na lastno željo premenjati strank. Nastop z marcem ali apr. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Kengur ali detali.« 1554-2

Prodajalka verzirana v vseh strokah, želi zaposlitve pri ugledni vrstici. Pomagala bi tudi v gostilni. Ocene ponudbe na og. odd. Jutra v Celju pod »Pridna in poštena.« 1573-2

Službo gospodinje pri samostojnem, mirnem gospodu želi 32letna, zdrava, snažna in zanesljiva, večja v gospodinjstvu. Ponudbe na podruž. Jutra v Mariboru pod »Reflektiram samo na stalno službo.« 1534-2

Prodajalka mešane stroke z večletno prakso in nekaj nemščine želi službo. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Rada delam.« 1601-2

Prodajalka išče mesto. Nastopi lahko takoj ali pozneje. Ponudbe na og. odd. Jutra pod šifro »Vajena strank.« 1545-2

Manufakturst mlad, želi na lastno željo premenjati strank. Nastop z marcem ali apr. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Kengur ali detali.« 1554-2

Mesarski pomočnik

večji prašič iz kože devati in izurjen v drugih delih, dobi takoj mesto. — Franc Ocirk, mesar, Povšetova 38, Ljubljana. 1912-1

Čevljarski pomočnik do

Vajenci (ke)

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Trgovskega vajenca (tako) sprejemam. Trgovsko vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Frizerska vajenca sprejemam. Frizerski vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Fotografsko vajenstvo sprejemam. Fotografiranje, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

14 leten fant za trgovsko vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Učenca za trgovsko vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potniki sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Potnik sprejemam. Potniško vajenstvo, dajanje naslova, najmanjši znesek 17 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pouk

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Italijansčine se želi učiti starejši gospod. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Nemščino angleščino, francoščino, italijansčino in klavir poučuje dipl. učiteljica. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Želim hitro in dobro znanje italijansčine. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Dragocenosti sakovno zlati kupuje pr. najvišji cenab. ERNE - juvelir. Ljubljana. 1751-44

Radio Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Philips radio 4-cestni, novejši tipe ter dobro ohranjen. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Radio aparat dober kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pridelki

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Oves bosanski, v vagonih nakladah, razpoložljivi. S. G. J. Karanović, Bosanski Novi. 1539-33

Konjskega sena par tisoč kg. prvovrstnega, prodaja. Karl Kirm. Votranje gorice, p. Brezovica. 1553-33

Pristen namizni med na drobno in na debelo. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Sadje Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Jabolka kupim prvovrstna. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Parni kotel rabljen, kupimo v brezhibnem stanju. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Plinska peč

za kopalnico ali pisarno. Napredni. Domobranska cesta 17-1. 1849-6

Izložena okna 4 velika, prodajo. Izve. Kmetiška posojilnica. 1840-6

Vodogrelno napravo z boilerjem, grelcem in cevmi itd., kompletno poceni prodaja. Tribuč. Tržaška 42, telefon št. 26-05. 1876-6

Mizo 180 cm dolgo, in 90 cm široko, z 9 predali, prodaja. Trnovska ul. 1. 1885-6

Kupim vsaka beseda 50 par da, veka 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 12 din

Plinske cevi ali vodovodne stare rabljene tudi poskodovane v dolžini 30 m kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Parni kotel rabljen, kupimo v brezhibnem stanju. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Pohištvo Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Tovorni avto

Chevrolet Truck 2 in pol tonski, poceni napredni. Vprašanja na Brški, pošta Gornja Lenjava. 1542-10

Diesel motor -od ujdaj 10 op 8 nudbe: Zelesen, Krupavnik, pošta Gornja Lenjava. 1591-10

Opel super six limuzina mod. 1938 kot nov zelo udoben napredni. Ogled na vselej. 1740-10

Motorno kolo 750 ccm Indian Police Scout, z zelo dobrom stanju poceni prodaja. Jerne Kavič, Mokronog. 1485-10

Avto rabljen 12000 km, 5 sedežni, moč 7/4, poceni prodaja. Počeni prodaja. Jerne Kavič, Mokronog. 1485-10

Ford avto Tipa A s karoserijo odprto ali zaprto, dobro ohranjen kupim proti gotovini. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Avto 6 sedežen malo vožen pripravljen za taksi, poceni prodaja. Počeni prodaja. Jerne Kavič, Mokronog. 1485-10

Automobile tovorne, osebne in avtomobile dobro ohranjene vseh jakosti kupim najceneje pri O. Žubek, stopnja Celovška c. 141, Ljubljana. 1703-10

Motor 500 kvaliteten izborni ohranjen prodaja. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1827-10

Avto malo rabljen, novejši, 4 sedežen, kupim. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Automobile Olympia Opel Super 6 cilindri, Ford 8-cilindri, ameriški, v zelo dobrem stanju, udoben prodaja. Beka, Celovška cesta 38. 1907-10

Motor Rudge 500 s priklopi prodaja ali dam v račun za splošna stavna dela. Naslov: Bizovičar Miljan, Dravice 160. 1910-10

Autobus Diesel do 35 sedežen, malo rabljen, kupimo. Poučevanje na oči. Jutra pod šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Tovorni avto dobro ohranjen, nosilnost 4 tone, kupim. Zebelski dom, Pesni. 1897-10

Tatra avto Cabriolet v brezhibnem stanju po ugodni ceni prodaja. Naslov: Pušnik Voljnik 4 pri Celju. 1900-10

Fiat limuzina nova tipa, malo vožen, poceni prodaja. Holnik iz Maribora, Frankopanska ulica 13. 1899-10

Kolesa Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din

Moško kolo dobro ohranjeno, problem za 350 din. Vodni cova cesta 175 I. 1653-

Sedaj je čas, da kupite srečke
v domači glavni kolekturi drž.
razredne loterije

»Vrelec sreče«

ker lahko v kratkem času od
11. februarja do 9. marca za-
denete velike ali milijonske
dobitke. V pretečenem kolu je
zadelo v moji kolekturi

»Vrelec sreče«

veliko število večjih dobitkov,
poleg tega je zadelo pri meni
kupljena srečka št. 32670 pre-
mijo 1 milijon dinarjev.

Dobitke v V. razredu bom objavil v časopisih in po radiu, vsi
pa, ki bodo zadelo, bodo obveščeni takoj pisмено in dobili izplačane
dobitke takoj brez odbitka. Jamčim za strogo solidno in diskretno
poslovanje.

Priporoča se domača glavna kolektura

„VRELEC SREČE“

Alojzij Planinšek, Ljubljana, Beethovnova 14

Zago
s posestvom blizu po-
staje in Save prodam
tako, radi rodninskih
zadev, zelo poceni. In-
formacije daje trafikla
Cimperšek, Sevnica ob
Savi.
1512-20

Novo hišo
stanovanjsko v Ljublja-
ni, kupim. Marija Bob-
nar, Zabnica 3, p. Skof-
ja Loka.
1564-20

Krasen vinograd
ugodno letovišče, četrt
ure od Sv. Vidja p. Ptuj-
ju takoj prodam za din.
26.000. Ivan Schoste-
ritsch.
1127-20

Veliko posestvo
staro renovirano, gostil-
no ob drž. cesti ugodno
prodam. Več stanovanj
skih in gospodarskih
objektov, uporabljenih za
letovišče, zavod, lesno
ali drugo industrijo. Na
slov v vseh posl. Jutra
1646-20

Hiša pri Celju
z 338 m² zemlji, zidani
vodnjak, sadno dreve,
ob glavni cesti napro-
daj za din. 25 tisoč. In-
formacije daje Božič-
Breg 24 Celje.
1670-20

Opekarno
na prometnem kraju o-
kolice Maribora, prodam
Potrebno samo 40 do 50
tisoč din gotovine, osta-
li hipoteka. Ponudbe na
anončni biro SAX. Ma-
ribor, pod »Opekarnar-
1579-20

Lepo posestvo
z gostino, odgovarja tu-
di za mesarjijo, ob ba-
novinski cesti Sv. Le-
nart — Ptuj, se radi
preseljuje takoj prodaj-
Obsega cca 13 oravov
zemlje, vse v pravi zelo
dobrem stanju. Vpraša-
ti v pisarni odvetnika
dr. Hrovata v Ptuj.
1590-20

Radi smrti
ugodno na prodaj na
deželi enonadstropna tr-
govska in stanovanjska
3 orale travnikov. V knji-
hiša z vrtom in okroglo
žena hipoteka se lahko
prevzame. Ponudbe na:
Dr. Franc Krulc, odvet-
nik, Maribor.
1588-20

Novozidano hišo
z vrtom in lepimi sta-
novanjskimi prostori,
prodam. Polize se pri
lastniku Francu Strli-
ču, Ziri 98.
1592-20

V Dev. M v Polju
prodam lepo tristanov-
stanovsko hišo s krasno
urejenim vrtom. Naslov
v vseh posl. Jutra.
1612-20

3-stanovanjska hiša
vrt, pri stadionu napro-
daj za 220 tisoč din, hi-
poteka 120.000. Naslov
v vseh posl. Jutra.
1627-20

2-stanovanjsko hišo
15 min. od postaje D.
M. v Polju prodam za
50 tisoč din. K. Podob-
nik, Zg. Zadobrova 38
1630-20

Novozidana hiša
3 minute od postaje Haj-
dina naprodaj. Polize
se v trgovini Mirko
Merf, Sp. Breg, Ptuj
1690-20

Hišo
cca 1.500 m² vrta pro-
dam, cena 80.000 din.
Stavba prostorna za de-
javno. Voda, elektrika
45.000 din. Proti št. Vi-
du. Ponudbe na ogl. od-
delek Jutra pod »Bo-
dočnost 888«
1632-20

Štiristanov. vilo
z lepim vrtom in dvor-
ščem prodam. Rožna do-
lina, Predjamska ul. 43
1710-20

Kmetstvo posestvo
zaokroženo, oddaljeno
od Ljubljane največ 30
km, z najmanj 5 ha or-
ne zemlje v ravni na
prodaj. Namesto tega ku-
pimo pod istimi pogoji
tudi večji kompleks zem-
ljišča, brez posojil. Po-
nudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Prometna lega-
1713-20

Lepo posestvo
z zidano hišo, gospodar-
skim posojilcem in 7 ora-
li zemlje ugodno pro-
dam. Leži ob državni ce-
sti, 15 minut od Slov.
Konjice. Naslov v vseh
posl. Jutra.
1687-20

Enonadstropna hiša
v Ljubljani ugodno napro-
daj. Ponudbe na ogl.
Jutra pod »Lepa
lega«
1781-20

Hišo
strijen sistem ali vilo ku-
pi v Ljubljani 200.000 do
500.000. Posredovalci iz-
ključeni. Ponudbe na ogl.
Jutra pod »500.000«
1810-20

proda:
HIŠO dvostanovanjsko, vi-
skopritično, zemljišča
1054 kv. m, Rožna do-
lina din 100.000, hipo-
teke 30.000.
HIŠO visokopritično, dvo-
stanovanjsko, komfort —
Kodovo din 140.000,
hipoteke 30.000.

HIŠO dvostanovanjsko, vi-
skopritično, Rožna do-
lina, din 135.000.
HIŠO 7-stanovanjsko, eno-
nadstropno, novejši v si-
ški, cena din 340.000,
Netto donos 10%.

Parcelo za Bežigradom za
enonadstropno, cena din
40.000.
Parcelo ob Rebarski ulici
po din 150 za kv. m.
Parcelo v bližini Stadi-
ona, po din 80 za kv. m.

Novozidano hišo
z vrtom prodam. Hiša stoji
v bližini bežigradske šole,
je solidno zidana in ima 4
stanovanja s pritlikinami.
Naslov v vseh posl. Jutra.
1807-20

Prodaj hišo
v lepem industrijskem
in letoviškem kraju na
Gorenjskem, s sadnim
in zelenjavnim vrtom v
zmeri 600 kv. m, pri
župni cerkvi, 10 minut
od želez. postaje, pri-
pravna za kakršnokoli
obrt prodam. Istotom
tudi prodam električni
motor, 4 ks, transmisij-
jo, tračno žago in več
druga. Naslov v vseh
posloval. Jutra.
1829-20

Hišo z vrtom
na Viču radi družinskih
razmer takoj ugodno pro-
dam. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Mirna lega
«50.000«
1920-20

Rentabilno hišo
v Ljubljani s 55.000 din
bistega donosa po ceni
prodaj pisarna Tribuč,
Tržaška cesta 42, tele-
fon 2605.
1877-20

Parcelo v
Rožni dolini
v lepi legi, 713 kub. m,
ugodno proda pisarna
Tribuč, Tržaška 42, tele-
fon 2605.
1878-20

Lepa parcela
pod Rožnikom med vilo
Kredarico in Aversper-
govo vilo se proda. Izve-
se pri Miro Luznarju,
glavna pošta, Ljubljana
soba 66.
1858-20

Novo vilo
dvostanovanjsko, parke-
tirano, kopalnice, umi-
valnice, pralnica, 640 kv.
m vrta, prodam prav u-
godno v Trnovem, Sta-
retova ulica za Parno pe-
karno.
1872-20

Naprodaj
Štiristanovanjska hiša za
Bežigradom, netto do-
nos 30.000 din. Cena
450.000.
Tristanovanjska vila ne-
to donos 18.000 din.
Cena 350.000 din. Po-
trebno 100.000 din. Be-
žigrad.

Tristanovanjska hiša do-
nos 16.000 din, cena 200
tisoč din. Hipoteka 100
tisoč din. Šiška.
Pojašnila v realitetni
pisarni Adamič Ljublja-
na, Gosposvetska 7.
1850-20

Stanovanje
Breseda 1 din, davek 3
din, za štiro ali dajanje
naslova 5 din Najmanj
si znesek 17 din

Krasno stanovanje
tik žel. postaje, blizu
Rogaške Slatine, pripra-
vo za upokojenca od-
dam. Naslov v vseh po-
sloval. Jutra.
1575-21

Trisobno stanovanje
s pritlikinami oddam ta-
koj ali s 1. marcem. Na-
slov v vseh posl. Jutra.
1713-20

Dvosob. stanovanje
oddam s 1. februarjem
ali pozneje. Zg. Šiška
781, poleg čarn. na.
1678-21

Dvosob. stanovanje
oddam s 1. februarjem
ali pozneje. Zg. Šiška
781, poleg čarn. na.
1678-21

Dvosob. stanovanje
oddam s 1. februarjem
ali pozneje. Zg. Šiška
781, poleg čarn. na.
1678-21

Dvosob. stanovanje
oddam s 1. februarjem
ali pozneje. Zg. Šiška
781, poleg čarn. na.
1678-21

Dvosob. stanovanje
oddam s 1. februarjem
ali pozneje. Zg. Šiška
781, poleg čarn. na.
1678-21

Stanovanje
tri do petosobno, iscem.
Fonudbe pod »Vijoli drž.
uradnik, na ogl. oddel.
Jutra.
1531-21a

Dvosob. stanovanje
s kopalnico in vsemi pri-
tlikinami ter centralno
kurjavo iscem od 1. mar-
ca. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Komfort-
1610-21a

Za maj
išče stanovanje 2 manj-
ših sob ali enosobno s
kabinetom po možnosti
pod enim ključem za-
konjski par brez otrok.
Blizina Tabora ali Sv.
Krištofa. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Ro-
«Točen plačnik 500.
1729-21a

Enosob. stanovanje
išče drž. uslužbenec. Po-
nudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Redno plači-
jema«
1763-21a

Dvo ali trosob.
stanovanje
komfortno iscem s 1.
majem. Plačam točno.
Ponudbe pod »Mala dru-
žina« na ogl. odd. Ju-
tra.
1694-21a

Mirna stranka
išče za maj v centru
3-4 sobno komfortno
stanovanje. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Ro-
«Snaga«
1775-21a

Stanovanje
dvo ali trisobno s kopalnico
in poselsko sobo za 1. maj.
Štef. Miladinović, Vrtič-
štev. 4.
1821-21a

Za 1. maj
oddam 3 sobno stanova-
vanje na Bleiweisovi ce-
sti. Primerno tudi za
pisarno. Naslov v vseh
posl. Jutra.
1745-21

Trisob. stanovanje
ev. tudi garazo oddam
takoj ali s 1. marcem
sončno, komfortno v no-
vi vili ob Poljanskem
mostu. Vprašati Hradec
kega cesta 43-I
1749-21

Sobo
z malo kuhinjo oddam
zakoncema v vili pod
Rožnikom. Naslov pri
Rožman, Dvorni trg 3.
1770-21

8 krasnih stanovanj
dvosobnih s kabinetom in
vsem najmodernejšim
komfortom oddam za majski
selitveni rok v novi stavbi
v neposredni bližini centra.
Informacije daje Kabrca,
Tirševa c. 9, dvorščice.
1764-21

Dvosob. stanovanje
lepo z vrtom oddam.
Podrobnik cesta 9. št.
49.
1696-21

4-sobno stanovanje
lepo v mestu oddam.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Maj 1939«
1717-21

Za maj
oddam solčno trisobno sta-
novanje s kopalnico s teraso
podjuna 13. pri Sokol-
skem domu, Šiška.
1823-21

Dve stanovanji
eno in dvosobno, oddam
za marec 1939 na Tržaški
cesti 24. Vprašati pri hiš-
niku.
1815-21

Za 1. marec
oddam stanovanje sobe in
kuhinje v podprtičju, —
Nunška ul. 8. Ogled od
12. do 14. ure.
1782-21

Sobo in kuhinjo
oddam s 1. februarjem.
A. Grebenec, Velika Col-
narska ul. 15.
18-28-21

Stanovanje
sobe, kuhinje in pritli-
kin oddam. Naslov v
vseh posl. Jutra.
1842-21

Enosob. stanovanje
mansardno, s kuhinjo, vse-
mi pritlikinami in soupra-
bo kopalnice oddam za
četek februarja. Naslov
v vseh posl. Jutra.
1835-21

Dvosob. stanovanje
oddam 1. marca. Polize se
Hrenova 16.
1911-21

Dvosob. stanovanje
odda s 1. marcem Mi-
helič, Borštnikov trg.
1896-21

Dvosob. stanovanje
parketirano, s kopalni-
co, umivalnico, pralni-
co in vrtom oddam prav
ugodno. Vila za Parno
pekarno, Staretova ul.,
Trnovo.
1871-21

Oddam v novi hiši
zelo sončno eno in dvo-
sobno stanovanje s ku-
hinjami in pritlikinami.
Polize se pri Voku, Tr-
novlje št. 105, p. Celje
novlje št. 105, p. Celje
1901-21

Stanovanja
Breseda 1 din, davek 3
din, za štiro ali dajanje
naslova 5 din Najmanj
si znesek 17 din

Enosob. stanovanje
s kabinetom
iščem za maj. Oddajle
ne več ko 20 minut. Ponu-
be na ogl. odd. Jutra pod
»Učiteljska v pokoji«
1278-21a

Brezhibno
solčno stanovanje
dveh večjih sob s kabin-
etom, moderam komfortom,
v centru (ne v novi zgrad-
bi) išče za maj ali avgust
stalna boljša stranka. Po-
nudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Idealna stranka«
1799-21a

Dvosob. stanovanje
udobno, iščeva za maj.
Ponudbe pod »Upoko-
jenik na ogl. odd. Ju-
tra.
1576-21a

Dvosob. stanovanje
oddam s 1. februarjem
ali pozneje. Zg. Šiška
781, poleg čarn. na.
1678-21

Dvosob. stanovanje
oddam s 1. februarjem
ali pozneje. Zg. Šiška
781, poleg čarn. na.
1678-21

Prazno sobo
solčno, v centru, oddam
15. februarja. — Naslov
v vseh posl. Jutra.
1839-23

Kot sostanovalca
sprejem enega ali dva
gospoda na stanovanje.
Cesta 29. oktobra (Rin-
ska) št. 5, pritl. desno.
1879-23

Sobico
v sredini mesta oddam,
sprejem na tudi sostano-
valca s hrano. Izve se
v ogl. odd. Jutra.
1859-23

Prazno sobo
odda »Julijana«. Rožna
dolina cesta 8. št. 23.
1880-23

Solčno sobo
veliko, separirano, za 2
osebi, s souporabo kopa-
lnice oddam. Komen-
škova ulica 24-I.
1868-23

Veliko prazno sobo
s posebnim vhodom oddam
v centru. Naslov v
vseh posl. Jutra.
1855-23

Soba
Breseda 1 din, davek 3
din, za štiro ali dajanje
naslova 5 din Najmanj
si znesek 17 din

Gospodična
išče lepo, opremljeno so-
bo v bližini Vrtače, proti
Rožni dolini. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Udobno«.
997-23a

Mlad par
zaposlen ves dan išče
sobo opremljeno ali tudi
prazno s posebnim
vhodom za 1. ali 15.
februarja. Ponudbe pod
Točna plačnika na ogl.
odd. Jutra.
1654-23a

Sobo
opremljeno, v sredini mesta,
strog posloven vhod išče
za takoj. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Soba v
centru«.
1820-23a

Prazno sobo
s posebnim vhom, veliko
zračno in solčno, event.
s souporabo kopalnice, v
sredini mesta, ter pri boljši
stalni rodnini, iscem. Po-
nudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Točen plačnik sobe«.
1814-23a

Sostanovalca
sprejem, Vidovdanska
c. 1, levo pritličje.
1677-23

Sobo
lepo opremljeno ali praz-
no, s posebnim vhom oddam.
Naslov v vseh
posloval. Jutra.
1613-23

Opremljeno sobo
sončno s posebnim vho-
dom oddam s 1. febru-
arjem v Sp. Šiški. Dre-
nikova ul. 31 pri Sokol-
skem domu.
1772-23

Sončno sobo
oddam ev. z vo oskrbo
v Ružarjevi ul. 4-I
pri Vrtači.
1771-23

Sprejem
dva solidna gospoda —
Cerkvena 21-II, vrata 29
1776-23

Natakar
išče kot sostanovalca
natakarja s separiranim
vhodom. Salendrova 6-I
1697-23

Opremljeno sobo
čedno oddam poceni 2
ali enemu stalno zapo-
slnemu, mirnemu re-
doljubnemu gospodu na
Kodeljevem. Naslov v
vseh posl. Jutra.
1689-23

Sostanovalko
sprejem v lepo čisto
sobo. Gosposvetska 13-
vrata 89.
1730-23

Opremljeno sobo
lepo v mestu dam boljši
sebi. Naslov v vseh
posl. Jutra.
1707-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhom oddam
s 1. februarjem. Rožna
ulica 15.
1715-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhom oddam.
Janševa ul. 12.
1728-23

Sobo
s posebnim vhom oddam
solidnemu gospodu. Naslov
Poljanska cesta št. 20 vi-
skopritično levo.
1779-23

Sostanovalca
sprejem. Celovška 43-I.
1809-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhom oddam
s 1. februarjem.
Sternad, Zabajk 6-I, le-
vo.
1794-23

Sobo
oddam. Florjanska 40-I
1802-23

Solidni osebi
oddam v sredini mesta
lepo in toplo oprem-
ljeno sobo. Mestni trg
17-III, vrata 8.
1793-23

Prazno sobico
majhno, čisto, solčno,
takoj oddam solidni o-
sebi. Ogled v jutranjih
urah. Bleiweisova cesta
9-I, levo.
1792-23

Sostanovalca
boljšega in mirnega go-
spoda sprejemem. Igr-
ska ulica 6, pritličje le-
vo.
1789-23

Opremljeno sobo
lepo in solčno oddam
dvema osebam po 90
din mesečno.
Zeljarica 11-III, nadst.
Zeljarica blizu obrtni šole.
1887-23

Srnjaka
lanskega, popolnoma udo-
bečno in nepokvarjeno,
zaradi razvedrila. Dopl-
ja — mladica. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Krasna«.
1778-27

10 Leghorn kokoši
s petelinom poceni pro-
dam. Vprašati v Rožni
dolini c. VII-15.
1875-27

Svilene pinče
malteške
čistokrvne, mlade, kras-
na samca in samico
poceni prodaja Kos, Ljub-
ljana, Javcarjeva 3-III.
1856-27

Stružnico
z vodočim in včelnim
vrenom novo prodam
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Takojšnja
dobava«
1640-29

Informacij
Breseda 1 din, davek 3
din, za štiro ali dajanje
naslova 5 din Najmanj
si znesek 17 din

Prosimo
komur je znan sedanji
naslov g. Antona Štan-
eta, trgovca v Morav-
cih p. Mala nedelja, da
ga sporoči tv. H. Sut-
ner, Ljubljana, Alek-
sandrova cesta 6. Stro-
ške povrnemo po sporo-
šilu.
1634-31

Slovenski Heine
Gospodična Ana, pismo
pisano 29. minulega pre-
jela. Akcija riskantna,
nepriporočljiva. Oglaste
se še na točen naslov.
Mara K. Valjevo, Vitko
viča ul. 22.
1765-31

Dražbe
Breseda 1 din, davek 3
din, za štiro ali dajanje
naslova 5 din Najmanj
si znesek 17 din

Pozor kupci!
Na dražbi proda na
polovično ceno petstano-
vanjska hiša z vrtom bli-
zu banovine. Vrednost
690 tisoč, sodno cenje-
no 607

I. C. MAYER LJUBLJANA**10 dni**od 1. — 10. februarja
cenejša prodajadamskega
volnenega
blaga in
ostankov**TISOČE ZAHVAL PREJEMA**

Takoj ustavi izpadanje las, odpravi prhljaj in vse kožne nepravilnosti. Jači in krepi koren, a lasje, porastejo tudi na plešastem mestu. — Dobi se v vseh odgovarjajočih trgovinah. — Pošiljamo po povzetju, cena veliki steklenici z omotom in poštino vred din 50.—
MORANA — SPLIT

O roški vozički
najnovejših modelovDvokolesa
motorji, tricikliŠivalni stroji
pogrešljivi

Po zelo nizki ceni! Cenikj franko!

TRIBUNA F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

Linolejprodaja in polaga po reklamnih
cenah
SEVER, Marijin trg 2**VINO**Prvorazredni VERMOUTH in PROSEK,
kateri ste pili na Zagrebškem sejmu
v mesecu aprilu 1938, prodajani od trdnice**Braća Mirković - Pag**

ga lahko še dobite. Razpošiljamo tudi v manjših sodčkih (ne izpod 20 litrov) po povzetju za ceno od din 14.— po litru, franko železniška postaja Sušak.

Brezplačno Vaša usoda

Ta veliki dobrotnik človeštva, popularno znani raziskovalec v panogi astroloških ved daje brezplačno velika in značilna preroka vanja Vaše usode, katere napovedi izkazuje veliko in nesluteno senzacijo po vsem kulturnem svetu. On vam bo pomagal, in Vi boste srečni, zaupajte se mu, da vam prerokuje vzemirni va dejstva, ki bodo spreminila tok Vašega življenja in ki bodo pomagala, da pridete do velikega dobika in vsakega zaželjenega uspeha. On bo našel in očrtal vse glavne smerice Vašega bodočega življenjskega pota. Poznavajoč današnje čase, borbo in težnjo človeštva, se je odločil, da omogoči narodu vseh slojev s po močjo te znamenite vede, gojiti velike upe za srečno življenje in da vsakemu bratarki pomore in mu pokaže pravo in nepogrešno pot, po kateri se bo kretal in na kateri način lahko vsaka oseba doseže pravo srečo in blagostanje, kajti večina naroda in posamezniki so neodporni pred udarci težke in puzmiljene usode, da bi bila vsakomur jasna pot, je potrebna pomoč in prave, pa se bo tedaj človek duševno in telesno okrepi in dosegel vse svoje drage želje, kajti vsi prebivalci tega PLANETA zaslužijo, da za časa vojeva zemeljskega življenja doživi in občutijo vse uspehe in radosti v življenju, pa če ste siromašni, bolni, po vojni izčrpani ali če ste bili razočarani in ljubezni ali preživljali težke življenjske nadloge, razne izgube, ali duševno potrti, saj imate vsi svoje nedostanke, vsi boste samo tem potom dosegli svoje velike cilje.

Vsakomur hoče napovedati uspeh in srečo v bodočnosti, preteklosti, sedanjosti, karijeri, službi, vedi, politiki, bogatstvu, ljubezni, zakonu, loteriji, potovanju, nasledstvu, zdravju, dedščini, sodnih sporih, spekulacijah, nenadnih dobitkih, vsakomur bo dal strokovne pismene nasvete, ki mu bodo koristili vse življenje ter odgovore na vsa tajna zainteresirana vprašanja, ki mu jih lahko zaupate brez vsakega obotavljanja.

Horoskop se pošlje vsakomur v največji diskreciji. Mnogostevnine izjave hvaležnosti dosepevale dnevno iz vseh krajev sveta, kar dokazuje izredno zaupanje v točno napovedbah in so temu slavnemu predstavljatelju astrologije izrečena priznanja od največjih osebnosti, velikih učenjakov, umetnikov, književnikov, filozofov velikih politikov in zmagovalcev na vseh vojnih in državljanskih poljih.

Pošljite še Vi svoj čitljiv, točen in lastnorčno pisan naslov, označivši spol, dan, mesec in leto Vašega rojstva z 10 din v denarju ali 15 din v znamkah na račun stroškov. Klijenti iz inozemstva 20 din v gotovini.

Naslov: Astrološki biro RADOSAVLJEVIČ, poštni predal št. 1. Sopot, Dunavska banovina, Jugoslavija.

Šdor hoče imeti veselje in užitek — naj si kupi

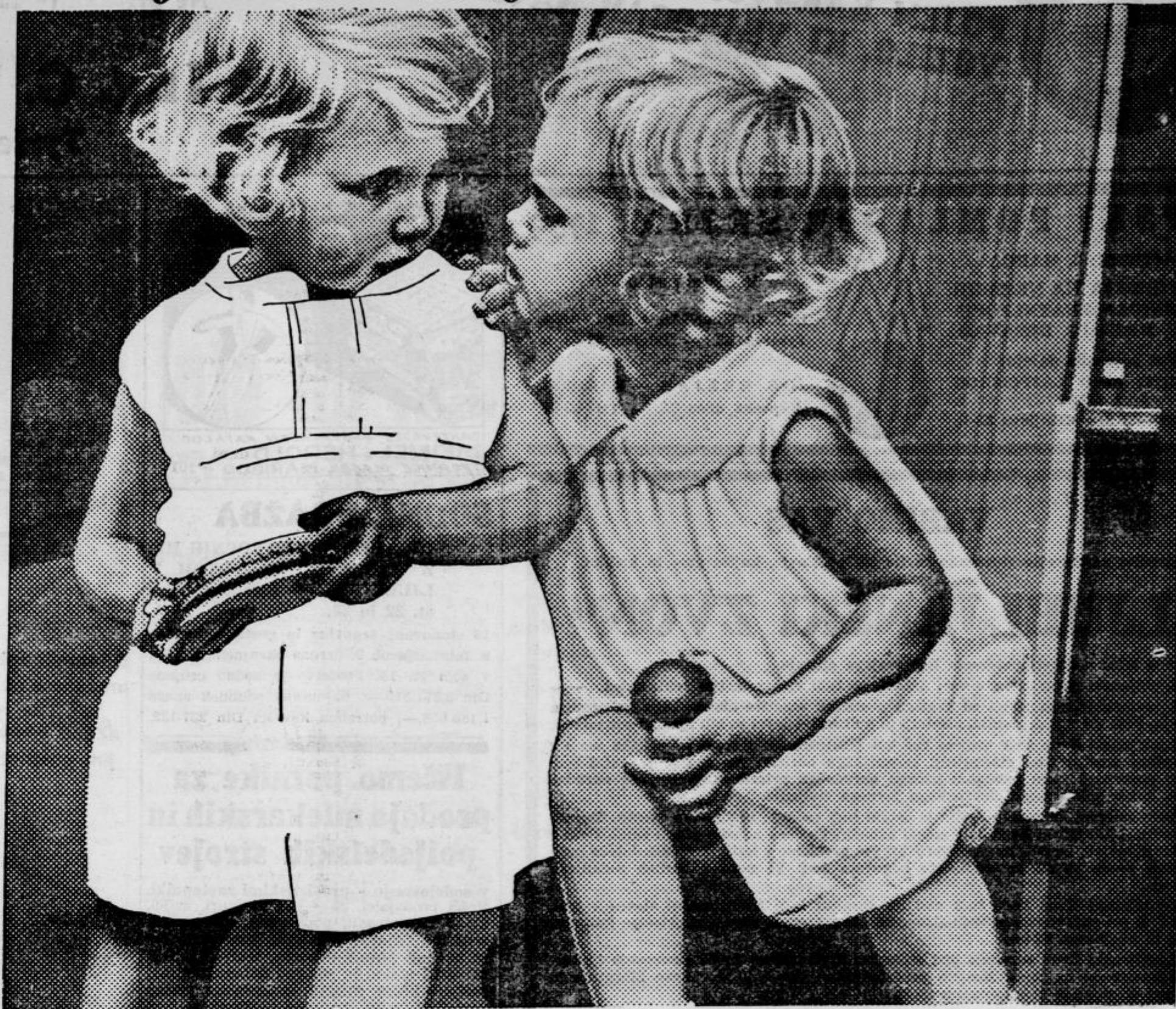
SABA RADIO

Vsak kupec, ki pride osebno, dobi velik popust!

Radio BREMEC, Celje

Velika zaloga v orig. zaprtih kartonih.

**Kdor oglašuje
ta napreduje!**

Mati je mislila, da je Ivankina obleka bela..

**... dokler ni videla poleg nje
Vere v Radion beli obleki!**

Njen materinski ponos je užaljen! Ivanka je videti naravnost zanemarjena poleg sosedinega otroka? In vendar je obleka sveže oprana, pa je tako sivkasta!

Da, popolnoma belo je perilo le tedaj, če je popolnoma čisto, če so odpravljeni iz tkanine prav vsi tudi najmanjši delci nesnage. To napravi Radion s kisikovimi mehurčki, ki se razvi-

**SCHICHTOV
RADION**
NI ČISTEJŠE BELINE OD RADION BELINE

jajo pri kuhanju in pronicajo neprestano skozi tkanino. Odstranijo tudi zadnjo sled nesnage, tako da zgubi perilo sivkasti odsev. Brez primera belo - to je Radion belo perilo.

Ogromno znižanje cen obutvi!

**Radion
čevlji**

Od 2. februarja lahko najcenejše kupujete
čevlje. Pazite na naš oglas od 2. februarja t.l.

**100 sončnih dni
ima leto — a kaj potem?**

Vsakdo, ki želi prebiti svoj dopust na morju ali planinah, ve za lep občutek okrepitve in obenem povečanje delovne sposobnosti. Ker nam je sonce skupaj letno 100 dni na razpolago, nam ostane zelo malo za uživanje v tem za življenje potrebnem sončenju. Šele z izumom »Višinskega sonca« — original Hanau — je uspelo nadomestiti to, ker ono daje na samo toplih zdravilnih ultravioletnih žarkov, temveč vidno svetlobo in mile tople žarke. Ti sestavljeni žarki »Višinskega sonca«, ki imajo učinek sonca — kožo potemne in opremijo organizem s sončno energijo.

Kaj stane eno obsevanje z »Višinskim soncem« lahko sami zelo točno izračunate. Za eno uro gorenja porabi »Višinsko sonce« tipa S 300 samo 300 Wattov, ali ker se obsevanje vsakokrat 5 do 10 minut, Vas stane eno obsevanje približno 10 minut tudi pri najdražjem toku nalenkost.

**Poznate novo
brošuro na
40 straneh!**

Ona vam pokaže v 18 slikah v barvi vse modele »Višinskega sonca«: »pino« u., »abo.«, »ah.« htevalte to brošuro pri eni niže navedenih trgov, dobili jo boste takoj in brezplačno.

Zahtevajte neobvezno predvajanje »Višinskega sonca« — original Hanau — pri:

**Jugoslovensko
Siemens A. D.**

Beograd, Kralja Aleksandra 8,
Zagreb, Bogovičeva ulica 1,
Ljubljana, Tyrševa cesta 1a

**Jugoslovensko
AEG**

Beograd, Brankova ul. 30,
AEG Union
Jugoslovensko El. društvo
Zagreb, Karadžićeva st. 1,

Zahtevajte ponudbe in pogoje plačevanja.

„Višinsko solnce“ - Original Hanau -

Prosim pošljite mi brezplačno Vašo brošuro števil. 843-J

Ime:

Mesto:

Ulica:

6682

**POJEM KAKOVOSTI!
VOZILO, KI VSAKOGAR NAVDUŠUJE!**

Ne pričakujte zastopnikovega obiska, obračajte se le na glavno
zastopstvo

Ing. G. Tönnies — Ljubljana
Tyrševa cesta 33 — telefon 2762.

LIPSKI POMLADNI SEJEM 1939

ZACETEK: 5. MARCA

60% POPUSTA NA NEMSKIH
ŽELEZNICAH, ZNATNI POPU-
STI V DRUGIH DRŽAVAH.

Vsa pojasnila dajejo:

ZVANIČNI BIRO LAJPCISKOG
SAJMA

Beograd — Knez Mihajlova 33-I.

in častni zastopniki:

ING. G. TÖNNIES, LJUBLJANA,
Tyrševa 33. — Telefon 27-62 in

JOS. BEZJAK — MARIBOR,
Gospodarska ulica 25. — Tel. 20-97.

VABIMO VAS

da naročite najstarejšo slovensko revijo za leposlovje, književnost in kritiko

„LJUBLJANSKI ZVON“

ki stopa letos v devetindeseto leto svojega obstoja.

Ljubljanski Zvon uživa v vsej državi, pa tudi v inozemstvu velik ugled.

Ljubljanski Zvon je bil od svojega postanka središče slovenskega kulturnega razvoja. Prvi slovenski pesniki, pisatelji in kulturni delavci so bili njegovi sodržniki.

Ljubljanski Zvon se v svojem več kot polstoletnem obstoju ne ponaša samo z najlepšimi umetniškimi stremenji slovenskega naroda, ves čas je posvečal tudi veliko pozornost vsem panogam našega narodnega prizadevanja in naše narodne borbe, kakor sploh vsega slovenskega javnega življenja.

Tem smerem slovenske revije je ostalo tudi sedanje uredništvo zvesto. Slovenska revija Ljubljanski Zvon se v zmedeni današnji doba ne sme gibanje samo v ožjih literarnih mejah, ampak mora obvarovati vse probleme v katerih se osredotoča naša narodna usoda in na katere iščete odgovora tudi vi sami v borbah sedanjega življenja.

Ljubljanski Zvon hoče tudi nadalje ohraniti svoj tradicionalni sloves s tem, da se drži pri obravnavanju vseh slovenskih in svetovnih vprašanj principa kulturne višine in kvalitete izbire.

Ljubljanski Zvon združuje pod sedanjim uredništvom do 50 slovenskih kulturnih delavcev od najpomembnejših predstavnikov današnje slovenske literature in znanosti do mlajših in najmlajših moči.

Ljubljanski Zvon skuša biti hkrati tudi razglednik po širokem svetu in ima posebne inozemske dopisnike. Revija vam nudi možnost hitrejši orientacije v knjižnih, kakor splošnih človeških vprašanjih, ter vam postane pomočnik in tovariš v Vaših prijetnih in tudi skrbni polnih življenjskih okoliščinah.

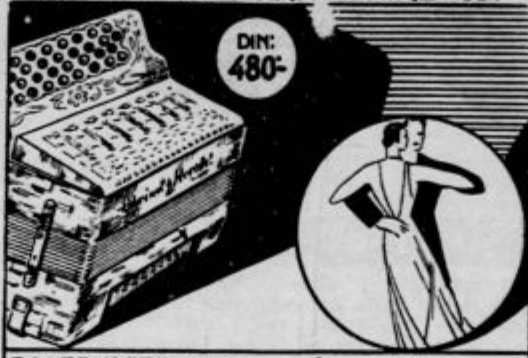
Biti naročnik najstarejše slovenske kulturne revije pomeni danes več kakor biti zgolj knjižni ljubitelj. Zato Vas vabimo, da pristopite v krog naročnikov.

Naročnina 120.— din celoletno, za dijake 90.— din.

Plačuje se celoletno, polletno, četrtletno ali v mesečnih obrokih.

TISKOVNA ZADRUGA
Ljubljana — Dalmatinova 10.

KROMATIČNE HARMONIKE OD:

ZAHTEVATE BREZPLAČEN KATALOG
MEINEL & HEROLD d.o.o. ZAI.
TVORNIŠKE GLASBIL MARIBOR št. 101

SODNA DRAŽBA

DVEH ENONADSTROPNIH HIS
Z MANSARDO IN VETOM V
LJUBLJANI — Strelška ulica
št. 22 in 24,

19 stanovanj, trgovina in gostilna, bo dne
9. februarja ob 9. uri pri okrajnem sodišču
v sobi št. 16. Posestvo je sodno cenjeno
Din 2.371.315.—, najmanjši ponudek znaša
1.185.658.—, potrebna kavecija Din 237.132.

Iščemo potnike za prodajo mlekarskih in poljedelskih strojev

v sodelovanju s provizijskimi zastopniki.
Vešči prodajalci, 25 — 35 let stari, ariji,
ki so že potovali, popolnoma zmožni slo-
vensčine (znanje hrvaščine zaželeno) ter
se ne boje potnih naporov, temveč si žele
ustvariti stalno in sigurno namestitev, naj
pošljejo svojo obširno lastnoročno pisano
ponudbo s sliko, navedbo plačilnih zahtev,
točno označbo dosedanje prakse in referenc,
na ogl. odd. »Jutra« pod »Potnik št. 15«.

Ne oklevajte, odločite se: Od sedaj naprej
nobenega drugega čistila več kot edino le
domače čistilo

„SLAVIN“

Vsak trgovec vam rad postreže s tem
odličnim domačim proizvodom.

S sivega neba
veter žene oblake.
s čistega neba pa
solnce sije
v polnem sijaju.

S temnih zob
prežene nečistočo
skrtlačko
jim povrne ves

BLESK

GIBBS

najpopolnejše sredstvo za nego zob
na osnovi mila

TOPI

mastne sestavine jedi

NEUTRALIZIRA

kislino v ustih

POLIRA

zobe, ali tako, da jih ne kvari

UTRUJE

dlesni

OSVEŽUJE

dih.

Sredstva za nego zob GIBBS se prodajajo v elegantnih,
čistih in nepokvarljivih škatlicah, kakor tudi v velikih in
malih tubah. Škatlice GIBBS-a se izdelujejo v 6 barvah
in se lahko netekrat napolnijo z sloški mila.

Velika domača predilnica, ki predelava delno tudi
mako-predivo, išče za takojšen nastop

SPOSOBNEGA NADMOJSTRA

Reflektant mora biti odličen predilec ter mora dokazati dolgoletno prakso.
Obširne ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod št. 39.

**Kdor oglašuje
ta napreduje!**

ZAHVALA

Vsem prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali in spremili v tako
velikem številu našega dobrega soproga, očeta, starega očeta, strica in tasta,
gospoda

SPITZER JOSIPA

dimnikarskega mojstra in hišnega posestnika

ter mu pokrili grob s cvetjem, izrekamo našo najiskrenejšo zahvalo.

Posebno zahvalo smo dolžni g. dr. Breclju za požrtvovalni trud in nego,
kakor tudi gg. zdravnikom in č. sestram splošne bolnišnice. Nadalje se
zahvaljujemo g. župniku Cegnarju za prijazne obiske in tolažilne besede,
kakor tudi pevskemu društvu Krakovo-Trnovo in Olepševalnemu društvu
v Rožni dolini.

Sv. maša za dušnico se bo darovala v ponedeljek, dne 30. t. m. ob 1/2 7. uri
zjutraj v župni cerkvi v Trnovem.

LJUBLJANA, dne 28. januarja 1939.

ZALUJOČA SOPROGA IN OSTALI.

Zahvala

Vsem, ki ste našo dobro mamico ljubili, obiskali, jo spremili na
njeni zadnji poti ter jo obsuli s prekrasnim cvetjem, ste in boste še
molili zanjo, bodi tem potom izrečena naša najiskrenejša zahvala.
Ljubljana, dne 28. januarja 1939.

Zalujoče rodbine:

Vencajz, dr. Brejc, dr. Šenoa

ZAHTEVATE
BRESPLAČNI PODUČNI
CENIK
NAJPOPOLNEJŠIH
GLASBILA
NAJVEČJE DOMAČE STROJNE ZVITKE
F. SCHNEIDER
KR. DVORSKI DORAVATELJ
ZAGREB
NIKOLICEVA 10

**inventurno
blago in ostanki**

po neverjetno
nizkih cenah

A. ŽLENDER LJUBLJANA
MESTNI TRG 22

ZA PRODAJO AVTOMOBILOV

IŠČEMO mlajšega, trgovsko naobraženega gospoda.
Podrobne ponudbe pod »Velik promet« na inseratni
oddelek »Jutra«.

Gradbenega tehnika

z 1-2 letno prakso, vojaščine prostega, dobrega kalkulanta in risarja
SPREJMEMO. Nemščine zmožni imajo prednost. Izpne pismene
ponudbe na: »ALPEKO«, tovarna umetnega kamna v Ljubljani.

Knjižna založba HRAM

Je tudi za svoje deveto poslovno leto 1939/40 izbrala svojim cenj. naročnikom bogat in dragocen knjižni
dar v obsegu šestih obsežnih knjig trajne umetniške vrednosti, katere bodo po svoji izbiri zadovoljile
vse vrste čitajočega občinstva, tako po vsebini kakor po obsegu, ker bo vsaka knjiga obsegala 350
do 500 strani.

Za malenkostno vsoto po Din 25.— v 12 mesečnih obrokih dobite šest krasno v celo platno vezanih
knjig. Poleg tega dobite kot nagrado še sedmo knjigo, katero si poljubno izberete iz zbirke naše Hra-
move knjižnice, kar je razvidno iz prospekta, katerega vam na zahtevo pošljemo brezplačno.

Knjige bodo izhajale vsak drugi mesec pričnši s prvo knjigo meseca aprila 1939, in kot šesta in
zadnja v tem programu meseca februarja 1940. Več v prospektu

Uprava Založbe Hram
Ljubljana, Florjanska ul. 14